

VRAŽEDNÁ PAST

Jan Cimický

Městská knihovna v Praze

e-kniha • Praha • 2019

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Vražedná past

Jan Cimický

Znění tohoto textu vychází z díla [Vražedná past](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Rubico v Olomouci v roce 2004. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Jan Cimický: Vražedná past), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 7. 10. 2019.

OBSAH

1	7
2	27
3	56
4	84
5	115
6	128
7	143
8	154
9	180

*Jména i situace v této knize
jsou autorskou fikcí
a nemají nic společného se skutečnými osobami.*

1

Mám rád léto, modrou oblohu a všechny ty vůně, které někdy nelze ani od sebe zřetelně rozeznat. A hlavně teplo a slunce. Jako by oslnivé paprsky do člověka vstupovaly, někde uvnitř se ukládaly a probouzely zvláštní pohodu, vyrovnanou spokojenost a harmonii. I pacientům jako by se v tomto období nějak ulevilo. Někteří odjeli na dovolenou, na chalupy a chaty, jiní se šplhali po kopcích a toulali se přírodou a někteří trávili prázdniny u vody jako každý rok.

A do toho zazvonil telefon.

„Ahoj, tady Hladík. Jak se mají psychiatři?“

Otázka přítele Jiřího z kriminálky jistě nebyla jen tak puštěná do větru.

„Dneska si opravdu nemůžu na nic stěžovat,“ povídám, „i když bych ti rád udělal radost a něco si našel.“

„Fajn. Tak se nemusíš namáhat. A víš, že i muži mají své dny?“

„Neříkej! Myslíš s fernetem?“

Trochu se zasmál.

„Kdepak, já mám jiný nápad a klidně se o něj podělím. Člověče, já dostal strašnou chuť vyšlápnout si na nějakou túru po Krkonoších, ale veškerá provozu schopná rodina mě odmítá následovat. Že jsem prý blázen! Tak ti volám...“

„Horskou túru?“

„Neříkej, že mají pravdu!“

„Ne, to není marný nápad. Mám spíš pocit, že u mne to padlo na úrodnou půdu. A kdy bys to chtěl absolvovat?“

„Nemám jasnou představu, nejspíš v sobotu, aby pak zbyl ještě den na ošetřování a olizování ran. Představuju si to tak, že bychom vyjeli nějak brzy ráno, auto nechali dole v Harrachově a hned první sedačkou se svezli na Čerták. A pak už šlapali přes Ručičky až na

Dvoračky, vyšplhali na Kotel, kolem Hančovy mohyly přes Labskou louku a pramen Labe k Labské boudě. A pak asi přes Violík a Tvarožník, Voseckou boudu a podél Mumlavy zpátky do Harrachova...”

Zkoušel jsem si to představit. Ostatně už dlouho jsem v Krkonoších nebyl a jak Jirka lákal, začalo se mi vybavovat něco z dětství, z prázdnin.

„Jenže to je aspoň šestadvacet kilometrů nahoru a dolů!”

„Sedmadvacet.”

Upřímně řečeno, malinko mě zaskočil, a i když mě letní výšlap po hřebenech lákal, moc jsem si nevěřil. Ono by to asi chtělo pravidelnější pohyb! Jen tak najednou a hned takových kilometrů! Sebekriticky jsem si přiznával, že tomu aktivnímu pohybu moc nedám, i když to jistě patří ke zdravému životnímu stylu. Kovářovic kobyla...

Dal jsem přednost rozhodnutí vyšší instance.

„Já se zeptám doma,” navrhl jsem.

„Budou rádi, že se tě na den zbaví, co myslíš! Moje žena takovou iniciativu podporuje až s podezřelým pochopením.”

A tak jsem pokusiteli podlehl. Ostatně docela jsem se těšil a měl jsem před cestou trému, jako bych měl dělat nějakou zkoušku. Jirka Hladík měl pravdu, nejen že manželka neprotestovala, ale dokonce mi na výlet koupila turistický batoh na záda a sbalila igelitovou pelerínu.

„Na co, prosím tě? Vždyť má být ideální počasí a jak říkali v televizi, dokonce i slunce v duši,” smlouval jsem, abych udržel zátěž na zádech preventivně co nejmenší. Jenže manželka byla rezolutní.

„V horách se může počasí změnit z minuty na minutu. A co budeš pak dělat, až vás překvapí bouřka? Tam se není kde schovat!”

„Co? Budu uplácet Krakonoše. Něco mu slíbím, třeba že o něm napíšu pohádku,” pokusil jsem se o vtip. Podívala se na mě jako na zcela marný případ a beze slova pláštěnku přibalila. Nemělo smysl se bránit.

A tak jsme první červencové ráno nasedli do Hladíkovy Octavie a krátce po šesté vyrazili směr strategický cíl – Harrachov. Navzdory nejisté předpovědi počasí se klubalo sluníčko a jen sem tam nějaký mrak přeletěl po obloze, což dávalo příslib, že se nám den vyvede.

I Jirka Hladík měl za volantem na první pohled takovou uvolněnou náladu. Většinou stejně jako já při jízdě nad něčím přemýšlel, tentokrát ani nehloubal nad tím, co v práci opustil a nestačil vyřešit.

Brzy po ránu je dálnice až do Turnova celkem průjezdná. Skutečně krátce před osmou jsme stáli na odstavném parkovišti na konci krkonošského turistického a sportovního střediska. Z okolních lesů stoupala pára, a to je prý neklamné znamení, že bude pěkně. Naložili jsme si na záda batohy a vyrazili k sedačkové lanovce.

„Dal bych si kávu, připadám si z toho auta nějaký rozlámaný,“ navrhl jsem. Jenže kde? Ještě nikde nebylo otevřeno, jenom v baru u lanovky někdo uklízel.

Hladík se potutelně usmál.

„Kávičky se pánovi zachtělo?“

Pochopil jsem vzápětí. Měl v batohu termosku! Ale čekání se tím zkrátilo a v duchu jsem blahorečil paní Hladíkové, protože mi tím srovnala můj notoricky nízký tlak, a zmocnila se mne příjemná euforie.

S Jirkou Hladíkem se známe už od gymnázia, chodili jsme do stejné třídy, seděli spolu v lavici, a dokonce i ve stejný den maturovali. Jirka šel na práva, já na medicínu, ale naše kamarádství vydrželo i tuhle změnu. Znali jsme se tedy moc dobře a to člověk potřebuje. Vždyť jedním z těch protistresových mechanismů je i nutnost mít někoho nejdále v hodinové vzdálenosti, aby s ním člověk mohl promluvit, svěřit se a vyměňovat emoce.

Vyjeli jsme sedačkou na vrch kolem skokanských můstků, které v létě vypadaly opuštěně, a pod námi se postupně ztrácelo celé harrachovské údolí. Na Čertáku už stála početná německá rodinka, která asi vyšla pěšky a nyní se hlasitě posilovala nějakým šnapsem.

„Nemám rád tyhle turisty!“ prohlásil Hladík potichu. Mluvil mi z duše. Myslím, že by v přírodě měl každý respektovat klid a nerušit druhé.

Nasadili jsme dost svižné tempo, abychom co nejrychleji unikli z dosahu německého pokřiku, a šlo se nám dobře.

„Musím ti přiznat,“ řekl jsem, „že mi takový výlet opravdu vyhovuje. Už dlouho se mi stává, že si najednou vzpomenu na nějaký zážitek z dětství a padne na mne taková divná nostalgie. Mám v tu ránu chuť odjet na místa, která se mi vybavují, a aspoň se tam projít, nadýchat. A přepadá mě to teď dost často. Že by se hlásil stařecký sentiment?“

„Kdepak, to já znám. Proč myslíš, že jsem zorganizoval tohle naše putování? Mně dokonce někdy připadá, že se bez toho udusím, že musím vidět a překontrolovat v paměti, co je tam uloženo. A sem do Krkonoš jsme jezdili s tátou a mámou na dovolenou. A můj brácha tu má v Jizerských horách dokonce chalupu! A přesně tuhle trasu jsme chodívali, ale pěšky až z Rýžoviště!“

Uvědomil jsem si, že právě nyní jsme oba docela zřetelným příkladem, jak moderní stres nutí člověka, aby hledal odpočinkový ventil. Ten nejbližší a nejschůdnější. Prostě kontakt s přírodou. A připadá si přitom, jako by mu něco scházelo, stejně jako dítě, které podvědomě olizuje omítku, protože mu chybí vápník. Copak asi chybí nám?

Šlapali jsme stále stejným tempem po hřebenové cestě a průseky v lesním porostu se objevovala krajina. Z lesa to vonělo a drobné potůčky vody, které stékaly odněkud shora, dokreslovaly té podivuhodné atmosféře specifický hudební doprovod.

„Nejzdravější způsob pohybu je chůze, tak se nenamáhají klouby a tělo se chrání otřesů,“ pochvaloval jsem si. Hladík šel vedle mne a něco si pobrukoval, nějakou povědomou melodií.

„Člověk nesmí zanedbávat odpočinek a uvolnění na úkor práce,“ prohlásil najednou, „to se mu musí vymstít. Já tohle všechno vím,

a přesto si tak málokdy najdu čas, abych si udělal něco po vůli, jen tak pro sebe, jako třeba dneska! Pořád je práce na prvním místě...”

„On málokdo umí vysadit, většinou dokud se nic alarmujícího neděje, každý spoléhá na to, že se všechno srovná, že stačí se pořádně vyspat a zase bude mít energii jako předtím. Jenže to je právě ta záludnost! Jakmile vybijíš tu svoji energetickou baterii, už ji jen těžko znovu dáš do původního stavu. I autobaterie, když je jednou poškozená a do mrti vytlučená, nikdy nebude tak spolehlivá jako dřív!“

Tohle téma bylo čím dál častěji mým dennodenním psychiatrickým chlebíčkem. Stres, nadprahová zátěž, protichůdné pokyny, stereotypní činnost. Hladík šel mlčky.

„Asi před půlrokem,“ vzpomněl jsem si, „jsem ošetřoval mladého a úspěšného podnikatele. Byl mladší než my a opravdu schopný, každý týden obchodoval s milionovými částkami a denně byl v pohybu nejméně dvacet hodin, skoro neodpočíval a pořád to šlo. Až těsně před Vánoci jel jako obvykle do Německa, do Mnichova, kde měl obchodní jednání. Najednou se před ním proud aut na dálnici zpomalil, a dokonce úplně zastavil. Před ním stojící auta, kolem i za ním. Tak seděl ve voze a čekal, nevěděl, co se děje, jak dlouho tam bude, nevěděl prostě nic.“

„To je strašná představa,“ přisvědčil Jiří, „taky jsem to jednou zažil a nebylo to nic příjemného, i když to bylo v létě...”

„A vidíš, u něho právě v ten moment propukla divoká panická reakce! Nejdřív se mu začaly dělat mžítka před očima, jako by se krajina začala měnit, odpařovat a kroutit, promnul si oči, ale nepomohlo to. Na čele se mu začal perlit nepříjemný, těžký olejovitý pot a rázem měl i celá záda mokrá. Začal se mu zvedat žaludek jako na zvracení, srdce se zběsile rozbušilo, zdálo se mu, že nemůže dýchat, že má nějaký knedlík v krku, dusil se. Ve všech končetinách mu začali běhat mravenci a rozbolela ho hlava, jako by se měla rozskočit. Nejhorší to bylo za očima, kde to tlačilo, div mu bulvy prý nevylezly

ven. Zmocnil se ho strašný strach, že tady dostane infarkt a pomoc se k němu nedostane, že tam bídně zhyne. A nastoupila panika!“

„Já si to náhodou dovedu představit, ona taková úzkost, kdy se ti vevnitř všechno sevře a máš takový divný pocit, je děsivá. A jak to s ním dopadlo?“

„Odstavil vůz v krajním pruhu a utekl do polí hledat pomoc. Když ho odchytili a odvezli na vyšetření do fakultní nemocnice, zjistilo se, že mu vlastně „nic“ není. Tedy nic tělesného, že je v podstatě zdravý. Ale on ty hrozné pocity prožil, skutečně je měl, tak si myslel, že je to s ním tak zlé, že mu nechtějí říct pravdu. Propouštěcí zpráva byla na tři listy a závěr – že je tělesně aptus, ale ať si v Praze zajde za psychiatrem!“

„To pro něj bylo asi hodně ponižující! Nezlob se, ale naše společnost se ještě pořád psychiatrie bojí, kdo jde na psychiatrii, tak je blázen. Chudák! A jak se k tobě dostal?“

„Dostrkali ho rodiče. A dobře udělali, protože za šest týdnů byl v pořádku a od té doby zase normálně funguje, bez obtíží dělá trochu opatrněji co předtím. Dneska už se za tu psychiatrii nestydí!“

Začali nás předjíždět první cyklisté, protože až k Ručičkám je nová trasa, kde se prohánějí horská kola. Někteří odvážlivci si troufnou ještě výš, na Dvoračky.

Posadili jsme se na rozcestí.

„Měli bychom sníst zásoby, budeme mít menší zátěž,“ navrhl Jirka Hladík, protože jeho pohled byl veskrze praktický. Přeměnit potravu na motorickou energii. Souhlasil jsem. A tak jsme seděli na kládách a dívali se na rokytnické údolí, které se ještě pořád topilo v jemném oparu. Louka pod našima nohama kvetla všemi barvami.

„Víš, už moc dávno jsem takhle v klidu venku neseděl!“ přiznal Hladík. A co se mě týče, ve všem jsem s ním souhlasil.

„Když si srovnám v hlavě, v jakém chvatu žiju, nejraději bych se někdy sebral a šel dělat něco úplně jiného, třeba lesníka tady v Krkonoších! Vadí mi, že často nevidím svoji práci ukončenou, že

do ní zasahuje řada faktorů a činitelů, které nemůžeš ovlivnit a kteří to tvoje úsilí znehodnotí.“

„Ovšem, podle zákonů profesora Parkinsona se člověk dopracuje až na místo, na které nestačí, a proto otravuje své podřízené a kazí jim jejich práci?“ snažil jsem se trochu obrátit list, ale Hladík na žert moc nereagoval.

„Je únavné bojovat proti blbosti.“

Pomalů jsme dojedli zásoby a dopili zbytek kávy. Slunce stoupalo po obloze a začalo připalovat.

„I v té naší práci je pořád víc brutality, s kterou se těžko vyrovnáváš, neplatí už žádné dřívější gentlemanské dohody a ani nevíš, na koho se můžeš spolehnout.“

„Nestěžuj si, to je v každé profesi. Ke mně taky dorazí pacient po okružní jízdě po doktorech a vyzkouší za tu dobu celý balík zbytečných léků!“ Zvedl jsem se a protáhl. K mému úžasu jsem si uvědomil, že mě přestala bolet krční páteř, asi se rozhýbala!

„Máme teď rozdělaný takový divný případ,“ řekl Hladík a taky vstal. Nasadili jsme si na záda batohy a pokračovali ještě dost svižně směrem na Dvoračky. Co chvíli kolem nás profuněl někdo na horském kole.

„Stalo se to minulý týden, myslím v úterý. Nějaká ženská šla v Bráníku do práce, bydlí na takovém malém sídlišťátku nad hřbitovem, je to kousek od vás, přímo pod Novodvorskou.“

„Já vím,“ přisvědčil jsem. Na sídlišti už bydlím skoro patnáct let.

„Když se sejde dolů, je tam dvojí přemostění, jednak dálniční spojky a jednak krčské železniční trati. A na náspu si ta ženská všimla, že je tam něco, co tam nepatří. Tak se šla podívat a našla mrtvolu nějakého muže, možná mu bylo pětatřicet, možná čtyřicet. Zavolala policii a dojeli tam z místního oddělení.“ Hladík se musel odmlčet, protože cesta začala strmě stoupat a nebylo možné jít a přitom mluvit. Sotva popadal dech.

I mně stoupání dávalo zabrat.

„Nedovedeš si představit jak je někdy iniciativa na škodu. Nechali toho muže odvézt, nám přišel protokol, až bylo po všem a celé místo činu bylo zdupané jako od stáda mamutů!“ rozčiloval se Hladík. „A vůbec si nedělali práci s tím, aby prohlédli okolí a zajistili pro nás stopy. Když dojela konečně naše výjezdovka, nenašla nic.“

„Chybička se vloudí!“ uklidňoval jsem ho.

„Ano, vloudí, ale mě nejvíc naštvalo, že hned druhý den jsem se dočetl v novinách podrobnosti, které jsem do té chvíle nevěděl! Chápeš? Nějaký redaktůrek byl na místě dřív než já a našel tam rozlámanou slepeckou hůl, z čehož usoudil, že oběť byla slepá! A asi měl pravdu! Jenže já pak vypadám jako idiot, který nezajistí svoje povinnosti a nechá všelijaké pisálky, aby si brali doličný materiál jako suvenýr!“

„Tak se nerozčiluj!“

„Ale máš pravdu, o to ani tolik nejde. Podstatné je, že ten chudák, co ho zabili, měl rozbitou hlavu takovým způsobem, že nebylo vůbec možné poznat ani základní rysy v jeho obličejí! Taková surová a bezcitná vražda! Ale proč? Copak nestačilo zabít?“

„Třeba by ta tvář mohla vést k prozrazení pachatele?“

„Taky mě to napadlo. Ale spíš mám pocit, že to byla jen nenávistná zuřivost, co myslíš?“

Na takové otázky se těžko odpovídá, když o tom nic konkrétního nevíme.

„Možná. Bezuzdný hněv je typický pro epileptoidy, tedy jedince, kteří se při rozčilení dostávají až do stadia zastřeného vědomí. Zblednou přitom, proto se tomu říká bílý vztek, a ten je nebezpečnější, než když člověk zrudne.“

Někdy takhle zuří hysterické osobnosti nebo epileptici. Profesor Vondráček říkal, že tak zvaný Golemův hněv byl právě dílem nějakého silného epileptika v záchvatu, který všechno ničil a při tom nevnímal, co dělá. Chorobná ztuhlost u Golema prý připomínala sochu, proto vznikla pověst o umělém člověku. I hysterik může takhle zběsile útočit...“ uvažoval jsem nahlas.

Šlapali jsme se sehnutou hlavou, ale konverzace nepolevovala.

„Stejně mě štve, že si nějaký novinář všimne věcí, kterých si měl především všimnout policajt, ale nevšiml. Mně vadí diletantská práce!“

„A už víte, kdo je ten zabitý?“

„Bohužel ne. Možná to je nějaký podnikatel, možná si někdo vyřizoval účty, možná je to někdo z ukrajinské mafie a možná to opravdu bude nějaký slepec. Ale proč ho někdo tak zmasakroval, to je mi záhada!“

Stoupali jsme mlčky, protože to byl jednak důvod k zamyšlení a jednak výstup vyžadoval větší koncentraci.

„Pracuje na tom polovička týmu, snažíme se najít nějaký záchytný bod.“

„A co pitva?“

„Potvrdila, že možná měl nějakou zrakovou poruchu, ale obličej byl tak zřízený, že se nedá nic konkrétního tvrdit ani stanovit. Vlastně ještě něco. Ten zavražděný měl přelámané všechny končetiny, ruce i nohy, jako kdyby ho někdo mlátil železnou tyčí anebo nějakou baseballovou pálkou!“

„A příčina smrti?“

„Tupý úder do prodloužené míchy a mostomozečkového úhlu, zástava životních funkcí. Byl asi na místě mrtvý. Ten obličej mu vrah rozmlátil až potom! A to mě právě mate!“

„Pachatele musela vést hrozná nenávisť!“

„Nejspíš ano. Ale nedovedu si představit, kdo to mohl udělat,“ posteskl si Hladík a otočil se ke mně. „A dost! Jsme přece na výletě, práce stranou!“

Samozřejmě jsem s ním bezvýhradně souhlasil. Jenže člověku to nedá...

Chata na Dvoračkách se již koupala ve slunci. Z komína stoupal uzounký pramínek kouře a všude se vznášela příjemná a typická vůně páleného dřeva. První záchytný bod našeho putování byl

přímo na dosah před námi. Venku před chatou, na terase u bufetu, sedělo několik nedočkavých turistů, svačili svoje zásoby a vyčkávali, až se otevře výčep.

Uvnitř v restauraci však bylo volno.

„Dal bych si teplou polívku,“ navrhl jsem, „třeba dršťkovou, tu mám nejraději. Vůbec nejlepší, co jsem kdy jedl, dělali na nádraží v Liberci.“

Jirka Hladík nic nenamítal. Mezičas se zdál docela dobrý. Usadili jsme se na lavici u okna a objednali si.

„Pane doktore, co tady děláte?“

Zvedl jsem překvapeně hlavu. U našeho stolu stál rozložitý kuchař a usmíval se. Chvilí mi trvalo, než jsem se zorientoval.

„Spíš co tady děláte vy?“

Byl to kuchař, který za mnou jezdil do ambulance s problémy v rodině, nakonec se rozvedl.

„To byste nevěřil! Našel jsem si mladou holku a na všechno v Praze jsem se vykašlal. Děláme tady oba a jsem docela spokojený.“

„Řekl bych, že vám to svědčí!“

Zasmál se docela upřímně.

„Jo, svědčí. Už jsem přibral skoro dvacet kilo. Ale co vy tady?“

„Jdeme s kamarádem na túru,“ přiznal jsem. Asi je těžké pochopit, že i psychiatr může sedět jinde než v ordinaci. Třeba v krkonošské chatě, ve sportovním a s batohem.

„Můžu vám udělat nějakou specialitku? Třeba Krakonošův špíz, to je lahůdka na rožni.“

Neměli jsme ještě hlad. Ty snědené zásoby nás dostatečně zasytily a bál jsem se, že další potrava by nás unavila. Čekal nás nejtěžší úsek pochodu, výstup po úbočí Kotle až k Hančově mohyle.

„Díky, ale nezlobte se. Třeba příště, jestli tady ještě budete.“

Kuchař už nenaléhal, snědli jsme polévku s jedním křehkým rohlíkem a vydali se na další pochod.

Zatím se slunce někam schovalo a začalo foukat. Odněkud ze severu se přihnaly první nadýchané a šedivé mraky.

„Vypadá to na déšť,“ mumlal Hladík, „to by nám ještě scházelo! V dešti se špatně chodí, a když je člověk promočený, brzy prochladne.“

Stoupali jsme zvolna po kamenech a co chvíli starostlivě hleděli na nebe. Vítr zvedal prach, který šlehal do očí, a sem tam spadla i nějaká kapka. Stezka byla místy přerušovaná stružkami, které v cestě vymlela voda, a klikatila se svahem v prudkém stoupání. Občas jsme se zastavili a nabírali dech. Byl hezký rozhled.

„Docela rozumím tomu, že občas máš všeho dost a dělal bys nejraději něco klidnějšího,“ řekl jsem, „já bych sice zrovna netoužil dělat lesníka, ale přiznám se ti, že občas zatoužím být pryč z města, pryč z Prahy, třeba někde tady v horách jako obvodák. Šlapat v létě pěšky a v zimě na lyžích... I když pochopitelně vím, jaká je to naivnost!“

„Ty jsi byl vždycky romantik.“

„Myslím, že tady si na rozdíl od Prahy ještě doktora považují.“

„Rychle by tě to přestalo bavit,“ pravil Hladík věštecky, „jsi příliš srostlý s městem, chybělo by ti.“

Určitě měl pravdu.

„Před dvaceti roky tady někde v Jizerských horách měli takového obětavého obvodáka, kterého všichni milovali. Jak to tak chodí, při každé návštěvě mu nalévali, až jednou havaroval, rozbil nějakou vitrínu, nikomu se nic nestalo, ale to se ví, alkohol v krvi, to je průšvih. Chtěli mu odebrat řidičák. A představ si, že v den, kdy se měl na to jednání na okrese dostavit, nastala v jeho rajónu úplná revoluce. Lidi vyšli do ulic a čekali na něj před dopravním inspektorátem. A víš, jak to dopadlo?“

„Nech mě hádat... Skončilo to domluvou?“ zašklebil se Hladík.

„Jasně. A v tom to je, tady mají lidi k sobě blíž.“

Hladík povzdychl.

„Možná před dvaceti lety, teď už bych si nebyl tak jist, že by si někdo chtěl pálit prsty kvůli cizímu člověku, když z toho sám nebude mít žádný prospěch!“

„Stejně je škoda, že si tenkrát lidi dovedli víc vážit druhých. I policie na to byla krátká!“

Pochodovali jsme dál po cestičce mezi nízkými keři kosodřeviny a borovic. Nad námi kroužil dravec a v ladných obloucích kontroloval krajinu. Již se rýsoval vrchol Kotle, který není přístupný, ale cesta vede po úpatí na plošinu k Růženčině zahrádce, kde se dělí na tři směry, dolů k Vosecké, nahoru k Hančově mohyle a prostředkem k pramenům Labe.

Než jsme vyšlápli až sem, začalo foukat a vítr nepříjemně šlehal do obličeje. Nebe se zatáhlo a další drobné kapky dopadaly na obličej.

„Tak se obávám, že nás tu překvapí déšť, a to je to, co bych si přál ze všeho nejmní,“ bručel jsem, „a odtud nemáš šanci, nemůžeš se nikde schovat, leda v některém z těch starých bunkrů Maginotovy linie, které tu zachovalé a nepoužité zbyly po druhé světové válce.“ Jeden takový stál nedaleko kamenité Růženčiny zahrádky.

„Ale to nám stejně nepomůže, protože když se rozprší, stejně budeme jednou vylézat ven a pak se musíme buď vrátit, anebo vyrazit dopředu, třeba přes Voseckou dolů. Zmokneme tak jako tak!“ namítal Hladík.

Napadlo mě, že mám ještě cosi v záloze.

„Pak už zbývá jen Krakonoš!“

„Jak to, Krakonoš?“

„Ovšem, to je přece pán zdejších hor! Nečetl jsi pohádky? Jediná šance je přesvědčit ho, aby nám pomohl a déšť zahnal!“

Hladík na mě chvíli zíral jako na cvoka. Nebyl si jist, jestli to myslím vážně nebo ne. Možná mu připadalo, že trpím profesní deformací...

„Jak bys to chtěl asi udělat?“ zeptal se opatrně.

„Jednoduše. Musíš Krakonošovi něco slíbit a přesvědčit ho, že se mu to bude rentovat!“

Hladíkovi se to zalíbilo. Mužský totiž přece nikdy nedospěje a vždycky ho zaujmeš sebenesmyslnějším nápadem.

„Čímpak si ho chceš koupit?“

Na tuhle otázku jsem byl dobře připraven.

„Vymyslím pro něj novou pohádku!“

„Pohádku!“ vydechl Hladík, „to myslíš, že mu bude stačit?“

Už se rozjel po stejné koleji.

„A co jiného? To je reklama k nezaplacení! Ovšem musí to být pohádka na úrovni,“ dodal jsem. Začínalo pršet a velké kapky se rozpleskávaly na kamenech a vsakovaly dojemného písku, který tu v cestě vydrolily předchozí deště. „Ale musíme sebou hodit, aby se moc nerozpršelo!“

Hladík se zastavil a zahleděl se na pochmurně zataženou oblohu.

„A o čem to bude?“

„Určitě o tom, jak Krakonoš někomu pomůže a jak potrestá nespravedlnost a zpučnost,“ uvažoval jsem za pochodu. „Třeba o ševci Jírovi!“

„Proč zrovna o ševci?“

„A proč ne?“

Tenhle argument se nedal vyvrátit. Protože začalo pršet, dali jsme si nad hlavu pláštěnku a pochodovali dál směrem k Labské boudě, kde by se snad při nejhorším bylo možné schovat.

„Tak začni, já se přidám,“ souhlasil Hladík.

„No, to bylo tenkrát, když ještě chodil Krakonoš po horách někde zasázet kvítka, jinde zase přidat malým zvířátkům něco na zub, až ho z toho nohy rozbolely. A co víc, jako by se boty srazily nebo noha roztáhla, tlačilo ho to a bolelo, že nemohl ani došlápnout. A tak si povídá, co se dá dělat, dojdou si k ševci Jírovi pro nové. Ostatně Jíra byl zručný švec, uměl šít pro jemnostslečinku stejně jako pro sedláka na pole. Už několik párů si od něj Krakonoš nakoupil, jenže

vždycky, to se rozumí, jako myslivec, pěkně v zeleném. Kdepak by chudák Jíra vůbec tušil, jakého pána obouvá!“

Hladík šel vedle, držel nad hlavou pelerínu a pokyvoval zaujatě hlavou.

„Ovšem. A trh byl právě v neděli, dole ve Vrchlabí, ne?“

„Správně. Jíra si vyložil před sebe svoje zboží, stejně jako sklář Martin nebo hrnčíř, řekněme Matěj. Od rána tam bylo veselo a toho křiku! Jeden na druhého povykoval, pokřikoval, nabízel svoje zboží, prostě jako na trhu. Už se blížilo poledne, když se na tržišti objevil myslivec...“

„Chudák trochu pokulhával, protože ho tlačila malá bota,“ dodal Hladík se smyslem pro detail a pořádek. „Ostatně kvůli tomu přece na trh za ševcem přišel, že?“

„Poslouchej, Jíro, povídá ten myslivec, – potřeboval bych boty, ale ne nějaké obyčejné, aby se mi hned prošoupala podrážka. Musí být solidní a něco vydržet! –“

„– Jak ráčejí poroučet, pane myslivec, – povídá Jíra, – pro vás bych tady měl boty, že se na ně srdíčko směje. V nich se vám bude po horách rázovat, že ani travičku nezkřivíte. – A hned mu podává jeden pár z jemné kůže.“

Jirka Hladík se už chytil. Mohli jsme se klidně střídat a vymýšlet si, doplňovat se a vzájemně se škádlit.

„Je to jasné, myslivec boty potěžkal, rukou pohladil a líbily se mu,“ pokračoval kamarád Hladík. „Jenže teď se tam musí objevit zloduch, který bude pak po zásluze potrestán!“

Měl pravdu. Hned jsem navázal.

„A sotva myslivec přikývl, že jsou dobré a že si ty boty vezme, vtom se zaprášilo a ozval se dusot kopyt. Na tržiště se vrátil hraběcí kočár, zastavil uprostřed a kočí pomohl tlustému hraběti ven.“

„Správně, hrabě musí být tlustý, zlý a protivný,“ navrhoval Hladík.

„Hrabě s tlustým bříškem a na hubených nožičkách a s bičkem v ruce se dokolébal až k Jírovi. Všude bylo ticho, nikdo neřekl ani slovo, aby na sebe neupozornil. Za každé provinění vysází dráb pětadvacet.“

Hladík souhlasně přikývl, zdálo se mu to asi přiměřené. Napadlo mě, jestli v tu chvíli nemá pocit, že by se tělesné tresty měly zase zavést.

„Hrabě zapištěl: – To jsou hezké boty – a ukázal bičíkem právě na ten pár bot, co držel myslivec v ruce. – Podej mi je! Slyšíš, ševče? – A Jíra jen omluvně stáhl hlavu mezi ramena a celý shrbený vzal myslivci poslušně boty a podal je hraběti.

– Líbí se mi, ty si vezmu, – prohlásí suverénně hrabě.“

„Ale Jíra se přece jen vzchopí!“ protestoval Hladík, „řekne hraběti: – vaše milosti, ty boty jsou už prodané, tady myslivci! –“

„– Co si to dovoluješ, ševče? Chceš se protivit své vrchnosti? Ty by sis dovolil prodat moje boty nějakému myslivci? Nechám tě zmrskat za tu troufalost! –“

„– Ale pane hrabě, –“ pokračoval Hladík, „– dal jsem na ty boty nejlepší kůži, taky nejdražší, musím za ni zaplatit koželuhovi nebo mi žádnou jinou neprodá a já nebudu mít z čeho šít další boty. Co si počnu bez kůže? –“

„Jíra to jistě vysvětloval pokorně a skoro plačky. Naopak hrabě se jen zlomyslně zasmál, až to zaskřehotalo. Byl to odporný skřet!“

„– Co si počneš, to mě nezajímá, mně se tyhle boty líbí a ty mi je dáš darem a můžeš si pokládat za čest, že jsem ti prokázal takovou laskavost. Uхни, holoto, než tě přetáhnu bičem! –“

„Jen tak tak Jíra uskočil. Ale hrabě ještě nemá dost. Chce ještě hrníčky a kuřátko, taky dvě jehňata. A dráb pobíhá tržištěm, všechno bere a nic neplatí a nosí do hraběcího kočáru, jak si pan hrabě přeje.“

„– Poslyšte, pane hrabě, měl byste lidem zaplatit! –“ povídá Hladík, vlastně myslivec. A to jasným a zvučným hlasem.

„– Kdopak si to dovoluje odmítat hraběti? Kdo ho chce poučovat, co má a co nemá? – rozkřikuje se hrabě a hledá očima toho troufalice. Jenže myslivec se nedá, jeho hlas zní pevně a rozhodně.“

„– Zaplatte těm lidem za všechno, co jste si vzal! Dokud je čas! –“

„Ale hrabě se načepýří jako kohout.“

„– Tu máš, ty pakáži jedna služebná, abys věděl, co tě čeká, když se budeš přičít hraběcí vůli! – A máchne po myslivci bičíkem. Ale kdepak, v tu chvíli zaduní v horách a bičík se rozletí až k obloze, jako by měl křídla, na okamžik se zastaví a pak se rychle obrátí zpátky na zem. A šlehá a šlehá hraběcí záda, co se do nich vejde.“

„Hrabě už pochopitelně na nic nečeká, honem do kočáru a tradá pryč i se svými dráby. A div divoucí, všechno zboží, co pobrali trhovcům, je nepoškozené zase zpátky a pěkně narovnané a vystavené na pultech jako předtím.“

„– Takže já si vezmu tyhle boty, – řekne myslivec, – tady máš ševče! – Než stačí švec něco říct, je myslivec i s botami pryč. Na dřevěném pultíku před Jírou leží dva blýskavé zlatáky. A hrabě? Ten se už po téhle Krakonošově lekci neodvážil přijít mezi lidi. Ale Krakonoš někdy zajde!“

Došli jsme zatím až k prameni Labe.

„Myslíš, že se to bude Krakonošovi líbit?“ zeptal se Hladík skepticky.

„Určitě. Podívej se, přestalo pršet!“

Skutečně, drobný déšť ustal a svěží vítr rozfoukával jednolitá oblaka. Na jižní straně dokonce probleskávalo slunce.

Hladík složil pláštěnku a nevěřícně se zahleděl na oblohu.

„Je to možné? Opravdu přestalo!“

„No a co? Když Krakonošovi něco slíbíš a splníš to, on ti taky splní, co si přeješ, to je přece jednoduchá rovnice.“

Kdyby nás někdo poslouchal, asi by měl pocit, že začínáme dětinštět, ale co naplat, déšť ustal a my jsme mohli klidně pokračovat dál.

Podivuhodný pramínek velké řeky se vytrácel v nízkém porostu a u Labské boudy klesal do Labského dolu.

Pochodovali jsme svižně až k Labské boudě, kam ostatně asi směřovali turisté ze všech koutů, takže na místě stála u bufetu dlouhá fronta. Horský hotel se totiž už dlouhodobě opravoval a nefungovalo nic, jen kiosk.

„Doplníme tekutiny,“ rozhodl Hladík.

Ale měli jen sladké limonády a pivo, a to nám ani jednomu nevyhovovalo.

„Vydržíme na Voseckou,“ navrhl jsem statečně. Chvíli jsme poseděli na lavici před boudou a sledovali, jak na protější straně stoupají barevné body postav vzhůru k Vysokému kolu. Ale měli jsme před sebou ještě kus cesty, a i když se nebe vyčistilo a vítr rozháněl mraky, přece jen bylo rozumnější jít, dokud je počasí příznivé. Aby si to Krakonoš ještě nerozmyslel!

Stoupali jsme ke Sněžným jamám.

„Víš, že tady padl první rekord v letech na lyžích?“ zeptal se Hladík, kterého vždycky zajímaly všelijaké údaje z Guinessovy knihy.

„Kde? Tady?“

„Prý nějaký listonoš z Vrchlabí tady před lety ve vánici zabloudil a ztratil orientaci. Zkoušel se dostat domů, ale točil se jen dokola, jak to bývá, až se dostal sem ke Sněžným jamám, pochopitelně neviděl, kde je. Najednou se prudce rozjel a stále rychleji a pak se pod ním propadla zem. Naklonil se nad lyže, schýlil, jak mohl, a letěl a letěl. Dopadl měkce a když se probral a uvědomil si, že mu nic není, pokračoval v cestě, až se dostal do vesnice. To bylo překvapení, že je na polské straně! Mysleli si o něm, že je pašerák, a trvalo pár dnů, než se všechno vysvětlilo. Stejně mu skoro nikdo nevěřil, neměl žádného svědka. Ale prý letěl víc jak tři sta metrů!“

„Škoda, že se jeho výkon nedal zaprotokolovat, co? Mohl mít světový rekord! A stejně by ho málokdo překonal!“

Zvedal se však stále větší vítr, opíral se nám do obličeje i do celého těla, že každý krok proti němu byl obtížnější. Do tváře šlehala drobounká zrnka písku.

Po široké hřebenové cestě se však šlo pohodlně, chvíli po české, chvíli po polské straně. Byli jsme na vrcholu cesty, teď už zbývalo projít kolem Tvarožníku a zastavit se na Vosecké boudě.

Je to jedna z těch tradičních, která drží svou podobu jak zvenčí, tak uvnitř. Uvnitř jsme si dali horký čaj.

„Myslím, že náš mezičas je přímo skvělý! Jsou teprve dvě hodiny, můžeme si dovolit malý odpočinek,“ nabídl Hladík. Ještě jsem se necítil unavený a věděl jsem dobře, že nejhorší je takhle rozběhlé tělo uvést do klidu. To se pak těžko vstává!

„Víš, Jirko, vzpomínám si na takovou příhodu, ještě za studia na lékařské fakultě. Měl jsem před státnicí z chirurgie a museli jsme povinně absolvovat několik nočních služeb na klinice a asistovat při akutních operacích. V té době se v noci často operovalo i normálně, protože přes den byly sály plné a některé operace přitom nesnesly odklad. Co zbývalo. Oba profesori, Pavrovský i Lichtenberg přišli kolem půlnoci a začínala noční šichta. Vybrali si mě, abych jim asistoval. Tréma a děs mě jímaly! Jak jsem měl asistovat, když jsem neznal pořádně ani názvy všech nástrojů...“

Hladík upíjel čaj a sledoval mě se zájmem.

„Byla to hrůza, zpocený jsem byl už předem. Představ si: Pavrovský o něco požádal, já nevěděl, co chce, tak mi to šel ukázat, já mu to podal. Ale nakonec jsme to zvládli, na tu operaci páteřního kanálu nezapomenu nikdy. A pak se ve stejné sestavě operovalo srdce a plíce. Věř mi, že jsem se u toho operačního stolu sotva udržel na nohou. Všechno mě bolelo! No a když to bylo za námi, řekl mi profesor, že už to stačí a můžu jít domů. Šel jsem. Bylo asi půl páté, jezdily ještě noční linky. Čekal jsem na ni skoro dvacet minut a sednul jsem si na lavici u stanice. To jsem neměl dělat. Když přijel autobus, já nebyl schopen se vůbec postavit a řidič usoudil, že s ním nechci jet, tak rychle zavřel dveře a odjel. A já tam marně a zoufale dál čekal, na příští spoj! Kdepak, rozehráté svaly se nesmí jen tak nechat, zleniví!“

„Takže lepší je vůbec si nesesat a odpočívat až na konci cesty,“ usoudil Hladík a vstal. „Tak jdeme dál!“

Podle rozcestníku nám do Harrachova zbývalo ještě asi čtrnáct kilometrů.

„To není možné, teď bych odhadoval takových osm, maximálně devět!“ rozčiloval se. „Asi počítají Harrachov až někde u nádraží!“

Šli jsme pozvolna dolů, podél množství potůčků, které se slévaly do větších, až dole v údolí spadaly do Mumlavy. Neznám krásnější a divočejší říčku. Možná někde v Tatrách nebo v Alpách, ale Mumlava má originální půvab. Velké ploché kameny, na nichž se dá ležet a dívat na nebe, zatímco průzračná voda člověka prudce oblévá kolem, dovádí a skáče, rozstříkuje se a jindy zase jen zádumčivě plyne. Jsou tu i slavné hluboké krkonošské „hrnce“, hluboké i několik metrů, kde voda prudce víří, ale jsou tu i písčité mělčiny, oblázky a kameny, po nichž se dá přecházet a skákat sem a tam! A všude kolem nás vonělo na zemi provlhlé jehličí.

„Díky, žes mě vytáhl ven,“ konstatoval jsem, „všechno je to jen lidská pohodlnost, člověk sám sebe omlouvá. Ale potřeboval jsem provětrat hlavu, najednou mi všechno připadá tak jednoduché a snadné!“

Hladík mlčel. Tu nádhernou pohodu však z ničeho nic přerušilo vyzývavé vyzvánění mobilu. Oba jsme sebou škubli.

„Promiň, to je zase moje deformace,“ zašklebil se Hladík a vylovil z batohu telefon. V té krásné přírodě, s mobilem u ucha, vypadal dost směšně.

„Už mají potvrzeno, že ten mrtvý z Bráníka měl asi něco s očima, zřejmě byl skutečně slepý. Kučera se Seidlem začali pracovat na jeho identitě, ale asi to nebude tak snadné. Zatím ho totiž nikdo nepostrádá!“

Byli jsme náhle zase jednou nohou v práci.

„Počkej, ještě si chvíli sedneme,“ navrhl jsem mu. „Nechce se mi vracet tak rychle do reality!“

Posadili jsme se na břeh Mumlavy, v níž se odrážely světelné paprsky.

Sem tam probleskovalo odpoledního slunce a voda přeskakovala z kamenu na kámen.

„Mám tu ještě dvě tatranky.“

„Díky.“

Nic víc, potřebovali jsme mlčet. A seděli jsme tak možná půl hodiny, s nataženýma nohama, se zakloněnou hlavou. Během té chvilky se obloha docela vyjasnila a slunce se opřelo naplno.

I muži mají své dny, ale musí si je vybojovat sami se sebou. A vědět kdy!

Stačili jsme si dole v Harrachově dát v hotelu Sport na terase kávu a pak pomalu vyjet zpátky do Prahy, abychom se vrátili za světla zpátky. Moc se nám nechtělo. Slunce se svůdně sklánělo nad stráněmi Jizerských hor a představa městského smogu s tím kontrastovala opravdu nelákavě.

„Možná by stálo za to nějakou túru opakovat,“ navrhl Hladík nejistě. A věděl přitom stejně dobře jako já, že hned tak to nebude, i když bychom si to v duchu přáli.

Ani jeden z nás ovšem netušil, že již v příštích dnech se začne rozvíjet nový příběh, v němž budeme oba hrát sice jen epizodní role, ale který nás v tom nepříliš vydařeném létě zaměstná více než dostatečně.

Příběh, který by si lidská fantazie asi nevymyslela...

2

Léto se opravdu příliš nepovedlo. Ze zatažené oblohy mezi mraky jen výjimečně probleskovalo slunce, foukalo studeně a občas sprchlo.

„Měl bych umýt auto,“ napadlo Vladimíra Poznera, který právě zastavil svoji starou, ale spolehlivou škodovku na kamenité cestě u osady Šipka v lesích u Libře. Z okraje Prahy to sem bylo slabých dvacet minut jízdy.

Chaty, zahradní domky i vilky tu vyrostly v geometrické pravidelnosti chatové kolonie v období mezi válkami. Jen sem tam se některá chatka modernizovala a na okolních prázdných pozemcích vyrostly nové.

Mračna zvířeného prachu postupně padala k zemi.

„Kde tady najdu pana Maška?“

Žena v teplákové soupravě, ke které otázka směřovala, zvedla hlavu od zapleveleného záhonku, kde zřejmě hledala pažitku do polévky. V ruce měla ještě kuchyňský nůž.

„Mašek? To je tamhle na rohu.“ Ukázala na konec kamenité cesty, která se svažovala až k borovému lesíku a třešňovému sadu.

„Vidíte, má otevřenou bránu. Ráno přijel. Zase v novém autě, a ten musel stát pěkný peníze!“ Sjela očima Poznerovu bílou otlučenou škodovku, a jako by v duchu hádala, co tady ten chudáček pohledává.

I odtud bylo vidět, že na trávníku za otevřenými vraty stojí majestátní tmavomodrá Mazda.

„Tak vám děkuju,“ řekl Pozner a nasadil si brýle. I na ten kousíček cesty, co mu zbýval, popojel těch padesát, sto metrů a postavil svoje auto stranou, aby nepřekáželo.

Vstupní brána do zahrady byla doširoka otevřená, jako by někdo právě přijel či se chystal odjíždět. I dveře do chaty zely doširoka. Možná, že je už očekáván.

„Tondo, jseš tu?“

Nikdo se neozval, jen ticho. Ale jistě tu někde je.

„Slyšíš, Tondo?“

Pořád nic. Žádná ozvěna. Ale určitě tu někde je, nenechával by otevřené dveře i vrata. Třeba ho z dálky uviděl a jen se schoval! Taková klukovina, bože, je pořád jako malej Ferda!

Vladimír Pozner překročil práh a vešel do chaty. Na první pohled bylo zřejmé, že majitel bude nedaleko: na stolku čekala ještě teplá káva.

Někam odběhl, usoudil Pozner a posadil se. Počkám tu na něj, až se vrátí. Mimoděk, snad trochu nervózně zamíchal lžičkou čerstvého turka, usazenina se vznesla a zase klesla, přímo úměrně rychlosti míchání. Kde ksakru může být?

Na hodinách se poledne posunulo o patnáct minut.

Kde vězí, pacholek, mumlal si pro sebe Pozner. Ví přece dobře, že jsme se domluvili! Ale kdyby někam narychlo odcházel, snad přece není takový cvok, aby nechal barák otevřený a na zahradě nový auták! Ne, Antonín Mašek jistě není cvok.

Pozner vstal a obešel místnost, vedly z ní dvoje dveře, oboje otevřené. Za jedněmi se rýsovala stylová rustikální kuchyně, za druhými asi ložnice nebo společenský pokoj s televizí. Nebyla to chata, ale doslova hacienda. Mohl by tu pohodlně bydlet celý rok.

Nahlédl dovnitř. Ale ani tam nikdo nebyl.

Co asi tak náhlého a nečekaného mohlo nastat, že opustil nevy-pitou kávu? Že by byl dole v garáži?

Pozner vyšel před dům, byl si jist, že přítel, za nímž přijel, musí být nedaleko, znal ho. Přece by nenechával klíčky v zapalování, aby si mohl kdokoli posloužit!

Počkám do jedné, rozhodl se, do té doby se přece musí vrátit!

„Tondo, Toníku!“ zavolal ještě jednou. Jen z lesa se neslo vzdá-lené řezání motorové pily. Nesmělé polední slunce probleskovalo mezi mraky.

Vladimír Pozner se raději vrátil dovnitř ke stydnoucí kávě. Stejně ji už Mašek asi nebude pít! Dlouhým douškem vypil obsah šálku a nalil si do sklenice trochu perlivé Dobré vody, obě, jak červená láhev z umělé hmoty, tak broušená sklenka, stály na stolečku v rohu místnosti.

Usrkával vodu jako sodovku a přitom pošilhával po dveřích a jimi ven, na zahradu. Přece si s ním Tonda nebude hrát na schovávanou! Anebo že by si to všechno rozmyslel a nechtěl s ním mluvit?

Najednou měl nepříjemný pocit, že něco není v pořádku.

Nesmysl! Domluvili se přece, že mu Tonda udělí pár dobrých rad, protože jako podnikatel měl už svoje zkušenosti. Know-how k nezaplacení. Vladimír Pozner teprve začínal a ve srovnání s přítelem byl jen chudý příbuzný. Zatímco Toník vlastnil tři solidně fungující markety v různých místech Prahy, Vladimír Pozner si otevřel jen malinké zelinářství na rohu, v bývalé trafice.

Trochu však Poznera přece jen zneklidňovaly pochybnosti. Domluvili se skutečně na tenhle den, na tuhle hodinu? Nemohl se zmýlit? A stále víc pociťoval nepříjemné mrazení, kterého se nemohl zbavit, naopak, spíše vůčihledně narůstalo. Nevěděl proč, ale i tak ho to znepokojovalo a znervózňovalo.

Snažil se zachovat chladnou hlavu. Ostatně odjakživa se snažil chovat a jednat rozvážně, nesnášel překotnost a patřil spíše k důkladným a precizním flegmatikům.

Jako by tu na něho najednou všechno padlo. Snažil se nepříjemného dojmu zbavit tím, že si v duchu představoval a vybavoval celé poslední setkání s Toníkem Maškem. I chvíli, kdy si domlouvali tuhle schůzku na chatě.

Mašek měl kanceláře nedaleko Palackého náměstí, v celém prvním patře starého měšťanského domu se solidní opravenou fasádou. Už zvenčí to dělalo dobrý dojem. Z několika bytů, které spojil dohromady, udělal generální ředitelství svých podniků, účtárnu a vše, co s tím souvisí. Velkokorýsý projekt nenechal nikoho na pochybách, že se Maškova firma hodlá dále rozvíjet.

„Ale, Vládiček,“ uvítal Poznera s profesionálním a odzbrojujícím úsměvem, „copak potřebuješ?“

Znělo to sice uhlazeně, ale nepřesvědčivě.

„Posad' se, dáš si kávu, vid'?“ Ani nečekal na odpověď a už dával pokyn všudypřítomné sympatické dívce, asi sekretářce.

„Dobrá, co pro tebe mohu udělat?“ zeptal se Poznera s předstíranou vyrovnaností, byl však z něho příliš cítit vnitřní neklid a Vladimírovi bylo jasné, že zdržuje. To však ještě víc svazovalo jeho myšlení i jazyk.

„Jak bych ti to řekl nejstručněji, Toníku,“ blábolil Pozner, „pustil jsem se taky do podnikání. Mám obchod, tedy spíš jenom obchůdek. Se zeleninou...“

„Potřebuješ půjčit nějaký kapitál?“ Mašek seděl za stolem a mechanicky si cosi tůkal propisovačkou a hleděl kamsi daleko skrze Poznerův obličej. Jistě ho ani nevnímal. Znervózňovalo to ještě víc.

„Ne, to ne..., víš, musel jsem něco najít a tohle se přímo nabízelo. Být vlastním pánem. Není to daleko, takový malinký zastrčený krámeček.“

„Ano, nějak se musí začínat,“ Mašek mávl blahosklonně rukou, jako by mu žehnal, „a jde to?“

„Celkem jo. Snažím se neokrádat a lidi už ke mně začali chodit víc než ke konkurenci, takže můžu říct, že mám docela slušnou klientelu,“ líčil rozvláčně a přitom si uvědomoval, že přítel za stolem je stále víc nervóznější.

„Takže všechno v pořádku?“ vskočil mu do úvah.

„Všechno... vlastně... víš, je to taková hloupost... ted' už skoro půl roku v tom krámu dřu od rána do večera, prodávám, vozím zboží, jistě si to dovedeš představit...“

Kamenná tvář za stolem se stále víc uzamykala a Poznera zvolna spoutávalo zděšení. Ještě se nedokázal propracovat k tomu hlavnímu, co chtěl říci. Kvůli čemu přišel. Pořád chodil jen kolem dokola.

„Za poslední měsíc jsem dostal tři takové divné dopisy. Spíš to ani není dopis, jenom výhrůžka.“

„Někdo ti vyhrožuje?“

„Jo, ukazoval jsem to ženě, ale ta se tomu směje.“

Mašek, sedící proti němu až do té chvíle téměř duchem nepřítomen, najednou zabral.

„Výhrůžky říkáš? Někdo ti přímo vyhrožuje?“

„Podívej se!“ Podal mu několik listů papíru.

Byly to obyčejné osmerky běžného kancelářského papíru, na kterém byl strojem napsaný text. Jednoduchý a jasný.

**CHCETE PODNIKAT VE ZDEJŠÍM RAJÓNU?
TAK POTŘEBUJETE NAŠI OCHRANU!**

Mašek přehlédl text na prvním lístku a zatvářil se nedůvěřivě.

„To bude asi nějaká blbost. Tihle hoši nepíší, přijdou si rovnou. A nebo zatelefonují.“

„Když já nemám telefon.“

„Ani mobil?“

Pozner s lítostí pokrčil rameny. Neměl telefon, ani mobil, ani e-mail.

Mašek však stále vrtěl hlavou a prohlížel si druhý lístek. Tohle ani nevnímal.

**POSLEDNÍ VAROVÁNÍ TOMU, KDO VČAS NEZAPLATÍ TAXU
ZA NAŠI OCHRANU!**

„Komu máš zaplatit? Ohlásili se ti? Není to jen nějaká klukovina, schválnost někoho z okolí, aby ti otrávil práci, znervóznil tě a docela možná i vystrnadili? Třeba si na to místo dělá nárok ještě někdo jiný!“

„Já myslím, že ne. Proč by to dělali? Takhle tam mají místo trafiky aspoň pořád čerstvou zeleninu a ovoce. A za velice slušný ceny!“

Poslední informace Maška zase zaujala, a to zjevně mnohem víc než jiné reálie.

„Za slušný ceny, říkáš... A co ostatní zelináři v okolí?“

„Jsou tam jen dva stánky, ale to jsou zloději: Nikdo k nim nechodí. Okrádají, jak můžou!“

„Aha. Tak oni by tě třeba chtěli dostat pryč, ne? Aby zase měli volný prostor pro sebe, žádnou konkurenci a hlavně ne poctivou! Není dneska nic divného, když se pár lotrů domluví, vyhodějí ceny nahoru a lidi jsou bezbranný. Musej u nich kupovat anebo jet někam dál. To každé nemůže a nikdo jim neporučí, nedonutí je, můžou si dělat, co chtějí. Nedivil bych se, kdyby tě neměli moc v lásce. Bohužel, musím říct, že těch, co chtějí rychle zbohatnout, je mnohem víc než těch, co okrádají aspoň přiměřeně. Tihle by svlékli zákazníka i z kůže.“

„Ale obchodovat se dá slušně i bez okrádání,“ namítl naivně Vladimír Pozner.

Mašek pokrčil rameny.

„Snad. Ale jen ve společnosti, která se chová slušně. Ale tahle naše se tak v žádném případě nechová a já si myslím, že to nebylo jen kvůli těm čtyřiceti rokům za komunistů. To je v lidech dávno zakořeněný, ty sviňárny!“

„Co mám tedy podle tebe dělat?“ vrátil se Pozner opatrně k jádru své návštěvy, „co bys dělal ty na mém místě?“

„Já mám svoji ochrannou službu, jinak by to dneska nešlo. Jenže najmout si někoho kvůli takovému krcálku... promiň... to by ses nedoplatil! Asi by bylo lepší s nima vyjednávat, abys věděl, co jsou vlastně zač.“

„Ale já vlastně nevím s kým!“

„Tak počkej, až se ozvou osobně, uvidíš, že to nebude dlouho trvat. Pakliže to je ovšem celé myšleno vážně!“

„Právě! Podívej se na ten třetí papír!“

NESNAŽ SE NÁS PODFOUKNOUT! BUDEŠ LITOVAT!

„Říkal jsi o tom někomu?“

„Ne, jenom ženě. Ta to ovšem nebere vážně, že to je prej jako z detektivky. A myslí si o mně, že jsem cvok, který se do týhle společnosti vůbec nehodí. Možná, že má pravdu,“ povzdychl Pozner.

Do toho zazvonil telefon.

„Ano, hned to bude, už končíme.“ Mašek zavěsil a bylo jasné, že myslí na něco jiného, důležitějšího. Ještě však otevřel díář a zamyslel se.

„Podívej, nic se nedá uspěchat. Já si ty papíry, co ti poslali, zatím nechám a poptám se, mám nějaký kontakty, to víš. Ted' ale bohužel musím něco rychle vyřídit. Domluvme se takhle: já mám příští týden trochu volněji, budu na chatě v úterý a ve středu. Přijed' tam za mnou, řekněme v úterý, jak by se ti to hodilo? Mně to bude jedno, musím si tam něco zařídit, nehnu se odtamtud. Tak říkej, kdy?“

Vladimír Pozner horečně přemýšlel. Snad by to pro něho bylo nejlepší kolem poledne. Ve dvanáct zavře a otevře až ve dvě. Od krámu dojede na Maškovu chatu autem jistě pohodlně...

„Kde máš chatu, je to daleko?“

„Ale kdež, kousek nad Libří, směrem na Radlák, na Jílové. Snadno to najdeš. Nakreslím ti to.“ A na kus papíru, který se válel na stole, načrtl v rychlosti plán chatové kolonie i příjezd od silnice. Zdálo se to opravdu jednoduché.

„Musíš to zvládnout za dvacet minut, víc ne.“

„Hodilo by se ti to tedy hned v úterý, řekněme ve čtvrt na jednu?“

„Jistě.“ A poznamenal si schůzku do díáře. „A ty si to taky napiš, abys nezapomněl.“

Počkal, až si Pozner zapíše domluvený termín a teprve pak mu podal ruku.

„Tak v úterý!“

A ještě ve dveřích, kam Poznera doprovodil, prohodil k někomu uvnitř:

„Sežeň mi Mandysel!“

Těžko říci, zda se to týkalo následujícího jednání, či zda to bylo v souvislosti s Poznerovou návštěvou.

Ted' bylo ovšem právě úterý a blížila se jedna hodina.

Kde může Mašek vězet? Že by šel do lesa na houby? A nechal na stole čerstvé, ještě nevypité kafe? Nesmysl! K sousedům?

Poznerovi nějak vyprahlo, nalil si ještě jednu sklenici vody. Venku na terase stál rozevřený slunečník zastrčený uprostřed bílého kulatého stolu z umělé hmoty a kolem čtyři křesílka. Skoro uprostřed stolu zářil obrovský reklamní popelník.

Pozner tak seděl a vyčkával ještě půl hodiny. Dvakrát za tu dobu vyšel ven až k brance a rozhlížel se. Marně. Nakonec usoudil, že další čekání nemá smysl. Co tedy? Nechat vzkaz? Mohlo by to vypadat, že Maškovi vyčítá... Ne, raději mu zavolá.

Ostatně, asi to všechno bude jen ptákovina, zbytečně obtěžuje. Mašek má určitě mnohem větší a závažnější problémy, které musí řešit.

A tímhle konstatováním se mu ulevilo. Ani za sebou nezavíral, nechal všechno, jak bylo. Až Mašek konečně přijde a najde tu vypitou kávu, snad mu to dojde!

Pak už jen nasedl do škodovky a za dvacet minut byl pohodlně zas u svého zeleninového království. I to, že se nezdržel, mělo svou výhodu. Otevřel včas, ještě trochu uklidil zboží a vystavil v přepravečkách na chodník. Stejně otvíral obvykle dřív. Nedalo mu to. Na rozdíl od předchozího sedavého zaměstnání si ted' na nedostatek pohybu nemohl stěžovat.

Prostor Poznerova krámku byl opravdu miniaturní, docela chyběla nějaká plocha na skladování. Vyřešil to tím, že dovážel jen menší množství stále čerstvého zboží, pár srovnaných bedniček vystavoval na chodníku před výkladní skříní, pěkně barevné, jako to mívají v západních metropolích, podle velikosti a barvy. Asi měsíc vedl rozšířený sortiment o několik přepravek nejžádanějších nápojů. Na noc zase vše přestěhoval dovnitř, ale pak už tam nebylo k hnutí, mohl jen zavřít dveře a jít.

Vchod do krámků byl přímo z chodníku, ale také zevnitř z domu, přímo z chodby. Tyhle dveře však pro jistotu Pozner zajistil dvěma pořádnými petlicemi a zámky.

Neúspěšnou návštěvu u kamaráda ze školy pustil z hlavy. V podstatě v okamžiku, když vešel do svého království, všechno ostatní ho přestalo zajímat. Nasadil profesionální úsměv a ani mu to příliš nedělalo obtíže.

Vytáhl nahoru rezavou roletu a zkontroloval starostlivě oblohu, zda se vyplatí vystavit ovoce s takovým rizikem přeháňkového deště. V posledních dnech pršelo skoro denně. Neustálým stěhováním zboží jistě trpělo, natlouklo se a rychleji se pak kazilo. Banány, broskve, očištěná mrkev, nektariny, meloun.

Vyhlédlo však oslnivé slunce a co chvíli skulinou mezi mraky prudce pálo. Bylo třeba rozvinout staré stínidlo z původní a časem zpuchřelé látky.

Celé malé náměstíčko, uprostřed s travnatým paloukem, ohraničeným ze tří stran růžemi, zelo prázdnotou. Jen na rohu ulice, na roubení zídky plotu, seděly dvě stařeny, které tam sedávaly denně. Dobelhaly se tam odkudsi z blízkých domů a právě tady měl svou „náves“. Kdo ví, o čem spolu takhle denně povídaly. Snad si vyprávěly vzájemně celý svůj dosavadní život. A taky nenechaly na nikom nitku suchou. Ostatně z jiných radostí života jim zbývalo pramálo. Takové pozvolné čekání na smrt.

Vladimír Pozner ovšem netušil, zda v jejich očích je on sám hodnocen kladně či nikoliv, a jak berou jeho snažení a počínání. Nijak ho to nezajímalo, bral je prostě jako součást zdejší kulisy. Až do současné chvíle.

V tuhle denní dobu moc zákazníků nechodí. Až zase kolem páté, když se hospodyňky vrací z práce a začíná druhá směna. Nakoupit, uklidit, vyprat, navařit večeři. A zbývá-li vůbec nějaký čas, přečíst si noviny, prolistovat časopis.

Ani si příliš neuvědomil, kdy se otevřely dveře, ale jakmile se tak stalo, mohl s jistotou říci, to jsou ONI. Cítil to, aniž si je prohlédl, aniž by zvedl oči. Když tak konečně učinil, spatřil tam dva muže, asi třicátníky. Dívali se na něho upřeně, pichlavýma očima a mlčeli.

„Přejete si?“ zeptal se a dával si záležet, aby vypadal klidně a vyrovnaně. Nechtěl, aby si o něm mysleli, že je bázlivá a vystrašená troska. A zvláštní věc, za poslední dobu si tuhle situaci mnohokrát představoval ve fantazii, odvíjel si ji jako ve filmu. Ted' byl dokonale přesvědčen, že nastává i ve skutečnosti.

„Pěkný obchůdek, co?“

Rozhodl se dělat nechápavého. Pokrčil rameny.

„Ale dá pěknou fušku, když je na to všechno člověk sám,“ odpověděl nenučeně.

„Byla by jistě škoda, kdyby třeba vyhořel,“ mínil druhý muž směrem k tomu prvnímu.

„Jo, to by byla. Nebo kdyby ho někdo vybilil...“

Stál za pultíkem, oddělen od nich jen digitální váhou a snažil se jim dívat zpřímá do obličeje. Vypadalo to však, jako by ho vůbec nevnímali, nepotřebovali – a jestli, tedy jen jako posluchače, diváka. Přišli mu něco sdělit. Něco velice důležitého. Nic víc.

Jeden se naklonil na bedýnku s broskvemi a jednu ochutnal.

„Prvotřídní zboží. Jenom škoda, že všude v Praze je to dneska samý všivák. Takoví lumpové neumějí dobrého a poctivého obchodníka ocenit. Stačí, aby sem jednou drobet vletěli a nikdo je nezastaví. A než přijdou policajti, jsou dávno v trapu.“

„Jo, zbydou jen voči pro pláč!“ dodal druhý.

„Obchodník musí být opatrný,“ řekl první a odhodil zbytek broskve i s peckou zpátky mezi vystavené zboží.

Stále jako by Poznera vůbec nevnímali, nepotřebovali, vystačili si jen sami se sebou.

„Asi by se měl ted' zeptat, jak tomu zabránit,“ řekl druhý muž prvnímu.

Vypadalo to jako dobře odvedená herecká etuda nebo studie na televizní reklamu.

„Každý rozumný obchodník, který chce v klidu a jistotě prodávat a podnikat, by si měl měsíčně dát pět tisíc stranou a za těch ubohejších pět táců bude mít právě tu jistotu, že je všechno v pořádku.“

Hra skončila, úsměv zmizel.

„Jasně“, řekl druhý a první opakoval.

„Jasně?“ Nevypadal ani zle, ani sveřepě, ale mohlo to mýlit.

„Každý měsíc,“ upřesnil druhý, aby nebylo pochyb, „a přesně v termínu.“

Pozner sám nechápal, kde se v něm vzal ten vzdor a vztek. Kde v sobě našel odvalu. Nikdy nebyl hrdina a všem konfliktům a hádkám se zdaleka vyhýbal.

„Rozumím vám až příliš dobře. Odejděte!“

„Rozmyslete si to.“

„Nemám zájem. Jestli nechcete nakupovat, jděte nebo zavolám na policii!“

Podívali se po sobě a ušklíbli.

„To byste si pomohli!“ Ale nijak netrvali na tom, aby se jim dál věnoval a docela smírně se otočili ke dveřím.

Pozner si v duchu oddychl: Čekal to horší a ulevilo se mu. Ještě než vyšli ven, ten první, trochu menší, něco poznamenal. Moc mu nebylo rozumět.

„Prosím?“

„Je to vaše věc. Ale dejte si bacha. Doplatit na svoji tvrdohlavost můžete jen vy sám.“

Pozner mlčel a nechal je odejít beze slova. Teprve když za sebou zavřeli, opřel se rukama o pult a zatočila se mu hlava. Nohy se mu podlamovaly a vypovídaly poslušnost.

První setkání měl za sebou. Co teď? Oznámit to? Kam? Komu?

Copak se opravdu celá společnost bude jen trpně sklánět před vyděračskými mafiemi a násilníci a lotři budou bez práce vydělávat balíky peněz?

Co já se musím ohánět, abych vydělal těch čistých pět tisícovek! A mám je snad hodit jen tak, pro nic za nic, do chřtánu někomu, kdo si vzpomene? Vyčůránkům, kteří si udělali kšeft na strachu a vydírání, jako někde na Sicílii? Tady jsme snad přece jen jinde... nebo ne?

Díval se mimoděk za nimi a snažil se vrýt do paměti, jak vypadají. Ten větší měl prořídle hnědě vlnité vlasy a pichlavé tmavé oči. Černou koženou bundu a tmavě modré nové lewisky. Menší, o něco silnější, měl počínající pleš s vystupujícími kouty na čele a hodně matnou pleť. Měl sluneční tmavé brýle. A na sobě měl nějakou plátěnou bundu. Z dálky se zdálo, že trochu napadá na nohu. Ještě něco na něm bylo nápadné, ale co vlastně? Snad výslovnost. Určitě to nebyl Pražák, měl hodně měkkou hlasovou polohu, jako mívá cizinec z východu, Slovák nebo Rus, který se tu naučí česky.

Vladimír Pozner byl však sám se sebou spokojen. Především proto, že se v té kritické chvíli, když konečně přišli, zachoval podle svých představ docela statečně. Co člověk ovšem ví předem? Jak bude reagovat v okamžiku hrozícího nebezpečí? Lekne se? Zdřevění? Nebo se úplně složí?

Muži se od protějšího chodníku ohlédli zpátky ke krámu a zastavili se, jako by snad na okamžik váhali. Pak zašli za roh a asi nasedli do auta, od pultu tam nebylo vidět. Zmizeli zkrátka z dohledu, jenom zvuk startujícího motoru potvrdil Poznerovu domněnku.

Snad by se i šel podívat až ke dveřím, ale v ten moment vešla zákaznice s dítětem, což ho rychle vrátilo zpět do normálních kolejí.

„Dva banány, ale hodně zralé, hned na jídlo.“

„Jak je ctěná libost,“ vysekl poklonu mladé mamince a ochotně našel dva měkké, skoro černající kousky, které schovával stranou, se slevou.

„Devět osmdesát.“

Vyinkasoval peníze, vrátil drobné a zase osaměl. Do večera, do sedmé, kdy zavíral, se už nic významného nestalo.

Zákazníci se střídali a on neměl moc času myslet na odpolední epizodku.

Chvilku po sedmé nastěhoval zvenku vystavené zboží do krámu, přikryl je plachtou jako každý den, spočítal tržbu a v půl osmé tentokrát obzvlášť pečlivě zkontroloval vstupní dveře z chodby, aspoň dvakrát prověřil pevnost zámků, pak zamkl vchod z ulice a stáhl kovovou roletu. Můj dům, můj hrad, říkal si spokojeně.

Z pečlivosti více než ze strachu či obavy se rozhlédl kolem sebe, táhlou ulicí vzhůru, na druhý konec náměstíčka. Nenašel tam nic podezřelého, nikoho, kdo by upoutal jeho pozornost.

Škodovku měl zaparkovanou po celou dobu přímo před obchodem, pod kontrolou, přesto ji nejprve obešel ze všech stran, a teprve když ji otevřel a posadil se za volant, uvědomil si směšnost svého počínání.

Chovám se jako cvok! Přece ještě nejsme tak daleko jako v Itálii! Přesto malinký záblesk znepokojení nedokázal vytlačit z centra vědomí, střídala se tam návštěva dvou vyděračů s marným poledním čekáním. Když však nastartoval a vyjel, jako by z něho podivná tíseň spadla, spěchal domů.

Bydlel v solidním cihlovém domě, ve staré zástavbě v Braníku, nedaleko krčského lesa. Mohl si připadat skoro jako na letním bytě. Do přírody to neměl daleko.

Jeho žena již čtvrtý rok zůstávala doma s tříletým chlapcem a dvouletou holčičkou. Až do mateřské pracovala jako referentka v podniku zahraničního obchodu, kde jako absolventka střední ekonomické školy mohla uplatnit zčásti i svoje jazykové znalosti – němčinu a angličtinu. Práce ji tam vcelku bavila, ale i mateřskou roli pokládala za důležitou, děti chtěla a těšila se na ně. Aktuálně žili velmi skromně z jednoho platu, navíc zadlužení úvěrem, který si

Pozner musel vzít, aby mohl podnikat. Třípokojový družstevní byt se stal jakousi zástavou, jistinou, a tak neustále hrozilo, že v případě neúspěchu ztratí i střechu nad hlavou.

Možná, že tísnivá finanční atmosféra Vladimíra Poznera podvědomě provokovala k tomu, že byl raději neustále v pohybu, sháněl zboží a prodával, takže přicházel domů jen na skok, vyspat se a najíst, vstával a odcházel dávno před tím, než se rodina probudila.

Takhle brzy však dlouho nepřišel.

Manželka míchala u sporáku krupicovou kaši a zdálo se, že jeho přítomnost spíše narušuje zaběhlý rytmus.

„Čemu vděčíme za tak časnou návštěvu?“ zeptala se ironicky, ale možná, že to ani ironie nebyla. Spíše hořkost. Vladimír to také tak bral.

„Jel jsem v poledne za Tondou Maškem.“

„Jo? A proč? Kdo to je?“

„Jeden můj spolužák, taky podniká. Aby mi řekl něco kvůli těm anonymním výhrůžkám.“

„A copak ti poradil?“ Manželka zalila talíř krupicové kaše máslem a zasypala cukrem a skořicí, uvázala tříletému synovi pro jistotu bryndáček kolem krku a se lžící ho posadila ke stolu.

„Právě, že nic. Nebyl tam. Čekal jsem na něj hodinu, ale musel si asi někam odskočit, nechal všude otevřeno, ale nebyl tam.“

„To je divný... tak proč jsi tam jezdil? Vy jste nebyli domluvení?“

„Pozval si mě takhle. Nechápu to, muselo se něco stát, něco náhlého, jinak na něj bylo vždycky spolehnutí. Asi prostě nemohl, nebo mi nestačil dát vědět.“

„Třeba si to rozmyslel a neměl zájem se s tebou zdržovat. Je to přece velkej pan podnikatel... aspoň, jak ty říkáš! A co jseš ty? Nula!“

Nebrala si moc servítky, ale Vladimír Pozner svou ženu chápal. Necítil z její řeči žádnou hořkost. Vlastně měla pravdu, jen pojmenovala nahlas to, co sám cítil. I když se to pěkně neposlouchalo.

„Takoví lidi zadarmo nedají ani radu, co si myslíš!“

„Tonda takový není.“

Podívala se na něho spatra jako na naivní dítě a zavrtěla hlavou.

„Kdy ty už jednou dostaneš rozum! Copak si vážně myslíš, že poctivou prací může člověk v dnešní době zbohatnout?“

„Zbohatnout třeba ne, ale slušně žít určitě ano.“

„A my podle tebe žijem slušně, že? Dřeš od rána do noci za pár korun, ani za bolševika se lidi tak nedřeli jako dřeš ty. A co z toho máš? Já jsem tu na všechno sama!“

„No snad... jiní na tom jsou hůř!“

„Jo? Vždyť může být! Dneska nám na příklad vyplivla pračka!“

Bylo to tady! Nová stojí skoro dvacet tisíc.

„Za chvíli na mně budeš chtít, abych prala na valše jako moje babička!“

Nic takového nikdy neřekl, obvinila ho nespravedlivě, ale v duchu ji stále omlouval, byla unavená, nespokojená a navíc našťvaná. To člověk často řekne věci, které by pak rád vzal zpátky.

„Ježíšmárjá, necintej tu kaši po stole, kdo to má pořád uklízet?“ to ovšem platilo Poznerovi junioru, „já se z toho všeho snad nakonec úplně zblázním!“

„Proč se pořád rozčiluješ,“ řekl Pozner klidně, „všichni máme problémy.“

Asi ho znala lépe, než si myslel. Vzhledla k němu a vyčkávala. Protože mlčel, pobídla ho.

„Tak co se stalo?“

„Přišli za mnou dneska odpoledne dva chlápkové.“

„A co chtěli?“

„Abych platil každý měsíc pět tisícovek za ochranu. Jinak, že by se mohlo něco přihodit.“

„Vyhrožovali ti?“

„Nijak konkrétně...“

„Nemohl bys být, sakra, sdílnější? Snad bych to taky měla vědět, nebo ne?“ Byla stále připravena zaútočit, jako by ji něco popichovalo,

i když zbytečně a bez jasné příčiny. Jakýsi těžko skrývaný vztek, možná i pocit zklamání a nespokojenosti ji neustále nutil bránit se. A senzitivní vztahovačnost je pro okolí únavná a vyčerpávající, protože není zřejmé, čím můžeme toho druhé naštvat a podráždit.

Vladimír se snažil co nejvíc ovládnout, věděl, že další křik a hádky by ničemu nepomohly.

„Odpoledne, když jsem se vrátil od Maška, přišli do krámu dva maníci. Že mít obchod je nebezpečné. Že může vyhořet anebo ho může někdo vykrást. Vyhodil jsem je.“

Dívala se na něho se směsicí ironie a lítosti.

„Máš teď pocit, jakej jsi hrdina, co? A na nás nemyslíš! Co když ti něco udělaj? Zmrzačej tě nadosmrti... Anebo udělaj něco dětem! Co si na kom vezmeš? Copak ty uvažuješ vůbec někdy normálně? Jako obyčejný lidi? Sobče!“

Na tuhle reakci ovšem připraven nebyl. Musel se hezky zhluboka nadechnout. A počítat do deseti, před očima se mu tmělo.

„Přece nechceš, abych platil nějakým lumpům pro nic za nic každé měsíce pět tisíc?“

„Co tedy hodláš dělat? Ohlásit to na policii?“

Zamyslel se. Na nějaké tahanice s policií moc chuti neměl. Snad bude lepší vyčkat, třeba jenom zkoušeli, jestli se poddá.

„Uvidím, co bude dál. Jestli se znovu objeví...“

„Dělej, jak myslíš!“ řekla smířlivě, „ale pak si nestěžuj. Chceš něco jíst?“

Ulevilo se mu.

„Dal bych si něco, mám hlad. Vlastně jsem od rána nic nejedl!“

Beze slova mu nalila talíř polévky a ohřála čočku s párkem od oběda. Zhltl všechno jako kdysi v menze, snad ani nekousal, jen polykal sousto za soustem.

Teď, když se mu rozlévalo uklidňující teplo kolem žaludku, měl ještě sdílnější a trpělivější náladu. Posadil se na rohovou válendu, opřel hlavu o polštář a zavřel oči.

Manželka uložila děti a vrátila se do obývacího pokoje.

„Chceš kávu?“ zeptala se.

„Počkej, já ho udělám,“ nabídl se a vstal.

Nebránila se.

Vladimír vešel do kuchyně a nasypal kávu ze zabroušené sklenice do dvou větších hrnečků, z nichž obvykle pili.

„Chceš cukr?“ zeptal se.

Dvě kostky. Sám nesladil dlouho, zvykl si na hořkou kávu a chutnala mu tak líp.

Když se vrátil do obývacího pokoje, manželka seděla na pohovce, s nohama nahoře, a dívala se na televizi. Postavil kávu na stoleček před ní. Po paměti uchopila hrnek a druhou rukou lžičku a začala obsah mechanicky míchat, zabraná do děje na obrazovce.

Nechtěl ji rušit. Usadil se vedle ní a snad díky právě té blikající obrazovce, smíšené s únavou namáhavých dní, začal klimbat.

Jen tak trochu, jedním okem, vnímal poněkud rámcově, co se kolem děje, avšak stále méně a méně ostře, jako by na něho padala mlha, které se nemohl ubránit. Uvědomil si, že dřímá, když manželka zhasla televizi a vstala.

Snad jí chtěl dát najevo něco laskavého a milého, natáhl k ní ruku, aby ji zachytil a přitáhl k sobě.

Ucukla.

„Co blázníš?“

„Nic... pojd' ke mně,“ zaškemral.

Hluboce povzdychla, jako by jí to rvalo srdce.

„Prosím tě, nech toho, vždyť sotva koukáš. A já taky. Pojd' raději spát.“

Vladimír neměl sílu ji přesvědčovat o opaku.

Usnul hned, jakmile se složil do vodorovné polohy, ale přestože byl za celý den řádně unavený, spal neklidně, stále se probouzel.

Ráno vstal brzy, před šestou, a potichu se vytratil.

Připadal si, jako by celou noc skládal uhlí, rozmlácený a unavený, neodpočatý. Vypil v rychlosti zbytek kávy od večera, dva doušky. Hlad po ránu neměl.

Svoji škodovku sice našel na svém místě, ale měla ukroucené oba stěrače a ulomené boční zrcátko.

„Zatracený vandalové, tak některýho chytit!“ klel otráveně a zároveň si však uvědomoval, že na tom nemůže nic změnit.

Ano, měl oprávněný vztek, a to mu vydrželo od nastartování až k dojezdu k velkoobchodnímu skladu. Potřeboval nakoupit jako každý den nové a čerstvé zboží. Přijel desátý v pořadí, musel čekat. Ostatně podle nakupovaného množství byl spíše maloprodejce a tak s ním i jednali. Ti ve velkém měli pochopitelně přednost.

Vzal si dvě přepravky zeleniny a čtyři čerstvého ovoce, pět melounů, nějaké šťávy a sirupy a ještě pár drobností.

Asi v půl deváté měl naloženo a nejvyšší čas, aby se vrátil do města a po deváté otevřel krám. Musel však jet opatrně, aby se zboží nepotlouklo a nezkazilo. Při každé nekryté jámě, každé kočičí hlavě dláždění, jako by sám pocítoval bolest.

Před obchodem zastavil a postupně vynosil přepravky na chodník, zavřel auto a pak teprve odemkl roletu a vytáhl ji.

Už přes sklo vstupních dveří si uvědomil, že se něco stalo. Srdce mu v ten okamžik poskočilo a zběsile se rozbušilo, i když nechtěl předem podléhat rozčilení. Když otevřel dveře a spatřil spoušť, která ho očekávala na místě, nemohl zprvu ani sám uvěřit: jako by se tu přehnala bojůvka vandalů!

Poličky byly strženy i se zbožím, všechno rozdupané a poházené na jedné hromadě, rozbitá váha, poničené a rozdrcené bedničky ovoce a jejich obsah roztríštěný na stěnách. Jako by se někdo výtečně bavil trefováním do bíle vymalované stěny. I lahve s kolou a minerálkou byly rozbité a lepkavá tekutina na podlaze čvachtala.

„Proboha, co se tu stalo?“ zděsil se.

Dveře z chodby byly pootevřené, zámky a petlice utržené.

Jak se sem dostali?

Zůstal mlčky stát a polilo jej horko a zároveň bodla ostrá bolest u srdce. Stál na místě, přimražený nad tou spouští.

Pak udělal pár kroků ke dveřím do chodby. Byly vysazené z pantů. Stál a zíral.

Probralo ho až cinknutí, jak kdosi vstoupil. Neměl sílu se otočit.

„Prokristapána, copak se tu stalo, pane vedoucí?“

Zděšený hlas patřil jedné stařeně ze sousedství. Chodívala si po ránu kupovat dvě mrkve a obden jeden citron. Asi měla vitamínovou dietu.

Co jí měl odpovědět?

„Oni vás vykradli, co? Zloději! A zavolal jste už policii?“

Zavrtěl hlavou.

„Ale to přece musíte! Třeba tu najdou nějaké stopy a ještě je chytnou!“

Měl jí vysvětlovat, že se asi nic neztratilo? Že mu jenom patřičně ukazovali, co bude následovat, když nezaplatí výpalné? Má o tom mluvit před touhle cizí ženskou?

V první chvíli skutečně nevěděl, co udělat. Má nebo nemá zavolat policii? Pomůžou mu? Co jim řekne?

„Heleďte, pane vedoucí, já je zavolám, jestli chcete, támhle za rohem je budka. A policie se může volat zadarmo!“

Stařena jako by ožila svou důležitostí a nikdy by do ní neřekl, jak mrštně a rychle je schopna se pohybovat. Vídával ji, jak se pokaždé vlekla co noha nohu mine strmou ulicí, a zdálo se, že ani nedojde – a najednou uháněla, že by jí málokdo stačil.

„Zavolám sto padesát osmičku!“

Na svůj věk byla obdivuhodně orientovaná.

Třeba bude budka rozbitá.

Než se však Pozner vzpamatoval natolik, aby se mohl pustit do nějaké práce, ozvalo se houkání policejního majáčku a za pár vteřin zastavil vůz u chodníku před krámem.

„Vy jste majitel?“ zeptal se poručík.

„Ano,“ přisvědčil Pozner, „ted' jsem přijel, chtěl jsem otvírat. Jenom jsem vyložil zboží z auta, a když jsem otevřel, našel jsem tuhle paseku!“ Vysvětloval, vlastně snažil se vysvětlovat.

„A kudy sem pachatel vznikl, zvenčí?“

„Ne, chodbou, z domu.“

„Vy jste neměl dostatečně zajištěný zadní vchod?“ policista se tvářil důležitě a přísně, „to byla ovšem od vás hrubá nedbalost!“

„Kdepak. Tady byly dvě petlice, podívejte, dva zámky zavřené zevnitř.“

„Ano? A jak se sem tedy dostali? Klíčovou dírkou?“

„Počkej, oni vysadili heverem dveře z pantů. To nenadělá žádný rámus, podívej,“ ukazoval druhý. „Ovšem třeba to udělal tadyhle pán kvůli pojistce, taky se to ted' stává. Obchody nejdou, krachuje se a pojišťovna by to měla zaplatit...“

A pohlédl na Poznera velice přísně.

„Tak to se mi snad jenom zdá,“ zamumlal Pozner, „já nechápu, jak se jim to podařilo. Ale jistě tady zůstaly nějaké stopy, otisky, co já vím...“

Policisté na něho hleděli se shovívavou trpělivostí.

„Včera tu byli za mnou dva:... chtěli pět tisíc, nebo prý uvidím. Nic jsem jim nedal. Vyhodil jsem je.“

Mladší policista si ho ironicky změřil...

„To byla ovšem chyba. Měl jste jim je dát. A oznámit nám to, třeba bychom je chytili.“

„A co když ne?“

„Riziko podnikání, vážený pane. Víte co, pošleme vám sem kriminálku. Ať sejmou stopy.“

Civěl na ně nedůvěřivě, nejistě. Nebyl si jistý, jestli si náhodou z něho nedělají legraci.

„Na nic zatím nesahejte!“

Policisté odešli a on zůstal nad tím vším sám. Neměl si ani kde sednout, všechno, co bylo uvnitř, vandalové dokonale zničili. A bude trvat nejméně celý den, než tu uklidí a odstraní ty hrůzy.

„To jsou dneska hrozný lidi, vidíte,“ prohlásila stařena, která až do té chvíle nenápadně mlčela. Snad ho chtěla uklidnit. „Už se ničeho neboje.“

Příliš ji nevnímal. Hleděl raději kamsi mimo, ven do ulice. Snažil se na všechno nemyslet, vytěsnit to z paměti, z vnímání. Příliš se to ovšem nedařilo.

Jak se tady nadřel, než připravil obchůdek, aby nějak vypadal, než si ho upravil, aby se mu tu dobře prodávalo, aby tu rád trávil ty dlouhé hodiny od rána do večera.

Bylo to pro něho vlastně jediné rychlé řešení, když perspektiva dosavadního zaměstnání se začala povážlivě kymáčet.

Človíček, jako byl on, závislý na přízni či nepřízni osudu, neměl šanci. Takových bylo! Rozhodl se na poslední chvíli, ale i tak ho to stálo obrovské přemáhání, musel překonat svou víceméně konzervativní povahu. Nerad měnil, nerad šel do nějaké nejistoty. Je to zkrátka osud, říkal si. Nic lepšího se však nenabízelo a nějak se přece žít musel, měl rodinu a manželku na mateřské.

Snad při tom přemítání poněkud pohyboval rty.

„Říkal jste něco, pane vedoucí? Já špatně slyším,“ zeptala se stařena, jejíž přítomnost ani neregistroval.

Jen zavrtěl hlavou.

Před obchodem zastavilo další auto. Tentokrát to byla kriminálka. Profesionálové.

„Vy jste majitel?“

Pokrčil rameny a přikývl, celý zmatený. Kdo jiný by to mohl být?

„Pozner, Vladimír Pozner, prosím.“

„Jste dneska už třetí případ. Kolik se vám toho tady ztratilo?“

„Nevím, spíš to jenom rozbili. Zničili.“

„Máte na někoho konkrétního podezření?“

Zamyslel se: Má jim povídat o té povedené dvojici? Co když tu existuje i mezi nimi nějaké spojení. Všude se o tom teď mluví, noviny jsou plné policejních skandálů...

„Vydírali mě, ale nevím kdo. Chtěli po mně peníze za nějakou ochranu. Když jim nebudu platit, tak prý uvidím. Asi to má být jejich výstraha.“

„Aha,“ řekl jeden kriminalista druhému, „výpalné. A jak se sem mohli dostat? Dům je obvykle zamčený, ne?“

„Není těžké si opatřit klíče.“

Technika se rozběhla. Otisky prstů, stopy. Obvyklá rutina.

„Kdypak tu za vámi byli naposledy?“

„Přišli jen jednou, včera. Předtím mi posílali lístečky s varováním.“

„Můžete nám je ukázat?“

Uvědomil si, že je nechal kamarádovi, aby se na ně podíval. Neměl ani jediný. Ostatně, co by s nimi dělal?

Zavrtěl hlavou.

„Už je nemám.“

„Škoda, mohli jsme je porovnat s jinými. Nemohl byste se přece jen ještě podívat?“

„Opravdu, už je nemám, bohužel,“ řekl Pozner nešťastně.

„Mohl byste nám ty muže podrobně popsat?“

Pokusil se je vykreslit, jak nejlépe uměl. Každý detail. Všechno. Oči, vlasy, oblečení, chůzi.

Technici zatím skončili fotografování a snímání stop.

„Musíme sepsat protokol, můžete jet rovnou s námi?“

„Jsem tady sám. Musím krám nějak zajistit. Nešlo by to napsat tady, já bych to pak jen přijel podepsat?“

Vypadalo to jako jediné schůdné řešení.

Vylíčil tedy celý předchozí den, od rána až do večera. Nevynechal ani návštěvu v Libři u Toníka Maška, ale jen letmo, bez zbytečných detailů, bez podrobností.

„Domluvil jsem se s ním, že se tam stavím. Ale dlouho jsem se tam nezdržel, necelou hodinu. Vypil jsem tam kávu a spěchal zase do obchodu. To víte, soukromý podnikatel, zvlášť, když je na všechno sám, nemá moc času na nějaké kamarády.“

Ani slovo o tom, že vlastně toho kamaráda vůbec neviděl. Přece ho nebude do celé záležitosti zatahovat, jistě má svých starostí dost a asi by mu za to moc nepoděkoval.

Ani kriminalisté konec konců nepokládali tuhle cestu do Libře, někam na chatu za kamarádem, nota bene na pouhou hodinu, za podstatnou a důležitou. Na nic se neptali. A snad si to ani nepoznali.

„Máte to pojištěné?“ zeptal se kriminalista.

„Mám.“

„Tak to máte štěstí. I když jsou teď s pojišťovnou dost komplikace. Chtějí mít jistotu, že si to pojištěnec neobjednal.“

Hleděli na něho zkoumavě, alespoň Poznerovi se tak zdálo.

„Co bych z toho měl? Z takovéhle hrůzy? Víte, co mi to dá teď práce, než se to zase zkulturní?“

„Nápady a inspirace bývají různé...“

„Takový nesmysl! Přece byste si nemysleli, že v tom mám prsty?“

„O nás ani tolik nejde, jako spíš o jejich experty. Budou v tom šťourat a připravte se na to, že vám to tady pěkně prolezou.“

Posadil se na bednu s čerstvou mrkví.

„Jen ať přijdou. Já mám svědomí čisté. A snad přece ještě existuje nějaká spravedlnost!“

„Poslyšte, máte zbraň?“

„Ne. Proč?“

„Tak aspoň buďte opatrný, potlouká se teď v Praze dost všelijakých band z bývalé Jugoslávie a z Ukrajiny. To jsou stříhouni, mohli by vám ublížit, když jim nevyhovíte.“

„Tak proč proti nim policie něco nepodnikne, proboha,“ zděsil se upřímně.

„Je nás prostě málo. A oni jsou výborně organizovaní a mají skvělou techniku a rychlé vozy. Na rozdíl od nás...”

Byli na odchodu a už se k tomu dál nevyjadřovali. Za chvíli i jejich auto zmizelo na konci ulice.

Vladimír Pozner se pustil do úklidu. Sebrat zbytky bedniček a lísek, smést, setřít a seškrábat rozbité ovoce, vynést střepy.

Dělal to klidně a odevzdaně, smířen se situací. Docela zapomněl nalepit na výkladní skříň cedulku: Z PROVOZNÍCH DŮVODŮ ZAVŘENO anebo něco podobného, aby varoval předem případného zákazníka, který by chtěl vstoupit.

Novina se však roznesla okolím rychlostí přímo úměrnou chůzi stařeny. Ani ne za půl hodiny po odjezdu kriminálky se před obchodem sešla skupina jejích vrstevnic, které jako by si tu daly spěšnou schůzku. Opřely se jedna vedle druhé o zídku plotu naproti a sledovaly každý Poznerův pohyb, připomínající supy.

Odkudsi z otevřeného okna „tutalo“ poledne.

Měl už velkou část uklizenou, potřeboval však ještě zajistit vypáčené dveře z chodby, které skutečně vetřelci nadzvedli heverem a vysadili z pantů. Stačilo jej podsunout a pěkně tiše, bez hluku, bez rámusu, v naprosté pohodě se dostali dovnitř, bez ohledu na nějaké nebezpečí. A vlastně jaké nebezpečí? Těch pár starých lidí, kteří tu bydlí? Ani nepotřebovali klíč, stačilo dveře vysadit z veřejí. K čemu petlice, k čemu zámky? Dnešní technika je mnohem vynalézavější!

„Nic si z toho nedělejte, pane vedoucí,“ přibelhala se jedna z přihlížejících, „to nahoře u Martínků měli zaparkovaný nový auto a předvčírem jim ho v noci někdo ukradl. Vypáčil zámek od benzínové nádrže, rychle si udělal obtisk na nový klíč a klidně si pak otevřel a ujel. A udělal to tak rychle, že ho nikdo nevyrušil!”

Snad si myslela, že cizí neštěstí Poznera nějak potěší.

„Poslyšte,“ využil zájem, „vy tady asi teď chvilku posedíte na sluníčku, vidíte? Já bych si potřeboval odskočit domů pro nějaké

náradí, abych mohl spravit ty vysazené dveře. Nepočkaly byste tady a malounko mi to nepohlídaly?“

Ohromena vlastní důležitostí okamžitě přitakala.

„To my tady rády pohlídáme, mladý pane. Jen si klidně jděte, můžete se spolehnout.“

Ale Poznera něco napadlo. Možná, že by mu mohly pomoci...

„Vy tady asi každého znáte, že? Přece tady někdo v okolí mohl zaslechnout rámus. Třeba někoho viděl?“

Stařena se zamyslela.

„Tadyhle naproti v domě, v přízemí, co bydlela Říhová, je teďko v podnájmu nějaký Vietnamec. A jinak je skoro celej barák na dovolený. Počkejte, jen ve třetím patře, Karouškovi. Ale ten je hluchej jako pařez a ona je v nemocnici. Těžko, mladý pane, těžko někoho najdete.“

„Ale mohli tu náhodou v noci vidět auto. Třeba přijeli a zase odjeli, jak jinak!“

„Kdepak večír. Celá ulice tady skoro měsíc nesvítí. Když je zataženo, nevidíte ani na krok.“

Pozner to vzdal. Konečně, je to spíš starost kriminálky najít pachatele. Měl jenom snahu jim nějak pomoci. Změnil téma:

„Kdybyste se chtěly posadit, tamhle jsou bedničky.“

Stařena zamávala rukama jako ryba ploutvemi.

„Jen se nezdržujte, jděte, jděte. My už se tady nějak srovnáme.“

Pozner ještě ve zpětném zrcátku zahlédl čekající stařeny, jak se belhající přesunují ke krámku, a kdyby se ho to všechno netýkalo osobně, asi by se nad tím i pousmál. Takhle to jaksi nebylo ono.

Manželka už myla nádobí.

„Co tu děláš?“ divila se, neskrývajíc překvapení.

„Ale...“ mávl rukou, „ani se mně o tom nechce mluvit!“

„Stalo se něco?“ Otřela si mokré ruce do utěrky a upřela na něho zkoumavý pohled.

„Někdo se v noci dostal do krámu a všechno tam zničil... Už tam byla kriminálka.“

„Ježíšmarjá,“ spráskla ruce, „já jsem ti to říkala, že se nemáš do takových věcí pouštět. Nemáš na to náтуру. Všichni tě vošiděj a voškubou a ještě se ti po straně vysmějou. Doplatíme na to nakonec jenom my s dětma! Mě to už nebaví! Nebaví!“

A bouchla kastrole m kovový dřez, jen to zazvonilo.

„Radši půjdu do práce. Tohle nemá cenu!“

„Všechno rozbili a rozházeli,“ dodal zbytečně, snad proto, že se potřeboval někomu svěřit, postěžovat si. Ovšem jen přilil oleje.

„Ovšem, nejdřív si pán udělá dluhy a pak, místo aby je začal splácet, se nechá zruinovat kvůli pitomým pěti tisícům!“

„Copak si myslíš, že jsem jim raděj měl solit? Proč, proboha?“

„Jsi blbec,“ uzavřela s povzdychem, „nikdy jsem o tobě neměla valné mínění a poslední iluze jsem dávno ztratila, ale teď vidím, že jsi úplně vedle.“

Neměl chuť se ještě hádat. Sám taktak na ni nezačal křičet, ale ovládl se, snažil se, seč mohl, protože by třeba udělal něco, co by ho pak mrzelo. Tolik potřeboval, aby ho aspoň malinko podpořila.

„Dáš mi něco k obědu?“ zeptal se smírně.

„Jistě, pán se přišel naobědvat. Myslíš, že jsi v interhotelu?“

Naštvalo ji asi úplně všechno.

„Tak si ohřej párek. Nemysli si, že ti budu za těch pár kaček, co přineseš domů, ještě posluhovat.“

Pozner raději mlčel, věděl, že kdyby něco řekl, vybuchne. Beze slova natočil do kastrolu vodu a postavil na sporák. V ledničce našel dietní párek a hořčici.

Manželka se pomalu uklidnila.

„Co budeš dělat?“

„Nic. Spravím dveře a počkám, jestli kriminálka něco najde.“

Dívala se na něho pozorně, jako by zvažovala, zda má něco říct. Ale ani Poznerovi nebylo moc do řeči. Snědl párek s jedním krajíčkem chleba a zvedl se.

„Myslel jsem, že aspoň doma najdu pochopení,“ neudržel se. Ta hořkost musela ven.

„A mám tě snad litovat, že jsi neschopný ubožák? Kdybys za něco stál, postaral by ses o rodinu. Jenže ty jsi moc nóbl, ještě tak schopnej dřít jako vůl a pak nakonec o všechno přijít.“

Urážky a ponižování jen pršely.

„Takže ten, kdo krade a šidí, je prostě hvězda. Jednička? Co? Hlavně když jezdí bavorákem!“

„No a co? Každý vydělává, jak umí. Rozhodně je lepší peníze mít než nemít. Já bych vyměnila hned.“

„A co jako?“

„Než sedět a dřít doma, to půjdu raději do práce!“

„To víš, oni na tebe všude čekají. Na ženskou se dvěma malýma dětma. Ostatně všechny pézetky nakonec zrušej.“

„A kdo ti řek, že půjdu zpátky do pézetky?“

„Tak kam? Do erotickýho salonu?“

„Třeba,“ odsekla, „aspoň bych si užila. Co s tebou?“

Jen se nadechl. Pravda, byl teď permanentně unavený: Ne, tohle bylo nefér! Ale ani ona přece...

„Náhodou mám nabídku. Dávaj mi dvanáct tisíc čistýho na ruku.“

„A za co, prosím tě?“

„Za sekretariát. A jednání se zákazníkama z Německa.“

Těžko hledat obranu v nespravedlivě dělené společnosti, pozvdychl si Pozner, snad raději půjdu. Tohle nemá cenu.

Ale ještě mu projela hlavou myšlenka z trochu jiného konce.

Otevřel zásuvku ve svém psacím stole. Docela vzadu měl schovaný krásný finský nůž s vyskakovací střenkou, dlouhou a ostrou čepelí. Koupil si ho jako student někde v Německu. V životě ho nepoužil, byl jen rád, že ho má. Ted' ho strčil nenápadně do kapsy. Člověk nikdy neví...

Potřeboval ještě kazetu s nářadím.

Odešel bez pozdravu a ještě za sebou bouchl dveřmi.

Nějaký pitomý inženýrek z pézetky, který se asi udělal pro sebe a využívá staré konexe... Šidí a korumpuje dál... Jako za bolševika a ještě víc. V čem je rozdíl? Snad jen v tom, že teď na něj nikdo nemůže a ještě mu budou tleskat. Určitě to slušně vydělané peníze nebudou.

Když dojel zpátky do krámu, stařena mu hned hlásila, že je všechno v pořádku.

Pustil se do opravování dveří a regálů. Tahle manuální námaha pozvolna rozptylovala vztek, lítost i hořkost. Musí co nejdřív začít prodávat, čím dřív, tím líp. Nebo ztratí zákazníky. Věnoval té práci soustředěně celé odpoledne.

Ať se však snažil, jak se snažil, stále se vracel v myšlenkách k tomu, co mu manželka, i když v rozčilení, vmetla do tváře.

Uvědomoval si, že i ona má svým způsobem pravdu. A on nemá žádné právo jí bránit, aby šla pracovat a vydělat dvojnásobek toho, co on. Na rozdíl od něho má štěstí, že zrovna teď na trhu platí víc, co dělá ona.

Děti půjdou do školky a do jeslí. Je to možná škoda, ale přečkali to jiní a bude lepší něco oželeť, než snášet tohle neustálé napětí. Každá příležitost se musí uchopit za pačesy. V půl sedmé vypadal Poznerův krámeček se zeleninou a ovocem mnohem líp. Vynosil zbytky, omyl stěny, smetl podlahu. Mohl zavírat. A zítra začít znovu prodávat. Jen kdyby mu alespoň pojišťovna vyplatila zálohu a mohl si koupit novou digitální váhu. A i když ne, sáhne znovu do rezervy, jinak nelze.

Krátce před sedmou večer otvíral dveře bytu. Hlaholil, jako by se nic nestalo.

„Tak kde jste kdo? Táta přišel!“

Ticho. Úplné ticho. Kde by mohli být? Kam šli? Přece neodešli na noc?

Proběhl předsíní do kuchyně. Ani v obývací, ani v ložnici, ani v dětském pokoji.

Otevřel skříň. Snad jsou nějaké věci pryč, ale copak to on pozná? Kdyby měl telefon, někam by zavolal, ale kam? Komu?

Na okamžik ho popadla panika. Posadil se v obýváku do křesla a teprve tam si všiml nápadně položeného listu papíru na stolečku. Rozčileně ho začal číst

UŽ TOHO MÁM DOST NEMŮŽU DÁL, TAKHLE PROSTĚ DÁL
NEMŮŽU! ODEŠLA JSEM S DĚTMI, MOŽNÁ ŽE SE ZA ČAS
OZVU, ALE TEĎ NECHCI. NEHLEDEJ MĚ!

A bez podpisu, bez oslovení.

To přece nemůže být pravda! Přece ho doopravdy neopustila i s dětmi! Kam by šla? Ke komu... Večer se jistě vrátí! Nebo zítra...

Čekal asi hodinu v křesle, bez hnutí. V tom prázdném bytě na něho najednou všechno padalo. Nevydržel jen tak sedět. Popadl ho vzdor. Proč má on brát veškerou vinu na sebe? Snažil se. Copak může za to, že nic nevychází, že podnikání má i své stinné stránky? Třeba to bude časem lepší!

Nic jsem nikomu neudělal!

Dostal najednou hroznou chuť se opít. Na všechno zapomenout.

Vzal si novou padesátikorunu a šel to všechno spláchnout. Na pivo. A pořádně za sebou bouchnul dveřmi, i když to nikdo neslyšel. Jemu se ulevilo.

3

V noci sprchlo. Prudký přeháňkový liják zvlhčil proschlou lesní půdu a vpil se do žíznivé země navzdory předpovědi počasí, věštící úplně jinak. Potěšil zejména houbaře.

Karel Pašek měl lesy v okolí Jílového zmapovány jako málokdo, jezdil sem od jara do pozdního podzimu, jakmile slezl sníh. Nestalo se, že by se vrátil domů s prázdnou, však také platil za skutečného znalce – mykologa.

I tentokrát se těšil. Z Prahy vyjížděl za svítání prvním autobusem a stačily mu tři, čtyři hodinky, aby našel plný košík zdravých hříbků, které uměl přímo vytáhnout ze země, i když ostatní houbaři odcházeli s prázdnou.

Takhle uprostřed týdne to bylo nejlepší, vyplatilo se přivstat. Atmosféra pářícího se ranního lesa má v sobě skrytou magickou poezii.

V nepromokavé bundě s kapucou, v holínkách a s košíkem připomínal Karel Pašek trochu rybáře a trochu lesního skřítky. Jakmile se autobus blížil k místu, kde obvykle vystupoval, zmocňovalo se ho zvláštní vzrušení, které nedokázal potlačit, nemohl se dočkat, až se ponoří do lesního pološera a zavrtá oči do prostoru před sebou a kolem sebe.

Přestože rok od roku stoupal počet houbařů, Pašek si byl jist, že jeho plácky dosud nikdo neobjevil. Řidiči autobusů ho důvěrně znali, s některými si dokonce tykal a jako by patřil k nim.

„Prý rostou jak vztekly,“ pochvaloval si toho rána řidič, „včera šel kluk jen tak na půlhodinku a přinesl třicet nádhernejch hříbů!“

Karel Pašek na to neříkal nic, jen se usmíval. Byl si jist, že tentokrát bude úlovek ještě lepší než jindy.

Autobus zastavil a vzápětí zmizel v zatáčce. Pašek se rozhlédl kolem sebe a ponořil se do lesa. Měl opravdu štěstí, hned ve svahu,

tři metry od silnice a skoro přímo na zastávce, našel v mechu celou rodinku pravých hříbků – a od té chvíle se už nenarovnal. Ne že by ho snad chytil ischias, ale sbíral, čistil a ukládal jeden krásný exemplář vedle druhého, úplné houbařské žně.

Tak se postupně vzdaloval od silnice, vzhůru lesíkem od Libře k Radlíku. A košík se vršil jako na výstavu.

Svůj mistrovský plácek si nechával na konec. Uprostřed lesního porostu se tu, ze tří stran ohraničeno skalami a křovinami, vyjímal malé, skoro pohádkové jezírko, s průzračně čistou vodou. Věděl o něm asi málokdo: koho by napadlo, že tak blízko civilizace se může objevit něco tak půvabného. Ještě tak lesní zvířata a možná pár místních. Schůdnější přístupová cesta byla jen z jedné strany, to ještě hloží a trní ostružin, skrze husté bezinky a lísky. Úplný prales.

Pašek se prodíral vleče porostem a přitom se spokojeně usmíval. Prožíval vnitřní spokojenost, kterou neuměl popsat. Hladila ho a uklidňovala. V těchto okamžicích dokázal zapomenout na všechno, co ho zlobilo a trápilo, tak nějak si představoval božskou nirvánu.

Mohl se tu klidně plazit se zavřenýma očima a jen rukama hmatat před sebou a kolem sebe, laskat oblé kopečky nenápadných hříbků, trůnících v mechu a jemné trávě. Ostré výhonky ostružin mu nevadily a nevnímal je.

Najednou ucítil, že pravá ruka nahmatala něco kovově studeného. Ohmatal opatrně tvar. Byla to pistole.

Co tady, na tomhle místě, které pravidelně prolézal a kterým se proplížil aspoň jednou týdně, najednou dělá pistole, kde se tu vzala? Musel by si jí všimnout už dříve! Něco tu není v pořádku! Někdo objevil jeho kouzelný plácek!

Položil pistoli opatrně do košíku ke hříbkům a protáhl se zbylými metry až k okraji jezírka. Tady se mohl skutečně postavit a rozhlédnout. Těsně u paty protějšší skalky, asi čtyři metry od něho,

pololežela mužská postava. Nohy vězely ve vodě, zatímco tělo a hlava ještě spočívaly v rozlomeném keři.

Muž se nehýbal.

„Haló, stalo se vám něco?“ tlumeně zavolal Pašek, „slyšíte mě?“

Bez odpovědi.

Obešel opatrně jezírko až k němu.

Muž byl nepochybně mrtev. Hlavu měl roztríštěnou, asi výstřelem.

Co teď s ním, napadlo Paška, je mrtvý, stejně mu už nikdo nepomůže. A taky ho tu asi hned tak někdo nenajde. Nechtělo se mu příliš prozrazovat nejlepší houbařský plácek. Navalí se sem spousta lidí, budou tu šmajdat a dupat, i všechno podhoubí poničí! Třicet let tohle místo tajil a teď by se tu měly objevit policejní boty a všechno přijde nazmar... Co teď?

Napadlo ho taky, že by mohl mrtvého muže vyprostit a odtáhnout někam dál, stranou, třeba k cestě, ale nakonec zvítězil pocit odpovědnosti.

Je tak souzeno, co se dá dělat!

Nemusel se přesvědčovat, že muž je skutečně mrtev, bylo to nad slunce jasné. Asi se zastřelil právě touhle pistolí.

A co když to nebyla sebevražda, ale vražda? Karel Pašek vzal svůj vrchovatý košík a bez ohlížení spěchal k Radlíku, k chatové kolonii.

Měl štěstí. Hned na jejím začátku spatřil na zahradě černovlasou mladou ženu, která se pokoušela motorovou pilou likvidovat statný kmen poražené jabloně a kolem plotu pobíhal a zuřivě štěkal pes.

„Mladá paní, prosím vás, nemáte tu někde telefon?“

Volal na ni už od lesa a gestikuloval v obavě, aby mu snad náhodou někam neutekla a nezmizela. Spěchal, až se mu košík natřásal a hříbky div nevypadly na zem.

„Stalo se něco?“ zeptala se nedůvěřivě a odložila pilu.

„Našel jsem tady v lese mrtvolu!“

Žena došla až k plotu, opřela se o něj a pes dál zuřivě vyštěkával.

„Tady nemá telefon nikdo. Jenom u hospody je budka, na kartu.“
„Ale já žádnou nemám,“ vyhrkl Pašek zoufale, „musím zavolat policii.“

„Dobrá, tak počkejte, půjdu s vámi,“ nabídla žena a na chvíli zmizela. Vzápětí se objevila s vodítkem v ruce a připnula psovi obojek.

K budce to trvalo podivné dvojici asi deset minut.

„Vy jste zdejší?“ vyzvídá Pašek.

„Ne, ale jezdím sem už od dětství, na chatu. Proč?“

„Jestli jste třeba teď v posledních dnech neslyšela o někom v okolí, že zmizel,“ řekl pomalu a pohlédl na ni.

„Tady? V okolí?“ zamyslela se. „To vážně nevím. Musela bych se zeptat někoho zdejšího. Třeba Hedviky.“

„Ale kdyby to byl někdo místní, rozkřiklo by se to rychle, vidíte?“

Opravdu mu na jeho otázku neuměla odpovědět. Dneska přece i místní odjíždějí na dovolenou a vymění se tu za léto lidí! Kdo by to kontroloval? Takhle někdo zmizí na pár týdnů z očí a pak se zase objeví.

„On u sebe neměl žádné doklady?“

„Nevím. Já jsem s ním nehýbal. Akorát jsem se chtěl ujistit, jestli náhodou ještě nedejchá. Ale jak by mohl, když má prostřelenou hlavu? Že je definitivně mrtvej by poznalo i malý dítě!“

Před budkou netrpělivě postávala starší žena, zatímco dívka v budce něco barvitě líčila kamarádce, aniž by se nechala vyrušovat.

„Už tam žvaní pitomosti přes čtvrt hodiny,“ stěžovala si žena, „mě by zajímalo, co může tak důležitýho a tak dlouho vykládat. Určitě nějaký zamilovaný ptákoviny!“

Na štěstí dívce konečně došla karta a ona musela hovor chtít nechte skončit. Automat neošidíš.

„Jen jděte,“ vybídla velkoryse čekající žena, „já toho budu mít víc. Jen si zavolejte.“

Pašek vlezl do budky a vytočil číslo policie.

Chvíli něco vzrušeně vykřikoval, ale nebylo mu rozumět.

„Mám na ně tady počkat. Přijedou se psem.“

„Tak to snad abych tady nezacláněla,“ prohlásila černovláska, „ostatně, kdyby bylo potřeba, víte, kde mě hledat.“

Pašek osaměl. Stará žena v budce telefonovala a po silnici od Jílového ujížděla dvě velká nákladní auta, až se za nimi zvedal prach. Projel i kamion a dva linkové autobusy.

Podivné vyvrcholení houbařského výletu. Zapálil si cigaretu a posadil se na rohovou lavičku u zastávky. Vypadal jako kterýkoliv houbař, který čeká na autobusové spojení domů a odpočívá. Avšak Pašek vyhlížel policejní auto. Teprve teď mu pozvolna docházelo, co před necelou hodinou objevil. A trochu ho z toho mrazilo.

Hospoda „Na Růžku“ hučela jako úl už z dálky. Pozner sem chodil jen výjimečně, zřídka. Snad dříve, na cestě z kanceláře se tu sem tam zastavil, aby spláchl starosti a nespokojenost. Jedno pivo „na stojáka“. Jen minimální zdržení.

Obvyklá vůně rozlitého piva, která se vznáší nad pobryndanými stoly. Vršící se a přibývající čárky na papírových táccích.

Pozner chvíli váhal. Má se dnes posadit? Anebo zase hned jít? Jeho rozhodování mu usnadnil mužský hlas odkudsi ze zakouřeného rohu hospůdky.

„Vládo, ty vole, pojd' si k nám sednout, slyšíš?“

Rozhlédl se po hlase.

V pozadí lokálu na něho skutečně kdosi mával a gestikuloval. Trochu nejistě se vydal tím směrem. Nikdy předtím se po hospodách nepohyboval.

Když přišel blíž, poznal tvář, která ho pozvala. Pavel Hodr. Chodil s ním do školy, na devítiletku, a pak se něco vyučil. Snad elektrikářem.

„Ty vole, sedni! Jak se máš?“ uvítal ho srdečně, „jseš to ty, ne?“

A zálibně si ho prohlížel.

„Já jsem tě tak dlouho neviděl! Co pořád děláš?“

Vladimír Pozner se posadil a přikývl číšníkovi, který stejně rovnou před něho postavil půllitr piva. Snad aby nemusel něco odpovídat, Vladimír se zhluboka napil a otřel si dlaní rty.

„Hergot. To je žízeň!“ řekl neutrálně.

Bývalý spolužák ho spokojeně sledoval.

„Mají tady dobrý pivo. Jako křen. Já sem chodím mezi kluky každý den. A co ty? Ještě nikdy jsem tě tady neviděl, vole!“

„Jen sem tam, někdy,“ omlouval se Pozner, jako by byl přistižen, že chodí za školu či páchá jinou nepravost, „já teď taky podnikám.“

„Ty taky?“ Hodrovi se rozjasnilo v očích a pro jistotu hned povolal výčepního: „Dva prcky! A pronto!“

S číšníkem to příliš nezacloumalo, měl svoje tempo a vypadal, že zákazník ani nevnímá. Dost možná, že už ji měl jako z praku.

„Mám obchod se zeleninou a ovocem.“

„Nekecej, vole! To jsi machr!... No, já taky soukromním. Dělal jsem u OPBH... kdybys potřeboval něco od električky, všechno ti zrychtuju, spolehni se.“

Dva rumoví prcci se přestěhovali do útrob a už pingl stavěl na stůl další. Jen to cinklo.

„Hele, tak hände hoch!“ překvapil Hodr, žíznivě uchopil stopičku rumu a bleskurychle ji do sebe obrátil.

„Ještě jednou do kola! A vzhůru do bezvědomí,“ vtipkoval Hodr a Pozner neměl ani sílu ani chuť se bránit.

„Všechno mě štve!“ připustil.

„Se ani nedivím, dyť jsou to všechno lumpové,“ přidal se k hovoru úplně cizí chlapík naproti, „třeba ten starosta Macháček. Tak von má obrovskou vilu. Vlastně dvě vily. A pořád mu to je málo. Tak mu ještě přidělej čtyřpokojovej byt. Vopravdu, stejná spravedlnost jako za bolševika. A nestyděj se chtít vod normálního člověka za blbej byt na sídlišti třičtvrtě milionu. A kde to brát a nekrást?“

„To víš, že jo, ruka ruku meje. Ze všeho chtěj vyrejžovat co nejvíc, protože až je Sládek zažene do Vltavy, tak se ani nezastavěj! A aby to už bylo!“

„Di do prdele se Sládkem! Ten už je dávno vodkecanej, už o něm ani neslyšíš! Taky je zalezlej ve svém někde u Brna! To chce někoho rozumnýho a ne takovýho cvoka, jako je ten tvůj Sládek! Třeba někoho novýho, slušnýho!“

„Jo, von do politiky poleze někdo slušnej! Ty jsi blbej, jak daleko vidíš!“

„A co třeba ten malej, jak je v tý koalici?“

„Myslíš toho českýho top guna? No, s tím bysme to vyhráli!“ zapochyboval muž naproti, hledící zasmušile na dno asi pátého piva, „ten má teď jiný starosti. Musí se věnovat tý svý mladoučký ženušce!“

„Já stejně nechápu, jak může třeba soudce nebo policajt podvádět. To je přece vrchol!“

„A co by nemoh? Všichni to tak dělaj. Jako ten frajer od policie, co vyšel ze sedmý třídy a teďko jako poslanec dovalil z Německa tři parádní autáky a bez cla. A to si je ještě nechal pojistit a pak to někde nabořil a zrušil a nechal si místo cla vyplatit půl melounu.“

„To nebyly prachy pro něj, ale pro nějakýho kámoše! Toho ze Sparty, pro Macha.“

„Jen se neboj, že se nešábli. To bude pěkněj vykuk, na toho nemaj! Dyť se stejně říká, že důležitá je zase správná legitimace.“

„Jo, kozel zahradníkem. A hlavně, že voni se maj dobře. Prdel si vozej v audině a nebo v meďouru a normální člověk bude muset chodit pěšky nebo jezdit sockou. A ani vojetý autáky se nebudou smět dovízt!“

Hovor zachvátil celý stůl, překotně, jeden přes druhého, každý chtěl zasáhnout a uplatnit svůj názor. Demokraticky a zásadně, jako v hospodě!

Vladimíru Poznerovi to vyhovovalo. Nemusel spolužáku Hodrovi vysvětlovat nic podrobnějšího ze svého života. Nechtělo se mu

o sobě mluvit, ostatně taky proč? Cítil, že pivo a rum postupně uvolňují svírající se knedlík někde na prsou, a uvědomil si onen zvláštní klid a uvolnění, které se ho zvolna zmocňovaly a naplňovaly ho vyrovnaností a mírem.

Když chtějí, ať si táhnou! Ať mu všichni dají pokoj!

„Za všechno můžou cikáni. Ať si odjedou do Anglie! Dycky kradli a budou krást. V Praze zmizí každou noc třicet autáků a už je nikdo nikdy nenajde.“

„Kdepak, to nedělej cikáni, ale Bosňáci a Albánci z Kosova. Ty jejich mafie, pánové, ty šlapou!“

„Tak proč je tu nechaj roztahovat? Co? Protože z toho taky něco maj! Každý je zkorumpovanej, jenže je v tom rozdíl výše peněz, co kdo komu nabídne. Každý se dá uplatit,“ mínil skeptik v rohu docela jasně. Byl sám se svou sentencí spokojen a upadl opět do zadumané nostalgie.

„Vůbec bych se nedivil, kdyby v těch rošťárnách jeli všichni společně. Jak je třeba možný, že se tady ztratí za noc třicet autáků a klidně se vyvezou do Ruska nebo do Polska. A ještě to napíšou v novinách!“

„No, ryby smrdí vod hlavy. Když ani poslanec nebo ministr nedodrží zákony, který má ctít, tak tu prostě dávno vládne anarchie a normální člověk jen valí bulvy nad tou bezostyšností. A nikdo se ani nezačervená.“

A řeč se dál točí dokola. I téma.

„Hele, a nechtěl ty bys náhodou, aby se zase vrátili komouši?“ rýpl kdosi.

„Bolševik nikdy! Ale spravedlnost a pořádek jo!“

„Všimli jste si, chlapi, jak se teď v centru začali roztahovat zlatníci? Na nejlepších místech maj krámy. A víte, vodkud jsou ty prachy? Za zbraně jsou! Za zbraně, za pašovaný zbraně!“

Pohladilo to občanskou hrdost.

„Naše bouchačky měly přece dycky dobrej zvuk. A byl to výbornej prodejní artikl. Vůbec nic se s tím v našem zahraničním obchodě nemohlo srovnávat. Vůbec nic,“ asi dobře věděl, o čem mluví, „ale od tý doby, co vyvážíme raději lásku, nás hned vyšťouchli jiný. Jo, v obchodě se říká, že kšeft je kšeft. A čeká se na každou příležitost, tu panečku žádnej jen tak nepustí!“

„Taky to byla pěkná blbost přestat vyrábět a exportovat artikl, kterej má ve světě zvuk. Třeba ty naše škorpiony. Paráda!“

„Vono s tou vyváženou láskou je to pofidérní. Prej v Itálii šlape chodník skoro deset tisíc holek vod nás! Je to vůbec možný?“

„To ne, to je blbost, to by tady snad už ani žádný nezbyly... nebo jen ty vošklivý!“

Tahle informace přítomné muže rozesmutnila a na okamžik zmrazila živou diskusi. Představa, že pěkné ženské přijdou na export a zbude jen přebraný odpad, poněkud hlouběji zasáhla vlastenecké srdce.

Chtělo to další pivo a pro jistotu i malého rumíčka.

„Hele, šenkýři,“ zpola vážně a zpola žertem udeřil Poznerův soused, „je ten rum normální? Značkovej? Není to ten, co se vyrábí někde jako levota?“

Všichni se tomu trochu usmáli, výčepní je ujistil, že je všechno v pořádku a další runda byla na stole.

„Abysme pak fasovali bílou hůl,“ mumlal tiše skeptik.

Vladimír Pozner byl najednou v mnohem lepší pohodě, snad byl i rád, že nemusí nic nikomu vykládat. Všechno, co se za poslední dobu přihodilo, bylo příliš osobní a živé a ještě to doutnalo. Hospodské klábosení mu připadalo jako balzám na duši.

Nemusel nic rozhodovat, jen poslouchal.

Vyhovovalo mu, že všichni kolem bez obavy nadávají a přetřásají skandály, kritizují a polemizují, ostatně k tomu odjakživa hospoda sloužila. Semlelo se tu všechno dohromady a lidem se ulevilo. Ostatně proč by měl náhodným, i když jistě ochotným uším

vykládat, že mu nějakí lumpové zničili krám a ještě od něj chtějí výpalné. A že ho opustila ke všemu i žena s dětmi. A že policie se sice stará, ale spíš jako by se jí to netýkalo.

Ano, manželka odešla a nesnažila se ho pochopit a pomoci. Vždyť to přece, ksakru, nedělal pro sebe.

Právě tenhle fakt ho nejvíc naštvál. Nebyl si vědom ničeho, čím by někdy chtěl někomu ublížit, naopak. Měl svědomí dokonale čisté. Ale opravdu?

„Dejte mi ještě jedno pivo,“ kývnul na výčepního.

Tohle bylo třetí. Tolik vlastně nikdy nevypil.

Rozléval se v něm nyní zvláštní klid a vyrovnanost. Nepotřeboval nic víc, jen prožívat ono teplo vzájemného společenství. Uvědomoval si, že takové plkání jistě k ničemu nevede, ať je o politice nebo o fotbale – ale odvádělo myšlenky jinam.

Pocit křivdy a bolesti jako by zvolna mizel, odcházel. Uvolnění odplavovalo špatné zážitky a pochybnosti. Vždyť se vlastně nic nestalo, tedy – nic tak hrozného se nestalo! Někteří jsou na tom podstatně hůř. Žena se jistě vrátí, až se uklidní a rozeleží se jí všechno v hlavě. On jí nebude nic vyčítat, chápe ji. Je na tom taky dost mizerně.

Zůstával jen nepochopitelný pocit bezmocnosti. A jak je možné, že v poledne nepoznal, že se k něčemu takovému schyluje? Že se chystá od něho odejít, opustit byt a všechno v něm? Přestože navenek by to nikdy nepřipustil, uvnitř přece jen hlodal jakýsi malý pocit provinění z nevšímavosti.

Ted' ovšem všechno ostatní, co předtím bolelo, v porovnání s poslední ranou ztratilo na důležitosti. Jak ho mohla opustit?

„Zaplatím,“ prohlásil a luskl prsty, jako by chodil do zdejší hospody denně. Nikdo ho nezdržoval a spolužák ho poplácával po rameni.

„Hele, stav se tu zas někdy. Tady je dycky sranda...”

Podal mu ruku a něco zabručel, něco slíbil.

Ostatní, zabraní do diskusí o zdravotním stavu exprezidenta, snad ani jeho odchod nezaregistrovali.

Až teprve na chodníku před hospodou si Pozner uvědomil imperativní nutkání. Nahromaděná tekutina chtěla z těla ven.

Zlomek vteřiny uvažoval, jestli se má vrátit, nebo ne.

Vydržet, až dojde domů? Anebo odhodit zábrany jako mnozí na cestě z hospody a využít vzrostlého křoví? Domů však by už asi nedošel a využít křoviny se ostýchal.

Nezbylo, než se ještě vrátit.

Jak se mu ulevilo! Teď už měl pocit naprostého uvolnění!

„Vážená paní,“ vysvětloval kapitán Hladík do telefonu, „chápu, že zmizení vašeho manžela vás znepokojuje, ale vyhlásit celostátní pátrání lze až s odstupem několika dnů. Třeba se ještě vrátí. Jenom se někde zdržel, to se přece občas stává...“

Snažil se ji ukonejšit. Marně.

„Jestli si myslíte, že je u ženský,“ protestoval ženský hlas na druhé straně dosti důrazně, „určitě se mýlíte! Měl jednu přítelkyni a tu já znám a u ní není. Taky o něm nic neví. A navíc měl pozvané klienty na obchodní jednání, nenechal by je chodit zbytečně a schůzky by odvolal. Znáám ho!“

„Váš manžel byl podnikatel?“ zeptal se Hladík přímo.

„Ano, úspěšný podnikatel. Točil miliony...“

Zdálo se, že tohle zabralo podstatně víc než předchozí vysvětlování. Za poslední půlrok totiž zmizelo nebo bylo zabito jen v Praze osmadvacet podnikatelů. Z hlediska tohoto zorného úhlu mohla být čerstvá informace důležitá.

„Dobrá, tak mi řekněte přesně, co o jeho zmizení víte,“ kapituloval Hladík a připravil si tužku a blok, aby si mohl případně udělat nějaké poznámky.

„Odjel předevečírem ráno na chatu, že si potřebuje něco rozmyslet a že se večer vrátí. Předtím měl nějaké jednání.“

„Kde máte chatu?“

„Jen pár kilometrů od Prahy, směrem na Jílové. Mezi Libří a Radlíkem.“

Z centra slabá půlhodinka cesty. Asi by bylo nejlepší vydat se přímo tam.

„Vy jste se za ním nejela podívat?“

Z druhé strany bylo chvíli ticho.

„Mám takové divné tušení... Já bych se tam sama bála.“

„A má na chatu zavedený telefon?“

„Na chatu ne, jen do auta, mobilní. Zkoušela jsem to, ale... nic!“

Celkem ji chápal.

„Nevíte, jestli se měl na chatě s někým sejít?“

„To vážně nevím. On mě do svých obchodních styků nezasvěcoval, prý to tak bude lepší. Ale myslím, že tam za ním měl někdo přijet. Nějaký známý, něco o tom povídal. Obchodně jednal spíš doma nebo v kanceláři, na chatu nikoho cizího nezval, jen občas přátele. Chtěl tam mít klid.“

Hladík nevěděl, jak to vysvětlit ale i on měl jakési podivné tušení. Už ho nemusela přesvědčovat. Ještě si napsal její adresu.

„Přijedeme pro vás,“ řekl Hladík a zavěsil. Přicházeli v úvahu dva, Petrák nebo Seidl, dva z týmu obecné kriminality, kteří se dnes zabývali vedle drog i trestnou činností mládeže, v poslední době přibrali i vydírání a celou podnikatelskou oblast.

„Kdo pojede se mnou?“ zeptal se do pléna, „nehlaste se všichni!“

„Já dělám na tom zavražděném z Bráníka, na tom slepci, ještě nemáme ani jeho jméno,“ hlásil Kučera.

„Já čekám na telefon z Ostravy,“ prohlásil Seidl.

Tím bylo vlastně rozhodnuto a Petrák vstal.

„Kam to bude, šéfe?“

Hladík však v zamyšlení otázku přeslechl. Myslel usilovně na něco jiného.

„Poslouchej,“ obrátil se k Seidlovi, „musíš mi zjistit, než se vrátíme, jestli nemáme v registru něco o panu Maškovi. Antonín Mašek, další údaje zatím neznám. Bydlí na Vinohradech.“

„Myslíš, jestli v něčem čerstvě nejede?“

„Taky. Chci o něm vědět něco víc. Ale zase tak moc nehoří, jen kdybys neměl do čeho píchnout...“

Nenápadný a skromný vůz pražské kriminálky zamířil nejprve na Vinohrady. Pro paní Maškovou a klíče od chaty.

„Myslíš, že v tom něco bude? Není to jen hysterická baba?“ zeptal se poručík Petrák. „Taková hysterická stíhačka?“

Hladík za volantem sledoval provoz, popojížděl a zjevně neměl moc chuti na vysvětlování svých myšlenkových pochodů.

„Proč bych se tam jinak hrnul podívat? Jo, možná že ho tam najdeme s milenkou. Ale raději takovýhle trapas, než ho třeba odřezávat z kliky od okna.“

„Úspěšný podnikatel sebevraždu nepáchá,“ popichoval Petrák.

„Právě proto.“

Tyhle úvahy však skončily okamžikem, kdy naložili mladou paní Maškovou. Byla to štíhlá, energická blondýnka, učila na středním odborném učilišti a představila se jako doktorka filosofie. Zkrátka emancipovaná mladá a cílevědomá dáma, rozhodně nepůsobila jako typ vražednice a intrikánky.

„Jezdil váš manžel na chatu často sám?“

„Kdepak... co já vím! Spíš výjimečně. Sem tam posekat trávník. Poslední dobou se plně věnoval firmě. To víte, když má podnik úspěšně fungovat, musíte všechno hlídat. Každý druhý se vás snaží podfouknout.“

„A jakou měl váš manžel povahu?“ zeptal se Petrák.

„Proč měl?“

Poručík se zavrtěl.

„Promiňte, nemyslel jsem to tak. Jen jestli se stýkal s hodně lidmi. A s jakými. Z jakých vrstev.“

„Chcete vědět, jestli se nenamočil do nějakých černých machinací? Mohu vás uklidnit. On se v tom vyznal, byl pro obchodování přímo stavěný. Dokázal uskutečnit takové transakce, že z toho šla hlava kolem. A všechno podle zákona. Všechno!“ zdůraznila, „když se v tom někdo vyzná, nemusí švindlovat!“

„Třeba měl nějaké nepřátele,“ namítl Petrák a v tu chvíli si uvědomil, že už i on přijal dosud zcela neopodstatněnou hypotézu, že se Antonínu Maškoví něco přihodilo.

Za prudkými zatáčkami z Libře auto uhnulo na úzkou nenápadnou asfaltku, vedoucí k osadě Šipka. Konverzace pohasla a ani Hladík, ani Petrák, ani paní doktorka Mašková neporušili poněkud tísnivé ticho.

„Tamhle, jak jsou otevřená vrata,“ ukázala paní Mašková. Hladík zastavil před vjezdem.

„Vidíte, asi bude vevnitř, když je tu všude otevřeno,“ řekl vyčítavě Petrák a pohlédl na šéfa trochu jízlivě.

Hladík neříkal nic a vystoupil.

„Chcete jít dovnitř sama anebo vás máme doprovodit?“

„Pojďte, prosím vás, raději se mnou,“ řekla blondýnka a Hladík si prvně uvědomil, jak snadno se nechal zmanipulovat. Bude z toho možná rodinná mrzutost, již budou svědky. Směšnými svědky.

Dveře do chaty nebyly zamčené, jen přibouchnuté, ale v celé chatě nenašli ani stopu po přítomnosti Antonína Maška. Jistě tu ale byl. O tom svědčilo auto venku na zahradě a vypitá káva.

Asi odtud chvatně odešel. Proč? Proč za sebou nechal otevřeno?

Obavy paní Maškové byly opodstatněné.

„Paní Mašková, vyhrožoval vašemu muži někdo?“

Krátce se zasmála.

„Kdekdo. Byl to obchodník, dobrý obchodník, mnozí mu záviděli. Málokdo si připustí, že druhý má úspěch, protože je lepší.“

„Neobával se něčeho? Neměl z něčeho strach? O nikom nemluvil?“

Třeba je to všechno jen ptákovina, napadlo Hladíka. Zbytečný humbuk.

„Chodil do lesa na houby?“

„Proč?“

„Jen tak. Prý rostou.“

„V životě jsem ho neviděla sportovat, natož jít jen tak zbůhdarma na špacír!“

Petrák přecházel po místnosti sem a tam.

„Musíme se tady někoho v sousedství zeptat. Jistě se najde někdo, kdo s ním mluvil nebo ho aspoň zahlédl.“

Pravděpodobně. Ale co když ne?

V osadě Šipka, stejně jako jinde, žijí někteří lidé od jara do podzimu. Je to blízko Prahy, v nádherné a neponičené přírodě, jako v horách.

„Stýkal se tu váš manžel s někým?“

„Ten? Kdepak. Možná odpověděl na pozdrav, nic víc. Nechtěl tu pěstovat žádné kamarádšofty.“

Spíše než chata to byl ovšem rekreační domek. Kdyby bylo třeba, mohli tu bydlet celoročně.

Trojice vyšla ven, před vrata parcely. Asi o dva domy výše stála o plot opřená nějaká žena a dívala se jejich směrem.

„Znáte ji?“ zeptal se Hladík.

„Tahle je místní, bydlí tu. Myslím, že se jmenuje Hedvika, nebo tak nějak.“

Hladík zamířil k číhající ženě, na níž bylo zřetelně vidět, že se na nějaký rozhovor přímo třese.

„Viděla jste v posledních dnech pana Maška? Znáte ho, že?“ zeptal se Hladík rovnou, aniž by se namáhal s nějakým vysvětlováním.

„Vy tu něco vyšetřujete, vidíte?“ odpověděla i ona nepřímě, „mně to bylo hned divný, že je tam u něj pořád otevřeno. I přes noc. A vrátka dokořán. Taky mě napadlo, jestli tam nebyli zloději. Ale měl tam auto...“

„A proč jste si myslela, že tam mohli být zloději?“

„Kvůli tomu člověku, co pana Maška hledal a šel dovnitř a vouchomejtal se tam, že jo, to člověk nikdy neví. Já ho nikdy před tím neviděla.“

„Koho jste neviděla?“

„Toho, co přijel autem, předevcírem. Ptal se mě, kde pan Mašek bydlí, kde má jako chatu. A zastavil tam dole, jako vy, u vjezdu. Ale dovnitř nejel, jenom šel. Taký jako vy. Ale vevnitř byl dýl, aspoň půl hodiny.“

„A mluvil s panem Maškem?“

„Ježíš, to já nevím, pane inšpektor, kdepak. Asi jo, co by tam jinak tak dlouho dělal, ne?“

„V kolik hodin to bylo?“

„Hned v poledne.“ Byla si naprosto jistá, nepřemýšlela.

„Uměla byste toho člověka popsat? Nebo jeho auto?“

Malinko se přece jen zamyslela.

„Byl takovej drobnej, spíš tak metr sedmdesát. Štíhlej, tmavší hnědý vlasy. A měl brejle. Jako takovej ouřada, nebo co. Žádná frajerská móda. A kolik mu mohlo bejt? Tak třicet!“

„A co to auto?“

„To vím náhodou docela přesně. Bílá škodovka, asi Felicie.“

V tom já se nevyznám. S anténou na střeše. A číslo začínalo ABY, protože jsem si řekla, jen aby to nebyl nějaký vyukuk. Ale ty další čísla vážně nevím.“

Vyplývalo z toho, že sem někdo za Maškem přijel předevcírem v poledne. Není však vůbec jisté, že s ním mluvil. Ledaže...

Hladík se vrátil k rekreačnímu domku, kde postávala mlčící dvojice, Petrák a paní Mašková.

„Mohl bych si odtud zavolat?“ zeptal se.

„Jistě, telefon je ve voze.“

Vzal si aparát a vešel s ním do domu. Uvnitř nic nenasvědčovalo, že by tu někdo zápasil... asi ani odchod nebyl nijak překotný. Spíš si

Mašek jen tak odběhl, na okamžik, asi s tím, že se hned vrátí. Jenže už se nevrátil.

„Hladík. Zjistil jsi mi něco o tom Maškovi? Nic? Tím hůř... Podívej se mi do svodky, jestli se někde v okolí Prahy náhodou nenašel nějaký mrtvý muž. Asi třicátník. To víš, že si počkám...“

Kapitán držel sluchátko u ucha a prohlížel si celou místnost jako filmová kamera, která postupně snímá část po části. Co se tu asi odehrálo?

„Včera nic. Ze dneška ještě nic nevím, až zejtra ráno.“

Hladík zavěsil. Záporná informace ovšem nijak nevylučovala, že se Maškovi nic nestalo. Jenom se ta možnost odložila.

Než však stačil vyjít ven, vrazila do dveří udýchaná paní Hedvika a v patách za ní poručík s paní Maškovou.

„Helejte, já za vámi letím až od hospody, abyste mi náhodou neujeli..., sotva popadala dech a funěla jako stará parní lokomotiva, i když byla nesporně docela mladá, „říkaly ženský, že tamhle na druhým konci u lesa našli nějakýho mrtvýho. A když půjdete tudymadle dólu, mají tam chatu Troníčkoví. A ona je tu skoro celý léto. Mluvila prej s tím člověkem, s tím luftákem, co toho mrtvýho našel,“ vysvětlovala rozvláčně.

„Jo, já jsem s ním šla k budce, když si chtěl zavolat pro policajty,“ potvrdila černovlasá sympatická žena, „byl strašně rozčílenej a pak na policajty čekal u budky. Co se pak dělo, to nevím. Asi šli s ním na to místo, když měli psa...“

„Proč myslíte?“

„Čtu detektivky, ne? A to dá rozum, že když někdo najde v lese mrtvýho a vedle něj revolver, tak by policajti museli bejt padlí na hlavu, aby si s sebou nevzali psa!“

Tohle mělo logiku, což musel Hladík připustit. Ovšem informace o existenci nějaké střelné zbraně byla nová. To však ani vzdáleně nemuselo znamenat, že tím mrtvým z lesa od Radlíku je Antonín Mašek.

„Nevíte náhodou, kam ten muž volal? Komu?“

„Co já vím? Asi na sto padesát osmičku.“

Zbytek zjistil Hladík snadno. Výjezdová skupina s vodičem a služebním psem skutečně našla v lesním katastru mezi Libřínem a Radlíkem tělo třicetiletého muže. Byl zastřelen, anebo se zastřelil, to nebylo možné na první pohled říci. Rozhodně však smrtící výstřel padl z nalezené zbraně. Mrtvý byl asi dvě až čtyřadvacet hodin, upřesní to však teprve pitva. Jméno neznají.

„Ano, leží na Albertově, v ústavu soudního lékařství,“ zjistil Petrák.

„Nepamatujete si, co měl váš muž na sobě, když odjížděl na chatu?“ naléhal poručík na paní doktorku Maškovou.

„Opravdu, nemám tušení... počkejte... tmavě modré kalhoty a takovou letní rozhalenku, pestrobarevnou...“

Popis oblečení, jak je výjezdovka zaznamenala, souhlasil. Byla by velká náhoda, kdyby se jednalo o dvě různé osoby. S jistotou však nebylo možné zatím nic potvrdit.

Když se Hladík s Petrákem odtrhli od telefonu a blondýnka na ně hleděla tázavě a beze slova, najednou ani jeden nevěděli, jak to všechno říct. Pravdu? Jsou to stále jen pravděpodobné dohady...

„Ještě to nemůžeme tvrdit s jistotou,“ řekl nakonec Hladík, „ale podle dosud zjištěných indicií to vypadá dost špatně. Musíte jet s námi na soudní, k identifikaci. Podle informací od našich kolegů to vypadá, že váš manžel je skutečně mrtev.“

„Ano?“ hlesla. A přesto, že po celou dobu vypadala jako silná ženská, kterou hned tak něco neporazí, dosedla na křeslo, jak se jí podlomily nohy. Polkla naprázdno. I informace, kterou podvědomě čekala, jí vyrazila dech. Asi by jí v tu chvíli bylo milejší, kdyby se zjistila nevěra než tohle. Nic definitivního!

„Třeba to není on,“ snažil se ji nepřesvědčivě konejšit Petrák.

„Kdepak, já jsem měla hrozné tušení... a to mě nikdy nezklamalo,“ řekla Mašková a pokusila se vstát, „měla bych to tady aspoň trochu uklidit...“

A zamířila ke kuchyňské lince.

„V žádném případě,“ zarazil ji Hladík, „jestli se skutečně potvrdí, že to je váš manžel, musíme tady sejmout všechny stopy, otisky a všechno, co s tím souvisí. Je totiž možné, ba dokonce pravděpodobné, že tu s ním někdo v inkriminované době byl. Možná svědek. Ale taky možná vrah.“

Paní Mašková zůstala stát a dlouze pohlédla na šálek s vypitou kávou a zatvrdlou sedlinou na dně a na sklenici, která stála na stolku, jako by z nich chtěla vyčíst pravdu.

Ale číst z kávové sedliny není snadné.

Trochu se zatáhlo, jen občas probleskovaly hvězdy a pološero se stříbrnými, sporými paprsky dávalo noci výjimečný pohádkový nádech. Snad k tomu přispělo i pivo a rum.

Vladimír Pozner měl možná malou špičku, ale rozhodně nebyl opilý. Šel však pomalu, nikam nespěchal. Co doma, ve čtyřech holých zdech, sám? Občas se i zastavoval, jako by chtěl využít každého metru cesty, aby si návrat domů prodloužil. Zastavil před každou výkladní skříní, prohlížel si vystavené zboží, v té příjemné pohodě sledoval venčící se psy, skotačící bez vodítka v parku a mezitím uvažoval, co by měl následující den ještě udělat.

Už delší dobu si raději všechno poznamenával do diáře, ne snad proto, že by tolik zapomínal, ale úkolů se vršilo příliš mnoho a musel si alespoň okrajově a rámcově udělat jakýsi plán. Podle toho pak postupovat, odškrtnout jedno po druhém.

Ted' s sebou neměl ani diář, ani papír a tužku a musel si tedy všechny ty impulzy pouze zapamatovat, aby je, až přijde domů, mohl v klidu přenést do zápisníku.

Pojišťovna. Zjistit kde a kam se schovala manželka s dětmi. Zavolat Toníkovi a domluvit si s ním schůzku na jindy.

V téhle pohodě, polohlasně si memoruje úkoly, došel téměř domů. Dům, v němž bydlel, měl odjakživa průjezd do dvora, kam

kdysi vjížděly dvoukoláky s materiálem, protože na dvorku ještě donedávna visela tabule TRUHLÁŘSTVÍ VE DVOŘE.

Dílna, dnes zavřená, byla nízká, polodřevěná, polovyzdřená stavba uprostřed. Taková nouzovka z třicátých let. Dlouhá léta ji nikdo neopravoval, sloužila jako provizorní sklad pro bytový podnik, snad na materiál.

Ted', kolem půlnoci, asi všichni spali. Obrazovky televize za okny sousedních domů také pohasly. Vladimír Pozner nahmatl v kapse svazek klíčů, zapletených do podlouhlého předmětu, nedařilo se mu je rychle uvolnit a musel tak vytáhnout celý spletenec najednou. Už dávno vypustil z paměti, že si v poledne vzal s sebou pro jistotu svůj finský nůž. Všechno se zběhlo příliš rychle.

Se svazkem v ruce stál pod pouličním světlem a uvědomil si, že ho obstoupili tři muži. Zřejmě přišli zvolna za ním, nevšiml si jich. Neslyšel je.

Co mohou chtít, blesklo mu hlavou.

Oddělil svazek klíčů od nože, a přestože se snažil ovládnout cítit, jak se mu zběsile rozbušilo srdce.

Zastoupili mu cestu.

„Hele, zmetku, naval ty prachy!“ přikázal drsně jeden.

„A fofrem, nebo si je vezmem sami a bude to horší!“

„Jaký prachy?“ Pozner se snažil získat čas. „Já vám nerozumím.“

„Za ochranu, ty vole!“

Už se mu dokonale rozsvítilo. Oni vědí dobře, kde bydlí, budou ho pronásledovat ve dne v noci, až přistoupí na jejich podmínky. Přinutí ho, aby poslouchal. Copak z téhle situace nevede žádná cesta ven?

„Ale... já tady... nemám s sebou...“ Ani nedořekne.

Ze strany, od druhého výběrčího, přiletí tak prudká rána pěstí do obličeje, že se celý otřese a zajiskří mu před očima. Vzápětí přiletí z jiné strany další rána, už se neorientuje, rány jen prší, jako když si pohazují míčem.

Všechno se mu v hlavě zatmí. Zachvátí ho panický strach. Teď ho tady utlučou, zmrzačí nebo přímo zabijí kvůli pitomým pěti tisícům. Nikomu nic neudělal, nikomu neublížil, nikoho neošidil. Tahle děsivá pravda ho dráždila. Kdyby se aspoň cítil něčím vinen, mohl by si myslet, že tohle je trest. Ale takhle?

Připadal si ponížený, bezmocný a hlava mu třesla prudkou bolestí.

Třetí prudkou ránu pěstí do obličeje nevydržel, skácel se do kaluže na zemi. Nakopli ho.

„Vstávej, ty svině, a naval prachy nebo ti rozkopu držku!“

Další kopanec.

Pozner se pokoušel postavit, narovnat se. Podvědomě chtěl stát na nohou, bránit se, aby ho nezabili. Přidržel se zády o sloup veřejného osvětlení, ale ti tři mu neposkytli dost času, aby se úplně narovnal.

Cítí, jak mu po obličeji stékají dva pramínky krve. Musí mhouřit oči a ani na útočníky nevidí. Pud sebezáchovy se však mobilizuje na nejvyšší míru. Chrání si hlavu rukama a rány přší dál.

„Hajzle zsranej, ty si budeš dovolovat!“

„Naval prachy, sráči!“

„Já už je z tebe vyklepu!“

Zase ztrácí rovnováhu, klouže po mazlavém blátíčku a narazí do kandelábru.

Copak to v okolí proboha nikdo neslyší? Neslyší křik a rány? Nikdo nepřijde na pomoc, nechají ho ubít k smrti!

Nikdo nezavolá policajty? Ano, nechají ho umlátit, protože jich se to netýká!

Bolest přehlušuje všechno. Jaký má smysl takovýhle život ve světě krutosti a násilí?

Oči má zalepené krví, snaží se ji stírat a přitom chytat další rány, rty natékají a Poznera se zmocňuje podivný pocit apatie. Jako by ztrácel veškerou sílu, energii. Brání se už jen chabě.

Nikde se neotevře okno?

V tom zlomku vteřiny ho napadlo, že je na tom stejně jako kozička pana Seguina v Daudetově povídce, kterou kdysi četl. Taky se bránila vlku, bojovala s přesilou, a pak ji vlk sežral.

Všechny reakce vnímá jen zpomaleně, jako ve filmu, když boxer-ský zápas má najednou volnou graciéznost baletu.

Někdo se blíží. Dopadne další rána.

A jako by se právě ten unikající, prchající pud sebezáchovy z posledních sil vzchopil, ruka, dosud třímající svazek klíčů a nůž, pohybem palce nahmatala pojistku. Střenka vystřelí v mžiku a ruka se sama napřáhne a zběsile, zoufale bodá před sebe. Někam do neznáma. Bodá a bodá.

Nejprve se ozve překvapený výkřik. Ale síla úzkosti a strachu je větší, vyvolává neskutečnou energii a rychlost. Ruka bodá a bodá. Postava před ním měkne a hrouť se, klesá na kolena, padá na zem, do stejné kaluže jako předtím Pozner.

Dopadající rány ustávají. A tělo jednoho z útočníků dopadne s žuchnutím na zem. A teprve teď se ozve z nějakého okna lidský hlas.

„Ježíšmarjá, nechte toho, ožralové, nebo zavolám policajty!“

Vladimír Pozner se jen z posledních sil opře o sloup pouličního osvětlení a vzdáleně vnímá, jak zbylí dva útočníci mizí spěšně, poklusem, někde na konci ulice.

Z obličeje mu stále crčí krev, nestačí ji utírat do rukávu.

Vůbec nic najednou nevnímá. Nic neslyší. Ani houkačku a světlo majáku příjíždějícího policejního vozu. Jen nůž pevně drží v ruce.

Stojí tu jako socha nad ležící postavou a vrávorá.

Zaskřípou brzdy a siréna zmlkne. Jen modravý rozsvícený majáček protíná přítmí ulice.

„Co se tu stalo?“ ptá se čísi hlas.

Policista se sklání nad ležícího.

„Porvali se.“

Otočí ležícího muže na záda a skloní se k němu.

„Posviť mi,“ vyzve druhého policistu, „von je snad mrtvej!“

Světlo baterky, poněkud rozptýlené, však stačí, aby se situace zmapovala.

„Opravdu nedejchá. A je tu plno krve!“

Krev prosakuje košilí na břicho. Obrovská kaluž se stále zvětšuje. Policista propadne panice.

„Zavolej honem sanitku, třeba ho ještě zachrání!“

Druhý běží do vozu, k vysílačce. A Vladimír Pozner dál stojí s nožem v ruce, opírá se o sloup a otírá si obličej. Vnímá všechno jako z dálky, jako by se před ním odehrával děj akčního filmu a on byl pouhým divákem.

Kdosi k němu zezadu přiskočí a zkroutí mu ruku. Nůž i svazek klíčů vypadnou na zem.

„Pozor, je ozbrojen,“ vykřikne hlas zezadu a Pozner dostane další ránu, až se mu zatmí před očima a padne na dlažbu.

Snad na chvíli ztratil vědomí. Když se probere, má ruce spoutané za zády, z rozmazaného rtu mu teče krev, sedí v nějakém autě, a to ho odváží někam pryč.

V tu chvíli ještě nerozumí, nechápe nic, je to jen sen, z něhož se nemůže probudit. A přece, není to sen. Co se vlastně stalo? Kam ho vezou?

Snažil se zoufale soustředit, aby si vybavil všechno, co předcházelo. Vracel se domů... zaútočili na něho, byli tři... bránil se... a pak jeden padl... ostatní utekli... přijela policie... je to vůbec opravdová policie?

S rukama spoutanýma za zády nemohl nic dělat, ani si otřít zakrvácený obličej, který pálil.

„Sed' a nevrť se!“ nařídil mu policista v uniformě, který seděl vedle a asi ho měl hlídat.

„Kam mě vezete?“

„Co je ti do toho? Dočkáš se!“

Tykal mu a z tónu hlasu bylo znát, že není na jeho straně. A přece si Pozner nebyl vědom, že by něco udělal. Něco špatného a nesprávného. Jen se bránil!

Auto kodrcalo po dláždění a každý náraz, každou nerovnost cítil Pozner dvojnásob. Celé tělo ho bolelo.

Konečně se zastavili před jakousi branou. Motor stále běžel a Pozner slyšel jen velice vzdálený dialog.

„Co to je?“

„Zabil nějakýho chlapa ve rvačce. Nožem.“

„Tak já se podívám, kde máme volno... třetí blok, patnáctka éčko.“

„Díky.“ Auto se rozjelo přes závoru.

„Vystupujeme,“ vybídl ho policajt, „tak jdeme, jdeme!“

Pozner opatrně vystoupil. Budova, do níž ho strkali před sebou, byla dvoupatrová, se zamřížovanými okny.

Uvnitř vedla chodba kolem dokola, přerušovaná vysokými mřížovými předěly. Z jedněch zamřížovaných dveří vyšel někdo v uniformě.

„Co je to?“ zeptal se i on. Jako by přivezli jen nějaké zboží.

„Vražda.“

Vladimír Pozner se zastavil, jako by do něho udeřilo. Ano, to mluvili o něm!

„A jak to, že vražda! Mě přepadli, tři chlapi mě přepadli, já jsem šel klidně domů!“

Nikdo tomu nevěnoval sebemenší pozornost. Dozorce v uniformě zachrastil klíči.

„Tak pojd'te, nezdržujte!“

„Ale já jsem se jen bránil! Byli na mě tři!“

„Jak to všechno skutečně bylo, to se teprve ukáže. Když tam na místo přijela naše hlídka, už ležel na zemi jeden mrtvej chlap. A tenhle držel v ruce finskou kudlu, od krve. Zřejmě si vyřizovali nějaký účty. Strčíme ho do zajišťovací vazby, na to nepotřebujeme nic, žádný souhlas,“ vysvětloval provázející policista. „Tady je příkaz k umístění!“

„No jo, já vím!“

Celým tělem Vladimíra Poznera se rozlila náhlá slabost. Hlava se mu zatočila, měl pocit, že omdlí, že ho neudrží nohy, že se svalí na místě k zemi.

Taková strašná nespravedlnost. Nedorozumění.

„Já přece nejsem vrah! Mě přepadli! Já jsem se jen bránil!“

Nikdo mu ani teď nevěnoval pozornost. Asi byli zvyklí, že všichni tady o sobě říkali, že jsou nevinní.

„To holt posoudí někdo jinej. Najdou se svědci a pravda se ukáže. Už se nerozptylujte a jdeme!“ Dozorce mu alespoň vykal a i tahle maličkost jako by Poznerovi dodala odvalu a povzbudila ho.

Kovová mříž zaklapla, dozorce zamkl a Pozner se ocitl za mřížemi. Slyšel, jak doprovázející policisté odcházejí chodbou, slyšel klapot jejich služebních polobotek, všechno se rozléhalo až do zvuku otevíraných a zavíraných masivních vstupních dveří.

Nebyl stále schopen srovnat si v hlavě zmatek událostí, které v posledních dvou dnech prožil. Nějak toho bylo příliš mnoho najednou.

„To jsem ve vězení?“ zeptal se vyprahle.

„Ne, jenom ve vazbě,“ odpověděl dozorce klidně, „budou vás vyšetřovat tady, abyste nemohl ovlivňovat svědky.“

„Ale proč, proboha? Vždyť já jsem se opravdu jen bránil! Přepadli mě, byli na mě tři. Kdybych se nebránil, tak mě zabili oni.“

„No víte, obrana... když u někoho najdou vyskakovací kudlu v ruce a u nohou mu leží ubodaná mrtvola, moc to na obranu nevypadá... Kdopak se chodí po Praze jen tak procházet s takovou nebezpečnou zbraní?“

Dozorce byl prošedivělý, asi neměl daleko do penze. Hubený, klidný a se vším smířený.

Kráčeli tou dlouhou, zamřížovanou chodbou až na konec. Pevné, pancéřové dveře, jedny vedle druhých a malá okénka v nich, se záklopkami, aby bylo vidět dovnitř, co se tam děje.

Uprostřed chodby, z potemnělé místnosti, se nesl hovor.

„Tak jděte dál!“

Pozner reagoval mechanicky, jako stroj. Vešel do místnosti, připomínající jakousi špatně vybavenou kancelář, skrze cigarety a dým nebylo možno vidět obličeje. Jen pootevřenou ventilací proudil dovnitř čerstvý vzduch.

Čtyři přítomní muži v uniformách si nového příchozího příliš nevšíмали a ten, který ho přivedl, se posadil za stůl, založil do psacího stroje jakýsi papír a pokynul Poznerovi, aby si sedl na prázdnou židli proti němu.

„Jméno a příjmení.“

„Vladimír Pozner,“ hlesl unaveně. Ústa i nateklé rty bolely při každém pohybu.

„Jak že? Musíte nahlas, já mizerně slyším. Sakra, chlapi, neřvěte tolik!“

„Vladimír Pozner,“ opakoval.

Uniformovaný dozorce to vytůkal spokojeně jedním prstem.

„Datum narození, trvalé bydliště, rodné číslo, číslo občanského průkazu...?“

Pozner seděl na židli a snažil se soustředěně odpovídat na každou položenou otázku. Hlava mu třesla, jako by se za chvíli měla rozskočit, prasknout. Bolest byla opravdu nesnesitelná.

„Nemohl bych dostat aspoň sklenici vody?“ poprosil.

Dozorce vstal a vzdychl. Chvíli marně hledal prázdnou sklenici a když nenašel, vzal jednu, která stála na stole nejbližší a vršila se cigaretovým popelem, vysypal nedopalky do koše a vypláchl ji pod vodovodem.

Pozner plnou sklenici vděčně přijal a vypil ji jedním douškem. Na obou rukou kolem zápěstí měl červené odřeniny od náramků.

„Můžeme pokračovat?“ zeptal se dozorce a zase usedl za psací stroj.

Pozner pohlédl mimoděk na hodinky, bylo skoro ráno, půl čtvrté. Nedokázal by však odpovědět, jestli je opravdu vyčerpán a unaven, připadal si opravdu zvláštně, jako někdo jiný.

„Ted' půjdete do umývárny a odevzdáte nám šaty. Tohle si oblékněte!“ Podal mu složené spodky, košili a plátěné kalhoty. Pozner ho s balíkem šatstva následoval poslušně a beze slova.

Sprchárna strohého vojenského stylu, dlouhá řada společně ovládaných růžic, dřevěné rohože a na protější zdi stejná řada umyvadel.

„Svlékněte se a postavte se pod sprchu.“

Pozner poslechl. Vlažná voda na něj dopadala ze stropu a trochu ho vzpamatovala. Bylo to příjemné, velice příjemné, jako z jiného světa. Nechal do sebe bubnovat kapky a zavřel oči.

„Tak se usušte, tady je ručník,“ nařídil dozorce.

Pozner vzal osušku a otřel si pomalu obličej.

„Počkejte, vy jste celej pomlácenej, to musíme poznamenat. A vy nám to musíte ještě písemně potvrdit!“

„A proč?“ hlesl nechápavě Pozner, „co vy s tím máte společného? To mě tak zřídili ti chlapi...“

„Jo, to říkáte ted'. A pak si to rozmyslíte a svedete to na nás. Taky už se takoví našli. A nám pak nikdo nevěří. To víte, jsme starý struktury,“ prohlásil napůl otráveně a napůl s hořkou ironií dozorce.

Sepisování modřin a odřenin trvalo půl hodiny.

„Ještě mi odevzdejte snubní prsten ze žlutého kovu a hodinky.“

„Proč?“ zeptal se chabě. Právě víčko mu oteklo tak, že viděl jen na jedno oko.

„Je to předpis,“ odpověděl dozorce unaveně, „a dělejte.“

V půl páté ráno otevřel dozorce Vladimíru Poznerovi celu číslo patnáct.

„Tady budete bydlet!“ řekl a ukázal dovnitř, „záchod je v rohu, a kdybyste něco potřeboval, zabouchejte na dveře!“

Cela, místnost třikrát čtyři metry, dvě palandy, stolek, dvě židle a okno až u stropu.

Dveře cvaknou a zapadnou.

Na dolní palandě se někdo zvedne.

„Kerej ty seš?“

„Pozner,“ řekne unaveně a udělá vstřícný krok k palandě. Nemůže se dočkat, až si lehne a na chvíličku usne. A zapomene na všechno.

Dostane ránu pěstí, až se zajiskří.

„Tak bacha, Pozner, abys věděl, jak to tady chodí...“

Ale ještě než se složí na zem, chytnou ho nějaké ruce a položí na palandu.

Albertovské schody zalévalo odpolední slunce. Na lavičkách v odpočívadlech seděl sem tam důchodce a vyhříval se. Potrvá ještě nejméně měsíc, než se tu zase objeví vyplašení studenti medicíny a novicové přírodních věd a budou překonávat zdejší známou překážkovou dráhu mezi posluchárnami, odbornými ústavy a menzou. Z Karlova na Albertov a zpátky, podle čerstvého harmonogramu přednášek a seminářů. Zatím je tu všude prázdninový klid, okurková sezona.

Ani na zdejších antukových tenisových dvorcích není slyšet pravidelný zvuk forhendů a bekhendů, ač čerstvě zametené a postříkané čekají na dnešní hráče a bojovníky.

Jako by polední čas zahnal veškerý život do zdí kamenných budov. I největší a nejmajestátnější z nich, Hlávkův ústav, dýchá důstojností. V dlouhých chodbách, chladných a neveselých, shlíží na nás historie medicíny již od Jana Evangelisty Purkyně!

Hladík projel Albertov rutinně až dozadu, ke schodům, kde zastavil. Ústav soudního lékařství tvořil odjakživa součást budovy, kde kralovala především patologická anatomie, postrach mediků.

Tahle cesta probudila v Hladíkovi zvláštní asociaci, vzpomněl si na Dvořáka a na jejich společnou cestu po Krkonoších před týdnem.

Dvořák vždycky tvrdil, že po rigorózu z patologické anatomie musí medik už jen dávat pozor, aby ho neporazilo auto, protože jinak, s pomocí boží, určitě dostuduje...

Kdyby si mohl Hladík vybrat, zase by raději stoupal někam na krkonošské hřebeny!

Tady, ve stínu pod kopcem, trojice, dva muži a žena, vystoupili a prošli brankou dovnitř.

Na chodbě je uvítala cedulka se šipkou: K PITEVNĚ. A kousek od ní byla umístěna jiná, menší: AUDITORIUM. A nakonec tam byla ještě jedna: KANCELÁŘ PŘEDNOSTY.

„Ohlásíme se v kanceláři,“ řekl Petrák, „můžete počkat, zařídím to.“ A zmizel v jedné tmavých dveřích uprostřed chodby. Prostředí, a hlavně úkol, který měla před sebou, mladé ženě samozřejmě naháněl hrůzu.

„Já jsem ještě nikdy neviděla... mrtvého...,“ šeptala. Snad se bála vůbec promluvit nahlas. A docela jistě ji právě tento duševní stav držel paradoxně na nohou a způsobil, že dosud neuronila ani slzičku.

Hladík byl takhle raději, nerad uklidňoval zoufalé ženy, plačící a lomící rukama, neměl rád divoké scény, popravdě řečeno, raději by se tomu, seč mohl, vyhnul.

„Bude to jen mžik. Ukážou vám obličeje, a když ho poznáte, půjdeme hned pryč. A pak si dáte panáka!“

„A co když ho nepoznám? Co když to je někdo jiný?“

„Samozřejmě, pak taky.“

Přisvědčila vděčně, ale celá se roztřásla.

„Já bych si tak strašně potřebovala dát cigaretu.“ A jak prozrazovalo usilovné přešlapování z nohy na nohu, nejraději by si taky odskočila, ale asi se styděla přiznat. Byla to nesporně inteligentní žena, a i když byla na nepříjemné zjištění připravena, jsou emoce, které nelze v žádném případě myšlenkami a vůlí ovládnout.

Na stěně visela jiná nesmlouvavá cedulka KOUŘENÍ ZAKÁZÁNO a ani Hladík, který také neměl tyhle soudně lékařské procedury v oblibě, si tu netroufal zapálit. Těžko říct, byl-li to ohled k mrtvým anebo respekt k pokynům, příkazům a zákazům ve zdravotnickém zařízení.

Hlavně ať to netrvá moc dlouho, pomyslel si v duchu.

Ale dveře, v nichž před chvílí zmizel Petrák, se na štěstí rychle otevřely a s ním vyšel na chodbu starší šedivý muž v bílém.

„Nikdo tu momentálně není,“ omlouval se přednosta ústavu, „zajdu tam s vámi sám.“ V ruce měl svazek klíčů a směřoval opačným směrem, podle šipky k pitevně.

„Oni ho nemají v lednici?“ zeptal se Petrůka tiše Hladík, aby to žena neslyšela.

„Ne, profesor ho teprve dnes ráno odpítval, bude asi ještě na stole,“ odpověděl stejně tiše poručík. Paní Mašková je však stejně neposlouchala, šla s nimi mechanicky, jakoby schoulená do sebe, pohroužená do svých myšlenek.

„Dal bych vám i pitevní protokol, ale nemá ho kdo opsat, zatím je jenom na diktafonu, písárka má totiž dovolenou,“ omlouval se profesor a šéf katedry soudního lékařství v jedné osobě.

„Já vím, ono je to všude o dovolených stejné,“ uklidňoval ho Hladík, „ale mohl byste nám něco říct aspoň stručně?“

Profesor mávl rukou a zastavil se před dveřmi s nápisem pitevna.

„Vezměte si prosím pláště a galoše! I tyhle čepce,“ ukázal na věšák.

Příchozí poslechli mlčky. Profesor našel správný klíč s obdivuhodnou rychlostí a dveře do království mrtvých se otevřely.

Na třech pitevních stolech spočívala přikrytá těla a vtíravý pach nějaké dezinfekce a jakýsi nepříjemný odstín pronikavé hniloby se smísily do opravdu nepříjemné směsice.

Profesor si to uvědomil.

„Přivezli jednoho utopence ze Slap. Byl ve vodě skoro měsíc, proto ten odér. Pojd'te kousek dál, ten váš případ leží na posledním stole.“

Poslechli automaticky. Ano, pro pana profesora byl nějaký pan Mašek pouhý nový případ. Ostatně jako pro kriminalisty.

Zastavili se v záhlaví a profesor odkryl přehozené bílé plátno.

„Je to váš muž? Poznala jste ho?“

Žena zavřela oči, sklonila hlavu, musela si dát ruku před ústa, chtělo se jí zvracet. Ani nemusela odpovídat.

„Pojďte ven,“ vzal ji profesor šetrně za rameno a vyvedl ji sám na chodbu.

„Vy jste určitě od rána nic nejedla a nepila, že?“

Přisvědčila příkývnutím. Ani nebylo divu, neměla chuť.

„Před každým očekávaným emočním šokem by se člověk měl dostatečně zásobit vypitím tekutiny. Dostatek tekutiny, ano? Jinak totiž hrozí mdloba, to se stává často i medikům a hlavně medičkám,“ poučoval laskavě a mladá žena přijímala každé jeho slovo vděčně.

„Mohl bych se vás ještě na něco zeptat, pane profesore?“

Bylo zřejmé, že Hladík dává přednost jinému prostředí, než je strohá chodba. Nechtěl jítřit ještě víc pocity paní Maškové.

S Petrákem si nemuseli nic vysvětlovat, jen si vyměnili role.

„Pojďme, půjdeme napřed k autu,“ navrhl, „zavezeme vás pak až domů!“

Profesor s Hladíkem zmizeli za dveřmi pracovny.

„Prosím, přijměte místo,“ řekl profesor obřadně a pokynul do hlubokého koženého křesla, z něhož vyzařovala důstojnost. Styl ani atmosféra pracovny se zřejmě od minulého století podstatně nezměnily. Vysoké tmavé knihovny až do stropu, plné seřazených knih a svázaných časopisů, portréty a olejové obrazy důstojných předchůdců a černý, masivní dubový psací stůl.

„Podívejte, pane důstojníku,“ pravil profesor vážně, „není to nijak výjimečný případ. Měl jsem jich za poslední půlrok takové dvě desítky, počkejte, řeknu vám to přesně... osmnáct. Osmnáct zastřelených. Tenhle byl střelený do týla z bezprostřední blízkosti. To bylo, pane, poprvé... Tohle dělali Rusové v Katyni a Němci v koncentracích. A jistě se to děje i jinde na bojištích, třeba v Afganistanu... sadistický odstřel!“

„Takže okamžitá smrt?“

„Dá se to tak říct. Rozhodně to muselo jít velmi rychle, neměl příležitost se nijak bránit. Ostatně, s rukama svázanýma za zády by ani neměl šanci.“

„Ty svázané ruce jsou jisté?“

„Ovšem, chcete vidět špagát?“ řekl profesor ironicky.

„Ano, to určitě! Budeme ho potřebovat do důkazního materiálu. A taky expertizu vstřelu a výstřelu.“

„Jistě, já vás chápu, ale musíte mít trpělivost, pánové. Je léto, dovolené...“

„Alespoň jednu věc bych potřeboval znát pokud možno hned,“ zkoušel Hladík, „hodinu, kdy Mašek zemřel, kdy ho odpravili. Můžete to nějak přesněji určit? Alespoň ohraničit.“

Profesor odložil kulaté brýle a čistým flanelovým hadříkem, který ležel na stole, je očistil a zase nasadil. Snad Hladíka schválně trochu napínal. A byl možná rád, že vedle mlčících mrtvých si mohl s někým normálně pohovořit. Staří lidé, ba i univerzitní profesori, mívají svoje dětinské mouchy, rozmary a libůstky.

„Předevčírem, mezi dvanáctou a jednou. Ještě neobědval.“ Řekl to jasně a rezolutně. Hladík vstal.

„Děkuju mockrát, pane profesore, nebudu dál zdržovat.“

Profesor mu pokynul od psacího stolu hlavou na rozloučenou.

„Na shledanou a hodně štěstí!“

Když na Vinohradech vysadili paní Maškovou a požádali ji, aby pro jistotu ještě dnes setrvala doma a nikam neodcházela, kdyby něco potřebovali, zvažoval Hladík, bude-li lepší zajet nejdřív do kanceláře Maškovy firmy anebo se předtím vrátit na kriminálku.

V tu chvíli se mu jevila první varianta jako výhodnější, kanceláře měl Mašek u Palackého náměstí a později odpoledne by se tudy autem těžko proplétali.

Petrák, který řídil, stočil vůz do Žitné a přes Karlovo náměstí dolů k Vltavě. Zastavit se však dalo pouze na chodníku.

„Aby nám aktivní městská policie nenapařila botičky,“ bručel Hladík, který neměl rád, když sám musí, být v rámci nutnosti, porušovat dopravní předpisy. Tady však sám cítil, že nikoho neomezuje, nikomu v ničem nebrání.

V patře, kde sídlila Maškova firma, visela na dveřích jen velice diskrétní cedulka KOSTRUP s.r.o. Nic víc.

Zazvonili, a když se ozval bzučák, proklouzli bez obtíží dovnitř.

„Kde bych tady našel pana Maška,“ zeptal se Petrák nějakého muže se silnými brýlemi, který vyšel zamyšleně z prosklených dveří vpravo a nesl si plnou náruč nějakých papírů. Návštěvníci mu byli zjevně zcela lhostejní.

„Tadyhle má kancelář,“ mávl rukou kamsi naproti, „ale myslím, že tu není. Dneska jsem ho ještě neviděl.“

O Maškově smrti tady asi ještě nikdo nic nevěděl.

Hladík nahlédl do dveří, které jim mužíček matně ukázal. Vevnitř seděla asi pětadvacetiletá dívka a něco vyťukávala na klávesnici počítače.

„Dobrý den,“ řekl Hladík, „jsme tu dobře v kanceláři pana Maška?“

Dívka vzhlédla k příchozím a přikývla.

„Bohužel však tady není, dneska ještě nepřišel a já opravdu nevím, kde je. Zatím se ani neozval.“

„Ani neozve,“ řekl pomalu Hladík, „nemůže. Je totiž mrtev.“

Sdělení udělalo na dívku tak šokující dojem, že prudce vyskočila a narazila nohama o desku stolu, což bylo dost bolestivé, zavrávala a div se opět neposadila.

Dívka se vyděšeně dívala na oba příchozí, jako by viděla strašidlo.

„Kriminální policie,“ představil je oba Petrák, „potřebujeme od vás, slečno, pár informací. Budete tak hodná?“

Dívka vzala nervózně propisovačku a přehazovala ji z ruky do ruky, střídavě mačkala, otvírala a zavírala.

„A to opravdu... úplně?“

Snad ještě tajně doufala, že se to všechno obrátí v nepovedený krutý žert. Možná je to Maškova milenka, napadlo Hladíka. Nedivil by se: úspěšný podnikatel musí přitahovat mladá děvčata: Hledají dnes víc než dříve vyrovnané a něžné partnery. Snad i proto, že

jim mohou dovolit v rámci svých stabilizovaných možností a svého dosaženého společenského postavení a prostředků prožívat víc fantazie, což by dívkám nesporně jejich vrstevníci poskytnout nemohli. Nastala opět éra zralých a zkušených mužů!

„Zнала jste ho dobře, vidíte?“ zeptal se opatrně.

„Ano, totiž... jsem... byla jsem jeho sekretářka...“ a dívce vytryskly slzy, které roztírala dlaní po obličeji jako dítě. Zdálo se, že ji takhle informace zarmoutila mnohem víc a citelněji než Maškovu manželku. Ať tomu však bylo jakkoli, Mašek měl dobrý vkus.

„Potřebujeme znát co nejpodrobněji celý jeho program od pondělí rána. A navíc, vzpomenete-li si, taky informace o všech schůzkách a setkáních v poslední době, co by podle vás mohlo mít nějaký význam.“

Dívka se trochu vzpamatovala a pokoušela se vrátit do role, z níž před chvílí vypadla.

„Posadte se, pánové! Mohu vám nabídnout kávu?“

Tuhle nabídku ovšem oba kriminalisté rádi přijali. Stranou u okna stála sedací souprava a na konferenčním stolku kávovar.

Dívce se trochu třáslы ruce, když v espressu vyměňovala předešlou kávu, vysypala novou dávku po stole i na koberec. Přisunula před ně reklamní popelník.

„Kdybyste si snad chtěli zapálit...“

„Mohla byste nám říct, kdy jste viděla pana Maška naposledy?“

Zdálo se, že o něčem přemýšlí, a než odpověděla, znatelně zaváhala.

„Předevčírem ráno, stávil se tu brzy, pak odjel někam na jednání.“

„Nevíte, kam měl namířeno?“

„Vážně nevím, ale říkal, že se potom zastaví na chatě.“

„Po čem?“

„Nevím, já jsem mu jenom vedla schůzky tady v kanceláři, všechno, co podnikal mimo, si organizoval sám, do toho nikoho nezasvěcoval. Já o tom vážně nic nevím.“

„A nenaznačoval nic?“

„Mohlo to být třeba obchodní jednání?“ přidal se Petrák.

„Možná. Scházel se s obchodními partnery někde na neutrálních místech, v kavárnách anebo v restauracích. Spojil to obvykle s tím, že je pozval na oběd nebo na večeři.“

„Proč si nezval partnery raději sem?“ divil se Petrák, „je tu od vás krásný výhled na Hradčany, to by přece udělalo dobrý dojem, ne?“

„Kdepak, říkal, že když obchoduje, nepotřebuje, aby to poslouchaly cizí uši. Proto taky měnil místa, kde s lidmi jednal. Nikam nechodil pravidelně.“

„Jak to?“ podivil se poručík, „on se bál, že ho někdo odposlouchává? Nebo ty obchody byly, řekněme, trochu riskantní?“

„Já o tom nic nevím,“ prohlásila dívka, „to ani nebyla moje starost.“

Espresso začalo praskat a sekretářka toho využila, aby komunikaci na chvíli přerušila. Nalila dva šálky vroucí překapávané kávy, jako z televizní reklamy.

„V čem váš šéf podnikal?“ otočil Hladík řeč zpátky k jádru věci. Sekretářka na něho upřela překvapeně oči, jako kdyby jeho otázce dobře nerozuměla.

„Přece v potravinách! Máme tři velké markety. A taky rovnou dovážíme potraviny ze zahraničí, hlavně z Itálie, Holandska a Německa. Máme dovozní oprávnění.“

„Ale taky vyvážíte, vidíte?“

„Ano, ale všechny účty máme v pořádku.“

„Vzpomněla byste si, co třeba vyvážíte a kam?“

„Tohle vám přesně neřeknu, máme zvlášť spediční firmu. Museli byste se zeptat tam u nich, mají měsíční přehledy.“

„Zdá se, že vaše firma dobře prosperovala, co?“

„Myslím, že ano. Žádné ztráty jsme nevykazovali. Šéf plánoval, že koupíme brzy nějaký obchodní dům a založíme zásilkovou službu se společností Trois Suisses nebo Manufrance.“

„Mezinárodní firmu?“

„Ano, pracoval na tom od jara s nějakým panem Krátkým, je to český emigrant, co žije od osmašedesátého ve Švýcarsku a má tam taky obchodní firmu.“

„Dala byste nám na něj kontakt? Adresu nebo telefon?“

„Jistěže,“ přisvědčila sekretářka, která se velice zvolna uklidňovala, „ještě trochu kávy?“

„Rád,“ souhlasil Hladík a podal svůj šálek. Káva mu toho dne opravdu chutnala. Snad chtěl dohonit tekutinový dluh, jak radil profesor.

„Vedla jste panu Maškovi nějaký lhůtník? Myslím návštěvy a podobně?“

„Chcete se podívat?“

Dívka ochotně vstala a přinesla velký rozkládací diář, celý den hezky přehledně, den po dni. Petrák ukázal hned na pondělí.

„Kdopak je pan Mikeš?“

„Společník firmy, z Brna. Chystali jsme tam tržnici ekologicky nezávadných potravin. V Králově Poli.“

„A tenhle?“ ukázal Hladík na pondělí odpoledne.

Jméno vypadalo jako Čapek nebo Čepek.

„To je vedoucí marketu na Žižkově.“

„Takže nikdo neznámý, nikdo podezřelý?“

Dívka pokrčila rameny.

„Opravdu o jeho pohybu, řekněme od pondělí od večera, nic nevíte?“ zkusil ještě jednou Hladík.

„Nevíte, co dělal? S kým se setkal... Moc by nám to pomohlo,“ připojil se Petrák.

Sekretářka zavřela diář a vzdychla.

„Stejně byste se to nakonec dozvěděli... byli jsme spolu na Kopništi. Spali jsme tam v motelu. Ráno mě dovezl sem, do práce, někam telefonoval a odešel. Neřekl mi kam, jen o té chatě. Čekala jsem, že odpoledne přijede. Ale nepřijel...“

„Děkuji, slečno,“ řekl Hladík spokojeně, „nebojte se, nikomu to povídat nebudeme. I když to asi bude spíš veřejné tajemství...“

„Ne, to určitě není,“ bránila se dívka, celá rudá, „tady nikdo nic nevěděl.“

Kapitán Hladík vstal a podal jí ruku. S vraždou Antonína Maška to asi opravdu nemělo nic společného.

Dívala se za nimi, když odcházeli, a Hladíkovi se zdálo, že jakmile za sebou zavrou dveře, začne plakat.

Dopravní situace začala povážlivě houstnout, snad někde ve předu došlo k dopravní nehodě, a tak kolona aut po nábrežní komunikaci postupovala jen pomalu a krokem. Sem tam někdo nevydržel systém brzda plyn a vybočil z řady na koleje. Co na tom, že riskoval a ohrozil druhé, v ten moment si to nejspíš neuvědomoval a nikde nebyla dopravní hlídka, která by mu to taktně připomněla. Hlavně majitelé nových silných vozů těžce nesli ponižující popojíždění a co chvíli se kvílením brzd předvedli.

„Zajímalo by mě, jestli se v Maškových věcech najde nějaký záznamník nebo kalendář, kde bychom se dověděli víc. Možná zůstal na té chatě, protože u sebe ho jistě neměl, to by bylo zůstalo na soudním. Spojím se s výjezdem, co byl na místě..., možná, že se ještě vrátíme do té chaty, ne?“ uvažoval Petrák.

„Máš pravdu, není možné přece vyloučit, že se v chatě něco najde. Jistě si s sebou nic nebral, když vycházel ven... na popravu...“

„Musíme si prohlédnout auto!“

Ano, Petrák měl pravdu. Odjížděli odtamtud přece dost narychlo, ještě nikdo nemohl s jistotou říct, že Mašek je mrtev. Teď je situace úplně jiná. Chtělo by to velice podrobně prohlédnout chatu a její okolí, projít to se psem.

„Ale chatu, branku i vůz paní Mašková zamkla!“

„Víš co, dojed' znovu za ní a požádej ji o klíče. A jestli bude chtít, ať se tam s námi vrátí. V rámci rychlosti to bude lepší, než žádat

o povolení k prohlídce," rozhodl Hladík, „zkusíme štěstí. Já zatím zajdu nahoru a pošlu tam výjezd.“

Poručík vysadil Hladíka před budovou kriminální policie a sám zamířil opět na Vinohrady, pro klíče. Kapitán vyjel do druhého patra a ze všeho nejdřív se šel podívat do kanceláře praporčíka Seidla.

„Co je nového?“

Praporčík seděl nad nějakými lejsky a jen mávl rukou.

„Hnus. Dvojnásobná vražda dvou našich turistů v Paříži. Máš tu fax z Interpolu od Morelona a taky něco z PJ z Paříže. A sháněl tě Kučera, kvůli tomu slepci.“

Hladík zběžně přeletěl fax ve francouzštině. Jak se mu teď středoškolské zbytky jazykových znalostí hodily!

„Pozdrav pámbů, to vypadá na sadistickou vraždu. Těm už nikdo nepomůže, pěkný prázdniny! Musíme informovat rodinu, máš adresy?“

„Už se stalo,“ řekl Seidl a přejel si rukou po tváři, jako by chtěl odehnat protivnou mouchu.

„A co víš o tom Maškovi?“

„Pětatřicet. Úspěšný podnikatel. Před lety měl podmínku, už je to vymazané. Prý to bylo za nějaký černý obchod, snad něco pašoval a tady na trhu to prodával. Z hospodářské mi dali ovšem vynikající reference! Prý vozí taky cigarety do Polska a na Ukrajinu. Je to výhodný artikl, za jeden kamion má čistý zisk pět milionů. Minulý měsíc z pěti dojely tři. Takže patnáct melounů, to víš, bez daní se to obchoduje. Zlatý důl!“

„Jsme asi na nesprávný straně, co?“ zašklebil se Hladík, „a jak se to jeví, měl Mašek napojení na zahraniční mafie.“

„To je podle mě nad slunce jasné. Ale kdo mu to prokáže. Vždyť si tady dneska dělají, co se jim zlíbí. Třeba střelnici.“

„Takže to vypadá na obvyklé vyřizování účtů anebo nějaké neshody mezi nimi. Musíme si zvykat, že? Jestli se v tom točily tak velké peníze, je to dost možné. Pojedu ještě znovu do té jeho chaty

a počkám, až sejmou všechny otisky. Pošlu je pro jistotu Morelonovi na Interpol. Třeba nás čeká překvapení.“

„Drogy?“

„Ani to nemůžeme vyloučit. Balkánská cesta je nebezpečná, v Makedonii se válčí, Srbsko má blokádu, tak to z Turecka a východu vůbec tlačej přes Bulharsko a Rumunsko k nám. A potom dál do Němec a k Holanďanům. Jestli kšeftoval s cigaretami, k drogám jistě neměl daleko. A stoprocentně se tu perou nečisté peníze.“

„Třeba je v tom jen ženská,“ namítl Seidl.

„Třeba. Ale kvůli ženské se chlapi perou a ne popravujou. Tenhle měl svázané ruce.“ Kapitán se otočil, vzal lístek s informacemi a zamířil k sobě do kanceláře.

„Díky!“

Tady našel na stole výsledek expertizy z balistiky.

Zbraň, kterou byl zastřelen Antonín Mašek, je totožná s tou, která byla nalezena na místě. Pistole nepatřila ani jemu, ani jinému soukromníkovvi, Mašek sám neměl kupodivu ani zbrojní pas. Tato pistole byla ukradena z arsenálu vojenské posádky v Nitře před měsícem. Zmizelo tam třicet armádních pistolí a již jednou bylo loupežné přepadení provedeno touto zbraní, stalo se na poště v Lučanech před týdnem. Podle seznamu věcí, který pořídili u mrtvého a neznámého muže z Libře, nebyly v jeho okolí ani u něho samého nalezeny žádné doklady. Neměl u sebe vůbec nic, podle čeho by se mohl identifikovat. Zmizel mu i snubní prsten a zlatý řetízek z krku, který obvykle nosil...

„Šéfe, můžu na chvíli?“

Do Hladíkovy pracovny nahlédl nadporučík Kučera. „Jenom pár slov. Nedovedeš si představit, jak nám zkomplikovala život ta přehnaná a diletantská iniciativa těch pionů z místního oddělení. Místo činu je zdupané jako od slonů. Kdyby se nepletli do toho, co jim nepatří, udělali by líp,“ zuřil.

„Co se děje?“

„Copak je možné, aby se na místě nenašlo vůbec nic? Jen tělo chlapa s rozbitou hlavou? A vůbec, kdo to je? Podnikatel, s nímž si někdo vyřizuje účty, to asi nebude! Nebo ho někdo přepadl a okradl a pak se bál, že by ho identita i mrtvého mohla ohrozit, a proto ho tak zřídil? Musíme zjistit prioritně totožnost mrtvého!“

Kučera měl nesporně svůj plán, jak pokračovat, a potřeboval pomoc. Ale tu mu Hladík v téhle chvíli nemohl slíbit.

„Co myslíš, jaký je pachatel typ?“

Hladík se zamyslel.

„No, Dvořák by asi řekl, že takhle jedná člověk v tak zvaném bílém vzteku. Takový vztek, hněv, zuřivost je vlastně šílenství se zatemněním vědomí, které postrádá veškerou logiku a nějaký přiměřený stupeň ovládnutí. Nastává tak deliberovaný útok totální agresivity, již zcela odchylený od naplnění účelu, kvůli němuž k původním projevům došlo. Na vrcholu nelze takové jednání ovládnout, i když většinou zůstává zúžená schopnost rozeznat, že je to již inadekvátní a zbytečné.“

„Prostě lavina, která se řítí z kopce!“ pravil Kučera. „Takže z toho pro mne vyplývá, že toho chudáka někdo nenáviděl a chtěl ho zabít. Musíme zjistit, jak se jmenuje ta oběť a kdo s ním měl konflikty a kdo mu vyhrožoval. A dokud nebudeme vědět, kdo to je, nepohneme se z místa.“

„Škoda, že jste u něj vůbec nic nenašli, čeho bychom se mohli držet,“ přikývl Hladík, „takže zbývá ta nejotravnější cesta: najít slepce přiměřeného věku, kterého nikdo v posledních dnech nepostrádá.“

Při poradách Hladíkova týmu bylo zvykem říkat nahlas i pouhé úvahy a myšlenky, které je napadaly, i překotně a bez ladu a skladu, jen jako námět k polemice anebo inspirace pro ostatní. Osvědčilo se to.

„Co je v pitevním protokolu o mechanismu vzniku poranění? A jak byl veden útok?“ zeptal se Kučery.

„Mohla to být železná tyč, stejně jako baseballová pálka nebo jiná palice. Ale ty nohy a ruce oběti někdo zpřerážel až po smrti! První

útok byl veden zezadu na hlavu. Jsou rozdrčené čtyři krční obratle, poškozená prodloužená mícha. Zřejmě ochrnulo dechové centrum a ten chudák ztratil na štěstí hned vědomí.“

Z tak epizodické informace bylo těžké něco konkrétního odhadnout a rozhodnout od stolu.

„Budeš si s tím muset nějak poradit,“ řekl Hladík, „asi přímo v terénu. Pusť se do toho logickou vylučovací metodou. Třeba na nějakém ústředí zrakově postižených. Pokud vím, tak slepci pracují v Praze nejčastěji v telefonních centrálách, v některých řemeslných profesích a taky jako maséři!“

Kučerovi se do toho přirozeně moc nechtělo. Má se ptát zaměstnavatelů: pracují u vás slepci? Připadalo mu to neomalené a poněkud se ostýchal.

Ale jiná možnost nebyla, a tak se Kučera vrátil do své kanceláře a začal obvolávat vytypované podniky.

Hladík přeletěl zběžně svodku posledních informací a ještě ani nedočetl, když zazvonil telefon.

„Šéfe, máme klíče od chaty, paní Mašková s námi nepojede. Je volná nějaká technika?“

Trvalo jen chvíli, než se Hladík domluvil s výjezdem. Na místo, do osady Šipka, dojeli však prakticky všichni zároveň. Celkem tři policejní vozy, které projížděly poklidnou periferií vesnice, vyvolaly zvědavost. Ostatně už tady asi všichni věděli o smrti Antonína Maška. Taková novina se šíří rychleji než světlo a zvláště, týká-li se aspoň někoho trochu známého.

Výjezdovka si hleděla svého.

Hladík začal autem a jeho podvědomá intuice slavila úspěch.

V palubní desce byla odložena „ledvinka“ a v ní průkazy, peněženka s dvaceti tisíci korunami a třemi tisíci dolary. Také v ní byl kapesní malý zápisníček s telefony.

Snubní prsten ani zlatý řetízek nikoliv.

Kapitán se pohodlně posadil k dřevěnému stolku před chatou a pomalu začal obracet stránku za stránkou, až došel k poslednímu týdnu. Poznámky si Mašek vedl opravdu spoře, asi úmyslně. Jen iniciály, značky. Nezúčastněný si z toho nemohl vybrat. Působilo to jako dokonalá šifra.

Poslední týden nebyl ničím výjimečný. Soubor písmen a čísel, kterým rozuměl zřejmě jen on sám.

„Úterý Podívej, úterý. Je tu velké V. Nebo to může být taky římská pětka,“ ukazoval Hladík Petrákovi, vycházejícímu z chaty.

Číslice či písmeno figurovalo mezi dvanáctou a třináctou hodinou, tedy v době, kdy pravděpodobně došlo k vraždě.

„Může to být iniciála toho člověka, s kterým měl schůzku. Zřejmě tady na chatě,“ uvažoval Hladík. „Ale sešel se s ním doopravdy?“

Listoval dál zápisníčkem, nikde však podobné velké V či římskou pětku neobjevil, ba ani telefon, který by k tomu mohl přiřadit. Úplná sumerská záhada.

„Podle mého názoru se tu měl určitě s někým sejít a nechtěl, aby ho viděli v jeho společnosti, proto zorganizoval asi jako obvykle setkání tady, na chatě. Bylo to jistější a ve skrytu,“ rozvíjel Petrák svou teorii.

„Nejspíš nějaký obchodní partner, pašerák anebo jiná špína.“

„Nebo ho tu překvapil někdo neznámý, kdo si ho tady vyčíhal a hodilo se mu, že na něj není připravený. A vyřizování účtů, vražda na objednávku! To víš, že jakmile v něčem lítají nezdáněné miliony, už se najde pár tisíc, aby se zbavili někoho nepohodlného. Kosovci to dnes udělají za deset tisíc a Rusové ještě za méně.“

Hladík dál mlčky listoval zápisníčkem.

Před rozvinutými chapadly středomořských a jadranských chobotnic byly zkušenosti naší policie úplně minimální. Zdejší teritorium se stále víc podobalo bojišti.

„Zajdeme k té paní nahoře, co tu viděla nějaké cizí auto a mluvila s jeho řidičem,“ navrhl Petrák, „z toho už nic nevyčteš. Mašek byl prostě opatrný. Měl svoji zkušenost...“

Oba kriminalisté stoupali toho dne podruhé pozvolným kopcem po kamenité cestě, kde po straně vyryl hluboké rýhy nákladní automobil či traktor a prostředek zůstal zatravněný vysokou metlicí.

Žena, kterou hledali, stála zase u plotu, na němž sušila nějaké hadry, a bavila se s jinou ženou. Když ovšem uviděla kriminalisty, celá ožila.

„Dobrý den, pánové!“ uvítala je, „tak je to jistý, víte? Že je to von, ten zavražděnej?“

Hladík přikývl a otřel si dlaní krupičky potu, které mu vyrazily na čele.

„Chceme si jen upřesnit některé informace, které jste nám už povídala.“

„Myslíte s tím autem? Ten chlápek, jak se ptal po panu Maškovi? Zrovinka vo tom teďko mluvím. Von ho asi zavraždil, že jo? Já jsem mluvila s vrahem a ještě jsem mu ukázala, kde chudák pan Mašek bydlí!“ Křižovala se, aby udělala na sousedku dojem.

„Kdybych byla věděla... Ale to mohl klidně zamordovat i mě!“

„Jen klid, paninko, nic takového ještě není jisté. Ale potřebujeme co nejpřesnější popis. Říkala jste, myslím, že byl drobnější, menší a s brýlemi? Co měl na sobě?“ usměrňoval poručík Petrák tok její výřečnosti.

„Na sobě? Myslím, že plátěné kalhoty, takový došeda. A košili s rozhalenkou. Spíš světlejší, ale barevnou, hodně pestrou.“

„Jaké měl vlasy?“

„Ježíš, já vážně nevím. Spíš takový řídký, ne?“ obracela se na sousedku, jako by o pomoc. „Ale určitě bych ho poznala! Vypadal docela slušně... to by do něj člověk neřek, opravdu!“

„Taky jste říkala, že přijel bílou škodovkou se zahrádkou nahoře a že měl značku začínají ABY. Jel s ním v autě ještě někdo?“

„To určitě ne, všimla bych si. Ale zato byl dost nervózní, asi spěchal.“

„Od vás odjel přímo k Maškově chatě?“

„Jo, tím směrem, jenže já jsem šla do baráku, kouknout se, jestli se mi nepálí oběd. Takže dál nic nevím.“

„Ani jste si nevšimla, jestli ten člověk zůstal v chatě anebo někam odcházel či snad odjížděl?“

Zamyslela se.

„Nevím to jistě, ale řekla bych, že se brzy vracel, po stejný cestě tady kolem. Mohlo to být za tři čtvrtě hodiny, jestli to byl skutečně von. To přišel starej a obědvali jsme. Jídelnu máme tamhle v rohu, odtud moc přehled nemáme. Nějaký auták ale určitě jel, protože to je vždycky vrzání a skřípání, jak to tady po cestě skáče...“

„Tak vám děkujeme,“ řekl Hladík.

Dole u chaty výjezdovka balila. Moc materiálu se jim ovšem nepodařilo získat, vyjma nějakých otisků, jedny zřejmě patřily majiteli, druhé, co byly na šálku a na sklenici, někomu jinému. To bylo možné konstatovat na první pohled. Snad paní Maškové? Nebo sekretářce? Anebo vrahovi? Žádné jiné stopy ani po zápase, ani po jiném násilí se nenašly. Ještě pár dokumentačních snímků. Žádný zázrak.

„Otisky budou odpoledne.“

I Hladík s Petrákem se vydali zpátky do Prahy.

„Chybí mi pořád jasný motiv,“ uvažoval nahlas kapitán Hladík a kombinoval, „místo, kde našli mrtvého Maška, není zjevně od chaty daleko. Sotva dvacet minut chůze, střízlivým odhadem. To mohl ovšem krásně stihnout i ten náš neznámý návštěvník. Říkejme mu V.“

„Protože ho Mašek znal a čekal na něj, nebyl žádný boj, zřejmě ho nepozorovaně omráčil...“

„A pak táhl sám do lesa? Nesmysl! Kdepak, musel s ním jít dobrovolně, sám. Ale vzhledem k popisu potenciálního pachatele soudím, že byli dva. Třeba tu někde ještě někdo čekal.“

„Takže odtud šli jen dva, společně. A Mašek netušil, co ho čeká... asi ano. Ledaže by... jich bylo od počátku víc, tady ho praštili, svázali a odnesli... a tam ho teprve odpravili.“

„Víš co, dáme to do vnitřních informací, třeba někdo narazí na stopu. Mohl by se nám ozvat a dát zprávu.“

Jak Hladík řekl, tak učinil. Kratičkou zprávu o šetření vraždy podnikatele Maška poslal vnitřní poštou všem útvarům policie v Čechách. Třeba se někdo ozve. Třeba...

Za zbytek odpoledne přišla jen spěšná informace, která potvrzovala, že na sklenici a na šálku kávy jsou ještě jedny otisky, které nepatří nikomu u nás registrovanému.

Až když krátce před sedmou večer chtěl Hladík odejet a už zavíral psací stůl, zazvonil telefon. Chvilí váhal, jestli ho má ještě vzít. Nepochybně další zdržení.

Ale zvědavost a smysl pro povinnost zvítězily.

„Máme ve vazbě zadrženého podezřelého muže, který bude asi stíhán pro vraždu. Možná, že by vás mohlo zajímat, že byl v době zavraždění Antonína Maška, jak sám tvrdí, u něj na návštěvě. Chtěli jste o tom informovat že? Sám o tom spontánně vypověděl.“

„Ano, samozřejmě, děkuju. On už ví, že Maškovo tělo bylo nalezeno?“

„Neví nic. Alespoň to tak říká. Rozhodně mluví tak, jako by si myslel, že Mašek žije. Může to být ovšem jenom taková chytristika!“

„Dobrá, přijedu si ho vyslechnout. Kde ho máte?“

„U nás, v Ruzyni.“

Když Hladík položil telefon, zůstal chvíli zamyšleně stát. Hlavou mu proletěla jakási těkává myšlenka, kterou nedokázal zachytit a spoutat, zmizela, stejně jako přišla a zbyl po ní jen neurčitý pocit, že právě cosi promeškal.

Kapitán tenhle pocit z duše nesnášel. Zasmušile uklidil ze stolu zbytek věcí, hlavně složku posledního případu a všechny doklady, které s tím souvisely, a vydal se autem k věznici do Ruzyně.

Pozvolna se stmívalo.

Pozner se snad ani nechtěl probudit. Ještě ve chvíli, kdy si uvědomil, že už nespí a může otevřít oči, si strašlivě přál být mrtev, nic

nevnímat, na všechno zapomenout nad všechno se povznést. Snad v něm zklamání a strach ještě víc potencovalo vědomí, že se dostal podivnou hrou okolností a náhod do neřešitelné situace, do bryndy, z níž neviděl úniku.

Ještě s pevně zavřenými víčky se snažil urovnat v paměti včerejší den, sled všech událostí, které ho postihly. Bolela ho hlava, prudce a bodavě, nechtěl se pohnout, dát sebemeně najevo, že je vzhůru.

Kde vlastně ve skutečnosti je?

Na nějaké cele, leží na palandě, ve věznici! A je obviněn, že bodnutím způsobil smrt. Ale přece se jenom bránil! Kdyby se nebránil, mohl být klidně mrtev on. A je lepší být živ... vlastně, co je vůbec lepší v takovéhle nespravedlivé společnosti?

Hořký pocit mu stoupal až do hrdla. Chtělo se mu zvracet. Ale hlavně se nepohnout, nedat nic najevo.

Ležel na zádech s nataženými nohama a rukama podél těla. Může se pohnout? V ústech ho páliło, a když přešel jazykem podél zubů, cítil oteklé dásně.

Někdo mu zničil krám. Rozmlátil zboží i vybavení.

Když přišel domů, nenašel tam manželku ani děti. Nechali mu jen lístek, že od něho odcházejí. Bože, kde jsou asi teď? Dovědí se vůbec, co se s ním stalo?

Pak šel do hospody. Něco málo upil. Vracel se domů.

Ti tři ho napadli.

A pak už si nevzpomínal skoro vůbec na nic. Jen zlomky mozaiky.

Údery jeden za druhým. Nůž v kapse. Bodnutí, zoufalá snaha zbavit se útočníků.

Policie, auta, studená sprcha a tahle cela.

Kdo je tu s ním? Násilníci, vrazi, zloději, surovci? Jak se bude bránit tady, aby vůbec přežil?

Zarachocení dveří a vrzavý zvuk veřejí. Plechové misky, které na sebe narážejí.

„Tady je snídane. Kolik vás tu je?“

„Tři. A tamhle jeden novej. Přišel v noci.“

„Jak to, že ještě spí. Vzbud'te ho!“

Pozner křečovitě zavřel oči, jako by čekal další ránu, ale někdo ho jenom uchopil za rameno a zacloumal s ním.

„Vstávej, máš tu nóbl snídani.“

Chvilí přemýšlel, snad zlomek vteřiny, co udělat. Předstírat, že nevnímá? Báł se bolesti. Báł se násilí.

Raději otevřel oči.

Nad ním stál potetovaný zápasník v tílku a držel v ruce plechový tácek s rohlíky, kusem zavařeniny a hrnek, nejspíš s nějakým čajem.

„Najez se,“ zavelel kolohnát, „nechci tu mít žádný nepříjemnosti!“

Pozner se mátožně posadil a mžoural do denního světla. Na kovových přišroubovaných židlích seděli další dva muži. Jeden, drobný a brýlatý, druhý, zrzoun s pihatým obličejem, co vypadal, jako by se neustále poškleboval. Oba do sebe cpali jídlo s nevídanou chutí, jako by snídali v interhotelu.

„Děkuju,“ řekl Pozner a natáhl ruku. Tetovaný mu podal táci s hrnkem.

„Abys nenadrobil! Židle jsou tu jen dvě, mají ted' pro vazbu málo místa. Tak jsme tu místo dvou namačkaný čtyři. Jako sardinky. Tak tu musí bejt pořádek, žádnéj bordel.“

Pozner přikývl.

„Já tu asi nebudu dlouho, musej mě pustit, já jsem nic neudělal. Napadli mě!“

Nikdo tomu moc nevěnoval pozornost. Pustil se tedy do jídla. Jeho žaludek však stále pracoval proti, i když měl hlad, uvnitř to svíralo, nedokázal pozřít sousto. Chyběly sliny. Čaj byl šípkový, s podivnou pachutí a hodně slazený.

Zrzounek dojedl a odložil talířek. Vstal, přistoupil ke kovové míse přikryté poklopem a bez okolků se na ní usadil. Fyziologická potřeba byla provázená obrovským prdnutím.

„Ježíšmarjá, nežer tolik, dyť se tu nedá vyvětrat!“ zabědoval brýlatý.

Místností se okamžitě rozlil zápach, až se Poznerovi znovu obrátil žaludek, tentokrát úplně. Zachytil to do rukou a do misky.

„No to jsme chytili kumpána,“ prohlásil našťavaně tetovaný, „jestli jseš takhle cimprlich, tak to tady brzo chcípneš, panáčku!“

Smrad ze špatně izolovaného záchodu se mísil okamžitě s kyselou pachutí zvratků. Střízlík zabušil na dveře.

„Dozorce! Dozorce!“

Po chvíli se konečně otevřely vrzavé dveře a v nich se objevila uniforma.

„Co je zas?“

„Ten novejš se poblil. Tady se nedá žít. Budu si stěžovat na omezování lidských práv na Amnesty International.“

„No jo, jen klid,“ řekl dozorce, „a ty pojď se mnou. Umeješ se.“

Vladimír Pozner potácivě vstal a uvědomil si, že se mu hrozně motá hlava.

„Jdeme, jdeme!“

Vyšli na chodbu.

„Stát!“

Poslušně se zastavil a čekal.

„Ty jsi nákej chabrus na žaludek nebo co? Tak mazej do umývárny!“

Prošli chodbou.

„Tady se svlíkní a hadry hod' na hromadu, dostaneš čistý. A nemysli si, že se budeš převlíkat každěj den. Musej ti vydržet na celej tejdě! Do příštího koupání. Jasný?“

Všechno tu zřejmě mělo svůj řád, do něhož teprve pozvolna pronikne. Nic jiného mu ani nezbývá. Musí se přizpůsobit.

Stál pod sprchou, kterou nemohl regulovat, pod studenou a pak i trochu vlažnou vodou, nechal ji po sobě stékat, na hlavu, na vlasy,

na obličej. Vydržel by tak stát asi hodně dlouho, kdyby dozorce nezavřel kohoutek.

„Končit, voblíknout a jdeme na celu!“

Kdyby Pozner mohl, nechal by se ve vodě rozpustit.

Oblékal se teď pomalu, zatímco dozorce nervózně přešlapoval.

„Pohyb, pohyb, jedu, jedu! Nemůžu tady trávit celý dopoledne!“

Dovedl Vladimíra zpátky a vstrčil jej do cely. Snídaně, kterou nedojedl, mezitím zmizela i s tácem. Asi ji odnesli.

Posadil se na svoji palandu a mlčel.

„Co jsi zač?“ vyjel na něj zrzoun, „doufám, že nejsi buzerant?“

„Ne, to nejsem,“ ujistil Pozner.

„Škoda,“ řekl zrzounek a zašklebil se, „proč jsi tady?“

„Já nevím... přepadli mě... bránil jsem se... nožem. A jeden z nich to holt vodnes. Tak mě vodvezli sem, nikdo se mnou ještě nemluvil. Ale je to hrozná lumpárna. Nespravedlnost! Mě přepadli, já jsem se jen bránil.“

„Tohle nikdy nikoho nezajímá, to si pamatuj,“ mávl rukou střízlík s brýlemi, „já jsem tady kvůli účtům. Že jsem nezaplatil za zboží. Ale mně taky nezaplatili, tak z čeho jsem měl zase platit já?“

„Jestli v tom jsou nějaký prachy, tak se máš na co těšit,“ zamumlal tetovaný a odchrchlal, „to víš, že se dá koupit všechno. A z napa-denýho se rázem stane útočník. Nemysli si, že se dočkáš nějaký spravedlnosti, ta je zase jen pro někoho. Každěj se na tebe vysere, když z toho nic nemá. Jsi nezajímávej... Máš prachy?“

„Nemám.“

„Tak vidíš, vole. A ještě máš smůlu, vodsereš to. Smiř se s tím, aspoň se nebudeš trápit.“

Pozner hleděl z jednoho na druhého, jako by stál před porotou, která má vyřknout svůj ortel. Žádné iluze si nikdy nedělal, ale teď ho začala ještě víc svírat úzkost.

„Jak to s tebou bylo?“ zeptal se zrzek.

„Přepadli mě tři chlapi, když jsem šel večer domů. Už předtím vyhrožovali, že musím zaplatit za ochranu.“

„Za jakou ochranu?“

„Mám takovej malej krám se zeleninou a ovocem. Krcálek, pár metrů. Chtěli po mně, abych jim platil pět tisíc měsíčně.“

„Ale to je slušná suma!“ mínil brýlatý.

„Slušná suma? To jsem jim měl platit?“

„Všichni platěj, když chtěj přežít. Velký i malý. Dyt' celej tenhle svět je zkorumpovanej. A kdo to řekne nahlas, tomu daj přes čumák, protože v tom jedou skoro všichni, co by to měli stíhat a potírat. Jedou v tom s nima, copak jsi to nepochopil, intelektuále? Tak, co chceš? Nemáš na vybranou. Nebo sis myslel, ty naivko, že napraviš svět? Tak z toho tě tady rychle vyvedou.“

„Já jsem se jenom bránil!“

„Jo? Bránil? Uvidíš, že ti napařej přinejmenším nepřiměřenou obranu, nebo spíš rovnou zabití. A budeš jim líbat ruce, že to není rovnou vražda, plánovaná vražda. I to se dá šikovně prokázat, divil by ses, jak snadno. A ani pes po tobě neštěkne. Jo, připravovanou, zákeřnou vraždu. Na to vem jed, vo tom já náhodou něco vím. A nikdo ti nepomůže, nikdo se vo tobě nedoví, semele tě to a rozmačká. Nemáš šanci, kámo,“ a tetovaný ho poplácal po rameni, „posral sis to, to mi věř!“

Moc optimistické vyhlídky z toho nekoukaly. Tetovaný nad ním ale dál stál, jako by uvažoval.

„Hele, ale jestli je to vopravdu takhle, jak říkáš, vem si toho nejlepšího advokáta, sám se z toho nevysekáš. Nějakej stříhoun má ještě šanci, ty ne.“

Celou zavládlo mlčení.

„Uvidíš, až tě vezmou k výslechu.“

Pozner se pozvolna uklidnil. Začínal zase normálně uvažovat. Dlouhý čas čekání ve čtyřech, na malém a těsném ohraničeném prostoru. Jak ho trávit, jak se připravovat na pak, když nic není pře-

dem jasné. Jediný bod, na který se člověk mohl ovšem stoprocentně spolehnout. A vzít si tedy advokáta? Ale koho? Co když z něj bude jenom tahat peníze? Peníze, které ostatně Pozner nemá.

Zatracená situace.

Natáhl se na palandu. V téhle vodorovné poloze ho nic nebolelo, mohl zavřít oči, ale i tak se mu v duchu odvíjel film posledních dnů, posledních hodin.

Ze všeho nejvíc ho znepokojovala myšlenka, co je s manželkou a dětmi. Do téhle chvíle si to tolik neuvědomoval. Až teď. Proč odešla tak najednou? Jak je možné, že nic nepozoroval, že si ničeho nevšiml?

Zrzoun s brýlatým hráli karty a tetovaný stál pod ventilací a kouřil jednu za druhou. Který z nich mu ubalil jednu na přivítanou?

„Chtěl bys cigáro?“ zeptal se tetovaný.

„Ne, děkuju, já nekouřím.“

„A máš tu nějaký prachy?“

„Tady ne, vzali mi všechny věci.“

„To vím taky, ale nějaký prachy tam máš, ne?“

„Jo, asi čtyři stovky.“

„Tak vidíš, můžeš si něco koupit na přilepšenou. To je důležitý, mít nějaký prachy v rezervě. Aspoň pár korun, třeba na jídlo, když nekouříš. Můžeš mi půjčit stovku?“

Netroufal si odmítnout. Ostatně sám nic vlastně nepotřeboval.

„A víš, jak se to dělá? Zavoláš si bachaře a řekneš si mu, oni ti to odepíšou z konta. Každýmu muklovi, i ve vazbě, tu běží konto. Rozdíl je, že ve vazbě tu seš jako v hotelu. Až když tě odsouděj, tak můžeš makat a vydělat si na pobyt a stravu. Takhle to musíš všechno cvakat. Pravda, tady nemusíš dělat, můžeš se jen válet.“

„Jak to?“ divil se Pozner. „Ještě za to musíš platit, že tě zavřeli? Co je to za blbost?“

Tetovaný se chraplavě zasmál. Musel mít už plíce prokouřené odshora až dolů.

„Copak jsi to ještě neocenil? Tohle je přímo pěťihvězdičkový hotel. Ceny jsou tu ovšem poněkud lidovější. Ale když tě tu nechaj hnít několik měsíců, tak se to prodáží. Taky budeš bez koruny. A dneska nikdo nespěchá.“

„A to se musí platit, i když zjistíš, že jsi nevinnej?“

„Nikdy se nezjistí, že jsi nevinnej. Musej přinejmenším najít něco, kvůli čemu tě odsouděj minimálně na tu dobu, co jsi byl tady v díře. Přece si nemyslíš, že ti ještě budou oni platit! Oni se nikdy nemejlejí! To máš, vole, jako když do tebe někdo na silnici nabourá. Policajti daj obyčejně stejně pokutu oběma. Důvod se najde. Vždycky se najde. Třeba, že jsi se dostatečně nepokusil odvrátit nebezpečí hrozící srážky anebo že jsi nepřizpůsobil styl jízdy situaci. Jak dokážeš opak? Za tohle tě vždycky skřípnou a můžeš si dělat, jaký chceš patky. Jseš prostě bezmocnej umaštěnec.“

Vladimír Pozner stále nechápal, snad ani nechtěl pochopit.

Na stolku mlaskaly dál karty, lízaný mariáš, a tetovaný dál hulil a vysvětloval.

„Podívej, to máš tak, v životě je daleko lepší a vyplatí se, když jsi aspoň trochu lump. Ti poctivý nemaj šanci. Vždycky je oberou. Hele, tak zavolej dozorce! Anebo já ti ho zavolám. Řekneš mu, ať ti koupí v kantýně pětkrát Ameriky. Máš to u mě!“ Tetovaný odcvrnkl přesně zbytek cigarety do litinové záchodové mísy a zabušil na dveře cely.

„Dozorce!“

Za chvilku se dveře otevřely.

„Co je?“

„Ten novej chce koupit pětkrát Ameriky!“ Tetovaný měl asi respekt i z druhé strany. Dozorce, kterému bylo všechno jasné, jen pokrčil rameny.

„Kantořík, ty si vyhulíš i mozek!... Tak ať si to jde podepsat.“

Tetovaný ukázal Poznerovi ke dveřím.

„Musíš si to jít podepsat. To je teďko novinka. Aby se tu nikdo nemohl okrádat, tak si to každý sám podepíše. A co myslíš, okrádá

se? Správně, neokrádá. Teď jenom ty bohatý budou brát těm chuděm, aby bohatý byli ještě bohatší a chudší ještě chudší!“

„Kantořík, nechte si ty kecý!“

„Jak říkám, teďka je tu demokracie!“

Pozner zatím poslušně vstal a vyšel s dozorcem ven.

„To je pro Kantoříka, že jo?“

Pozner zaváhal: má kývnou anebo zapírat. Raději mlčel.

„Určitě je to pro něj... dyť vy ani nekouříte, máte normální prsty a ne žlutý jako kuřáci. Ale dejte si na něj pozor, někdy se z ničeho nic naštve a strašně někoho zmlátí. A nikdo si netroufne to na něj prásknout. Je to blázen. Takhle to bude lepší. Když má co kouřit, je s ním klid. Ale jak říkám, pozor na něj, je to surovec. Minulej měsíc jednomu zlomil ruku a ten chudák ještě tvrdil, že na cele jenom uklouzl.“

„Proč ho tedy nedáte jinam?“ divil se Pozner.

„Copak to jde? Kam? Jsme plný až po střechu.“

V kanceláři podepsal Vladimír Pozner účetní evidenci, že mu za dvě stokoruny byly nakoupeny cigarety. Podepsal, bylo mu to fuk.

„A co ti další dva, co jsou zač?“ zeptal se na zpáteční cestě, protože měl pocit, že dozorce je docela sdílný.

Bachař se zastavil, a snad byl i rád, že může posloužit nějakou informací. „Ten zrzek se jmenuje Karel Myška. To je vykuk. Z Ostravy. Udělal si živnostenský list a za půl roku vybral zboží za tři a půl milionu, všechno prodal, utratil, ale nic nezaplatil. Jsem moc zvědav, co s ním udělaj. A tamten brejlatej, to je inženýr. Jmenuje se Frylo, Stanislav Frylo. Je to podnikatel, dluží něco na daních, snad jsou v tom i nějaký machinace, přesně nevím. A ten tetovanej, Kantořík, to je tirák. Řidič kamionu. Starej pašerák, drsňák, ten má kriminál už v krvi. Měl smůlu, že s tím pašunkem havaroval. A ještě byl ožralej. Jak říkám, na něj bacha!“

Dozorce otevřel dveře cely a vpustil dovnitř Poznera.

Tetovaný už čekal.

„Cigára přinesu až v deset. Až otevřou kantýnu. Jasný?“ zchladil jeho čekání bachař.

„Jo, jasný,“ zavrčel tetovaný a odsunul se na druhý konec cely, k větráku.

„Díky, kámo.“

Vladimír Pozner zas zalehl na záda a mlčel. Zavřel oči.

Čas neutíkal, vlekl se, odporně vlekl. Kdyby se něco začalo dít. Cokoliv, jen aby tu nemusel trávit dlouhé hodiny.

Zblázním se z toho, zblázním, míhalo se mu hlavou.

Jak dlouho může člověk vydržet takového strádání? Dlouho! Déle, než si zpočátku myslí. Jako Edmond Dantes, hrabě Monte Christo.

Přesně ve dvanáct donesli oběd. Vodová polévka se zavárkou a knedlíky s tmavou omáčkou a hovězím masem, tenkým průhledným plátkem, ale tvrdým jako podešev.

„Tohle je nejpříjemnější část celého dne,“ prohlásil brýlatý a házel do úst celé půlky knedlíků.

Asi v jednu hodinu se dveře opět otevřely.

„Pozner, pojd'te!“

Vladimír vstal prudce, až se mu zatočila hlava.

„Dělejte, dělejte, čeká na vás vyšetřovatel!“

Před dveřmi, na vězeňské chodbě, mu nasadili želízka. Šel za bachařem se spoutanýma rukama.

Vyšli z budovy přes dvůr až do nízkého patrového domku. Bachař mlčky zaklepal na jedny dveře.

„To je dobré, můžete jít,“ poznamenal muž za stolem, „odemkněte mi ho.“

Bachař uvolnil pouta, ale tvářil se překvapeně.

„To tu s ním chcete být jen tak...“

Vyšetřovatel jeho mumlání asi zaslechl.

„To je moje starost, vy si všímejte svého. A vy, pane Poznere, si tady hezky sedněte, za chvíli začneme.“

Bachař odešel a Pozner s vyšetřovatelem zůstali sami.

„Jste už schopen vypovídat?“

„Ano,“ řekl Pozner, „ale vůbec nechápu, proč jste mě zavřeli a ty tři, co mě přepadli, necháte klidně běžat venku!“

„Už jen dva, pane Poznere. Jednoho z nich jste přece zabil! Uvědomte si to, prosím. Jste tady, protože jste zabil člověka. To je neoddiskutovatelný fakt.“

„Možná, ale v sebeobraně. Bránil jsem se, přece se nenechám zabít já, když mě přepadnou. Já jsem nikomu nic nedělal, šel jsem klidně domů!“

„Ano, to je vaše verze. A odkud jste šel?“

„Z hospody... Ale opilý jsem nebyl, jestli myslíte.“

Vyšetřovatel vsunul do stroje papír s několika kopiemi.

„Začneme tedy souvisle a od počátku. Znal jste ty tři muže, co vás napadli, jak říkáte?“

„Vůbec ne, viděl jsem je poprvé.“

„Máte tušení, proč přepadli právě vás?“

„To nevím... chtěli peníze...“

„Jaké peníze?“

„Pět tisíc. Výpalné nebo jak se tomu říká? Prostě, že mě budou chránit, že se mi nic nestane a můj krám bude v pořádku!“

„To tedy nebylo poprvé? Vy jste s nimi už mluvil? Vyhrožovali vám? Jak vám vyhrožovali?“

„Tihle ne, ty jsem viděl poprvé. Jiní. Nejdřív mi posílali výhružné listy. A pak přišli osobně, dva. A přímo ke mně do krámu. Chtěli, abych zaplatil.“

„A vy jste jim zaplatil?“

„Kdepak, nezaplatil... taky mi za to hned v noci zdemolovali krám.“

„Ohlásil jste to policii?“

„Myslíte to vydírání? Ne, to ne... až to vloupání do krámu.“

„A jak se tam dostali?“

„Jednoduše, vysadili nějakým heverem dveře z chodby, v domě. Asi to nebyl první případ, když takhle přišli někoho varovat. Policie u mě byla, sepsali to, můžete si to ověřit.“

„Uměl byste je popsat? Viděl jste je přece zblízka, ne?“

„Všechno jsem to řekl policii už jednou, ale jestli chcete...“

Vyšetřovatel přikývl a celý popis si poznamenal do protokolu. A Vladimíru Poznerovi se zdálo, že se s ním jedná docela přátelsky, vlídně.

„A tihle, co vás přepadli, vypadali jinak?“

„Tihle tři byli mladší. Ale nedali mi moc příležitost, abych si je prohlédl. Začali mě hned mlátit.“

„Vy s sebou nosíte běžně zbraň?“

„Ne, to ne. Vzal jsem si ten nůž až včera v poledne, já jinou zbraň nemám. Napadlo mě, že bude lepší mít v kapse něco, čím bych se mohl bránit. Ale jenom bránit.“

„Čili, jestli vám dobře rozumím, vy jste v podstatě nějaký nový útok očekával, vidíte? Připravoval jste se na to!“

„To se přece nedá takhle říct! Taky byste se začal bát, kdyby vám někdo vyhrožoval. Když byli schopni mi zdemolovat obchod, jistě by pro ně byla maličkost zmrzačit i mě!“

Pozner mluvil klidně a i k vlastnímu překvapení vyrovnaně, v hlavě měl úplně jasno. Šlo teď o všechno. Bojoval jako o život.

„Z čeho jste usuzoval, že po vás dál půjdou?“

„Dali mi to dost jasně najevo tím krámem. Chtěli mě asi hodně vyděsit, abych změknul a poslouchal. Jistě nejsem první ani poslední!“

„Opravdu nejste,“ připustil vyšetřovatel, „a jestli je všechno tak, jak říkáte, máte navíc smůlu. Říkal jste, že po vás nejdřív chtěli peníze písemně, že vám v těch dopisech vyhrožovali... Můžete to nějak doložit?“

„Jistě, ukazoval jsem je už jednomu spolužákovi, který teď podniká. Je velice úspěšný, opravdu. Chtěl jsem, aby mi poradil, co mám dělat.“

„Upřesněte to, prosím!“

„Je to můj spolužák z devítiletky. Tonda Mašek. Vyšvihl se, vlastní teď několik marketů. Myslel jsem si, že má s těmi vyděrači větší zkušenost. Zašel jsem za ním a ty dopisy jsem mu dal. Slíbil, že se na to podívá a řekne mi. Ale už jsme se neviděli.“

„Jak to?“

„Domluvili jsme se, že se sejdeme na chatě, u něj, v Libři. Ale když jsem k němu přijel, nenašel jsem ho tam, asi musel někam odejít, na chvíli si odskočil, ale já nemohl čekat, jsem v krámu sám a musím dodržovat otevírací dobu, aby si lidé zvykli. Jinak budou chodit jinak.“

„A už jste mu ani nezatelefonoval?“

„Nestačil jsem to, všechno se to zběhlo hrozně rychle. Hned ten den, vlastně v noci, mi zdemolovali obchod. Všechno mi tam rozbili, vybavení i ovoce, rozmaširovali to jako barbaři. Vždyť se zeptejte těch, co to přijeli vyšetřovat! Já vážně nepřeháním.“

„Dobrá, dejme tomu... Ale nebyla to z vaší strany msta za to, co vám oni provedli? Nezjistil jste si nějak, odkud ti vyděrači jsou, a nešel jste si to s nimi vyřídit sám, rovnou? Prostě vzít spravedlnost do vlastních rukou?“

„Já? Žertujete? Jak bych to mohl provést? Ti, s kterými jsem mluvil, to rozhodně nebyli. A tyhle mládence jsem vůbec neznal. Oni přišli za mnou, ne já za nimi!“

„Dejme tomu,“ souhlasil vyšetřovatel, „popište mi ještě podrobně, jak probíhal večer a vaše cesta domů a taky, jak došlo k tomu napadení. Zkuste si vybavit každý detail, může to být důležité. V každém případě pro vás!“

Pozner zavřel oči. Sám cítil, že je nutné vzpomenout si na všechno a říct co nejpřesněji. Kupodivu, přestával pocítovat vitální strach o život. Přestal se vnitřně chvět jakoby zimnicí a rozlila se v něm teplá vlna vyrovnanosti. Mozek, jehož činnost nikdy nevnímal, začal tepat zvláštním a nepochopitelně pichlavým způsobem. Měl v tu

chvíli dojem, že mu nějaká síla vystřelí oči z hlavy jako řízenou střelu...

Když otevřel oči, napětí v hlavě povolilo.

Začal líčit postupně a barvitě celý den, minutu po minutě. Trvalo mu to až do půl šesté. Vlastně nikam nespěchal a na celu k těm třem už vůbec ne.

Ještě aspoň chvilku posedět. Dát si třeba kávu...

„Budeme pokračovat zítra,“ navrhl vyšetřovatel.

A pak, jako by zachytil Poznerovu myšlenku, dodal zcela samozřejmě a jakoby to i jemu činilo obzvláštní potěšení.

„Nedal byste si se mnou ještě trochu kávy?“

Vladimír Pozner vděčně přisvědčil. Cítil se však najednou hrozně vyčerpaný.

5

Na zahradě voněly růže. Pronikavá starosvětská vůně se vznášela v horkém, sluncem prohřátém vzduchu a vítr chvílemi roznášel padající lístky pivoňek, které poletovaly jako vločky sněhu.

Na houpačce, upevněné na silné větvi staré vrby, pod chladivým klenutím, se houpala stejně stará dívka. Klátila nohama a snažila se, aby houpačka dosáhla co nejvýš, vzhůru. Vylétala na obě strany.

„Výš, ještě výš,“ výskala.

Opíral se do pohybu ze všech sil, sotva popadaje dech.

„Ještě kousek, kousíček,“ volala vzrušeně a vši silou se držela napjatých provazů. Její pevně spletený cůpek za ní poletoval ze strany na stranu, sem tam. Ještě chvíli ji bude houpat, až do umdlení a veškerá divokost se pozvolna ztratí.

Stojí proti sobě a polykají naprázdno, jako ve filmu.

Tady máš něco... Snad malou mušku nebo kousek trávy. Pod loubím zeleně není na štěstí vidět, jak se červená.

Ani to první, nesmělé objetí.

„Vstávej!“

Čísi ruka jí lomcuje.

Ještě oddálit chvilinku probuzení z milostného snu. Ještě okamžik, moment.

Nemilosrdná ruka jej však nenechá na pokoji. Najednou mizí dívčí tvářička, rozpálená něčím novým, zvláštním. Proč se objevila právě nyní, nečekaně, taková zasunutá, dávná vzpomínka?

Už se nikdy neviděli. A přece se tohle prázdninové setkání tak vrylo do paměti.

Snad to byla ona, kterou opravdu a něžně miloval.

„Krucinál, tak se už probud', nebo ti jednu natáhnu, vole!“

Podvědomě čeká úder, ale stále si netroufá otevřít oči, nechce se mu, vzdoruje. Ten příjemný sen teď nahrazuje skutečnost, upíná se k němu, jako by doufal v nějakou pomoc.

Proč se probírat do té hnusné reality?

Mocné trhnutí ho svalí z palandy.

„Hele, už mi nesar!“

V záchvatu pudu sebezáchovy otvírá oči. Stojí nad ním tetovaný a vedle něho bachař.

„Co je?“ blábolí z polosnu, „co se stalo?“

„Mazej k výsledku!“

Sebere se poslušně jako stroj a vyjde na chodbu.

„Kolik je hodin?“

Mžourá do zářivek a snaží se rychle přizpůsobit blikavému světlu, které zaplavuje chodbu věznice.

„Jedna,“ bručí nevrle bachař.

„A proč jdu zase k výsledku?“ diví se Pozner, „vždyť jsme v deset skončili?“

„Asi něco nového zjistili a vezeš se v tom, když to nemohlo počkat do rána.“

„Jak to?“

„Jseš v tom loženej, to je na tuty. Jinak by se v noci nenamáhali,“ soudil bachař.

„Ježíšmarjá, a v čem? To přece nemůže bejt pravda,“ děsil se Pozner, stále ještě docela neprocitnuvší z lehké snové vzpomínky. Vrátit se tak do dětství a všechno začít znovu! Na všechno se vykašlat a začít znovu a líp!

Nepochybně se zase něco obrátilo proti němu. Jak z toho? Jak?

O kolika jen případech slyšel, které skončily justičním omylem. Co je platné, když se po letech usvědčí náhodou skutečný pachatel... A v jeho případě? Kdo ví?

Pozner kráčí tichou vězeňskou chodbou, koridorem cel a každý krok se nese dvojitou ozvěnou jako duté plesknutí.

Co vlastně provedl, že se dostal do kriminálu? Tráví tu druhou noc a smyčka, do níž nevidí, se stahuje. Kdo za ni tahá? Kdo má zájem mu tolik ublížit?

Vždyť se to zdálo tak jasné: vydírali ho, poničili jeho majetek, bezdůvodně a vandalsky, nic jim neudělal, ani je nezná a – navíc, ohrožovali ho na životě, přepadli – a když se bránil, dostal se do kriminálu.

Kdyby se to netýkalo jeho, ani by nevěřil. A zjevná absurdita ho znervózňovala.

„Pohyb, pohyb, Pozner. Vlečeš se jako šnek a tam na tebe čekají!“
Zastavit, otevřít katr, projít, odemknout náramky.

„Obviněný Pozner.“

Obviněný! On je obviněný! Měl chuť se bolestivě štípnout, aby se konečně probral. Způsobit si tak pronikavou bolest, aby se už probudil. Musí to být sen!

V té strohé místnosti pro vyšetřování jsou jen otlučené židle a stůl, nad ním se leskne zavěšená zářivka. A za stolem čekají dva muži. Ten první ho vyšetřoval už večer, druhého vidí prvně v životě.

„Posadte se, pane Poznere!“

Poslušně si sedne a vyčkává. Nemá smysl někam spěchat. Tady čas odtikává zvolna a úplně jinak než venku.

Třeba mu teď řeknou, že to vše byl omyl, žert. A on jim ještě vděčně poděkuje, jak jinak? Hlavně, aby se zas dostal ven! Jak najednou, z pozice mukla, všechno vypadá malicherné! A kdyby alespoň neprožíval tak intenzivní a absurdní pocit bezmocnosti.

Kdyby něco skutečně provedl, kdyby měl špatné svědomí, bral by to jako spravedlivý trest. Ted' však vnímal jen vyprahlé prázdno. Nebyla to lítost ani vztek. Marnost.

„Objevily se nové skutečnosti, pane Poznere. Velice závažná skutečnost!“

Hleděl na ně lhostejně, ani trochu překvapený, ani malinko nejistý. Snažil se jen soustředit na to, co říkají. Tak nějak si asi připadá uštvané zvíře při honitbě, které se smířilo se vším a čeká ránu z milosti.

„Nezajímá vás, co jsme zjistili?“

Přivřel oči a přisvědčil.

„Ale ano, zajímá.“

„Já jsem kapitán Hladík z kriminálky,“ představil se druhý muž.

Na Poznera to očividně neudělalo žádný dojem. Přivřel zas oči a vyčkával. Co jiného mu zbývalo?

Poznerův vyšetřovatel mlčel a vypadalo to, že tu teď sedí jen do počtu. Něco si kreslil propisovačkou na prázdném archu papíru před sebou.

Hladík vložil kazetu a spustil nahrávání.

„Jste ve vyšetřovací vazbě, pane Poznere, protože jste včera v noci zabil člověka. Zemřel na místě v důsledku vašeho bodnutí ostrým nožem.“

„Já jsem se jen bránil! Byli na mě tři!“

„Ano, vy tvrdíte, že to bylo v sebeobraně. Řekněme, že máte pravdu. Problém je, že nemáte žádné svědky na to, co tvrdíte. Navíc jste měl v krvi 1,8 promile alkoholu.“

Pozner jen pokrčil rameny. Napít se piva snad samo o sobě není nic výjimečného ani trestného.

„Není vám divné, že nejsou žádní svědkové?“

„A co čekáte? Lidé se bojí mnohem víc než dřív. Večer se nedá vyjít ven, aby vás nějaký vandrák nenapadl, jsou toho plné noviny. A kde je tedy policie? Mně to teďka připadá, že si policie troufne tak možná na kluky s koloběžkou na hřišti, ale na výrostky s motorkama si už netroufne.“

„Nechte si svoje rozumy, budete je potřebovat!“ napomenul ho nakvašeně Hladík, „můžete teď hned jmenovat aspoň jednoho svědka na svoji obranu? Někoho, kdo by nám dosvědčil, že vás skutečně pronásledovali a že vás napadli a že byli skutečně tři?“

Dva páry očí se do něho zavrťaly.

„Vždyť jsem vám to povídal už večer!“

„Co jste povídal?“

„O tom Maškovi. Ty anonymy jsem mu dal, aby mi poradil, aby mi řekl, co mám udělat. Zeptejte se ho!“

„Kde ho najdeme?“

„Já nevím, kde bydlí, ale chatu má blízko Prahy. V Libři.“

„Vy jste tam za ním byl?“

„Jistě. V úterý odpoledne, tedy spíš v poledne.“ Trochu se zamyslel, protože časový horizont se mu tady začal měnit a nebyl si úplně jist, co je za den, splývalo mu to.

„A čímpak se ten Mašek zabývá?“

Pozner se zarazil, zpozorněl. Že by je zajímala Maškova činnost? Ještě aby nezpůsobil zbytečným povídáním příteli nějaké potíže!

„Obchoduje,“ řekl opatrně.

„A s čím konkrétně?“

„Asi s potravinami. Je to důležité?“

Kriminalista se zavrtěl.

„Musíme znát všechny souvislosti. Proč jste se na něho obracel zrovna v té věci vydírání a ne třeba, aby vám pomohl uspět v podnikání? On je přece úspěšný obchodník! Nebo ne?“

„Podnikání je soukromá věc, tu vám nikdo neporadí. Cizí úspěch se nedá opisovat. Copak myslíte, že bych začal obchodničit, kdybych měl jinou možnost? Co mi zbývalo?“

„Co jste udělal s manželkou a s dětmi?“ uhodil Hladík.

Tahle otázka Poznerovi vyrazila dech.

„Já přece nevím... já nevím... kde jsou,“ začal koktat.

„Aha, tak vy nevíte, kde jsou. Zmizeli,“ konstatoval Hladík studeně, „vaše manželka se najednou, z ničeho nic sebrala a se dvěma malými dětmi se odstěhovala neznámo kam.“

„Třeba odjela někam k příbuzným,“ nabídl zoufalý Pozner.

„Dobře víte, že tak to není, pane Poznere!“

Vladimír Pozner schoval hlavu do dlaní. Byla těžká a ještě těžší bylo odpovědět. Opravdu nevěděl, kde by mohla být, ač to vypadalo

podivně. Chápal, že to vyšetřujícím asi připadá nevěrohodné, ale co jim mohl nabídnout?

„Co jste s nimi udělal?“

„Já nic! Přišel jsem včera, vlastně předevčírem domů a už tam nebyli. Jenom lístek mi nechali...“ vzpomněl si.

„Ano? A máte ho?“

Začal se šacovat, ale rychle si uvědomil, že má na sobě vězeňský mundúr.

„Asi to zůstalo v kapse u kalhot... musel jsem je odevzdat.“

Vyšetřovatel, do té doby jen zvědavě přihlížející, se ozval.

„Nic takového v nich podle protokolu nebylo.“

Pozner ztrácel stále víc půdu pod nohama.

„Musel jsem ho někde vytrousit, byl jsem rozčílený.“

„A napitý!“

„Možná, trochu, ale až potom. Co byste dělali na mém místě, po tolika šocích? Nějaký vandal vám zdevastuje obchod a navíc vám ve stejný den zmizí manželka i s dětmi?“

„Hádali jste se?“

Pozner povzdychl.

„Hádali? Ani ne, ale nebyla spokojená, prostě ji to doma nebavilo, ubíjelo. Chtěla zase chodit mezi lidi, bavit se jako dřív. Ale se mnou si večer moc legrace neužila.“

„Měla milence?“

„Prosím vás! A kdy? Přece by nenechala děti samotné doma? A že by je tahala s sebou?“ vylučoval rezolutně.

„Tak jistý bych si nebyl... Jak si tedy její zmizení vysvětlujete?“

Vladimír Pozner pokrčil rameny.

„Nevím, opravdu nevím.“

„Dobrá, vraťme se ještě k vašemu příteli, panu Maškovi. Znali jste se dlouho?“

„Od dětství asi dvanáct let. Hráli jsme spolu v kapele.“

„V kapele?“

„Taková rocková skupina. Říkali jsme si KAPSA, byla to docela dobrá skupina, měla zvuk. Ale pak jsme se na to vykašlali, kluci se oženili a manželky je už nechtěly pouštět na šňůry, rozumíte? Víte přece, jak to chodí, ne? Všude jsou ty muzikantský lidušky!“

Hladík chápavě přisvědčil.

„Na co jste hrál?“

„Sólovku. A Mašek klávesy a taky basovku, podle toho, jak kde.“

„On už taky přestal hrát?“

„Ten skončil první. Hned po listopadu se vrhl do podnikání a měl štěstí. Von byl ostatně vždycky větší vodvaz.“

„Takže Mašek se zkrátka úspěšně konvertoval,“ řekl Hladík zpola ironicky, „jistě se mu to vyplatilo víc než muzika.“

Pozner mlčel.

„Proč jste se s těmi dopisy obrátil na něho a ne třeba na policii?“

„Na policii?“

„Proč jste s tím tedy neseznámil svou ženu?“

„Ale seznámil, jenže ji to nezajímalo, nechtěla s tím mít nic společného, rozčilovalo ji to. Hned vyletěla. Chtěla mít prostě klid a co se obchodu týče, byla to podle ní jen moje věc.“

„Není to divné? Byli jste manželé!“

Nevěděl, co má odpovědět. Copak v jiných rodinách vždycky všechno klope? Možná, že to divné bylo.

Vyšetřovatel i kriminalista si ho prohlíželi velice pozorně, snažili se zjevně, aby jim neuniklo jediné gesto, jediné mrknutí. Ale proč? Z čeho Poznera vlastně podezřívají?

„Kde je vaše žena?“

Už je to tady! Zjevně si o něm myslí, že je surovec a násilník. Že je asi někde ve vzteku zabil a zakopal...

V hlavě se mu začaly honit zběsilé myšlenky, nemohl ani jednu z nich uchopit na chvíli zadržet. Zmocňovala se jej panika. Připadal si jako plavec v moři, který ani na jednu stranu nevidí pevninu.

„Kde jste je ukryl?“

„Já o nich opravdu nevím,“ hlesl sotva slyšitelně.

„Pane Poznere, nehrajte na nás tuhle komedii, na to vám neskočíme. Seděli tu mnohem tvrdší chlapi a nakonec řekli pravdu. A ještě rádi. Mluvíme s vámi jako s rozumným člověkem. Nebo chcete, abychom vás vrátili na celu a počkali, až to z vás vytáhnou jiní? Stačí říct...”

Znělo to zlověstně. Zoufale. Jak z toho? V hlavě měl Pozner zmatek a salát.

„Kde jste Maška sehnal, když nemáte jeho adresu?”

„Náhodou jsem věděl, kde má kancelář, dal mi nedávno telefon, když jsme se náhodou potkali...,” snažil se být co nejpresvědčivější.

„Ano, náhodou!”

Moc mu prostě nevěřili. Možná vůbec.

„Takže jste se náhodou sešli a vy jste si na něj teď vzpomněl, když jste se dostal do problémů a bylo vám úzko. A domluvili jste se telefonem? Je to tak?”

„Ne, já jsem za ním rovnou šel. Do kanceláře.”

„Aha, takže vy taky víte, kde má kancelář!” Znělo to jako další obvinění, alespoň to tak Poznerovi připadalo.

„Jen si ode mne vzal ty výhrůžky, neměl čas, nepočítal s mojí návštěvou,” snažil se zoufale vysvětlovat a stále více připomínal tonoucího uprostřed rybníka, kterak vzpíná ruce, „tak mě pozval, abych za ním dojel v úterý v poledne na chatu. Vysvětlil mi, kam a kudy mám jet. Nebylo to těžké.”

„A jel jste za ním?”

„Ano, jel. Pročpak ne, vždyť já jsem od něj něco potřeboval, ne on ode mne!”

„Tak nám to pěkně celé popište!”

Co po něm vlastně chtějí? Proč jim má popisovat setkání, ke kterému ani nedošlo?

Lehké chvění kolem žaludku připomínalo předtuchu čehosi nečekaného. Že by ho Mašek udal? Že by měl sám těžkosti a shodil ho? A z něčeho nesmyslného obvinil? Ale co by o něm mohl říct?

„V poledne jsem zavřel a jel za ním.“
„Autem?“
„Ovšem. Mám starou škodovku.“
Podívali se po sobě významně.
„Jaké má číslo?“
„ABY 14-40.“
Hladík spokojeně přikývl.
„Tak dál, jak to bylo dál?“
„Přijel jsem k němu, do té osady Šipka. Měl u chaty na zahradě auto, ale uvnitř nebyl, neozýval se mi. Chvilí jsem na něho čekal, když jsme byli domluvení, ale když se neobjevil, zase jsem se sebral a odejel.“
„Takže jste spolu vůbec nemluvili?“
„Bohužel ne.“
„A s někým jiným jste tam nemluvil?“
„Říkám vám, že tam nikdo nebyl!“
„Ani v sousedství?“
„Ne,“ odsekl Pozner.
„Jedna sousedka vás viděla, jak vstupujete dovnitř. Dokonce jste se prý po Maškovi ptal.“
„Možná, už si nevzpomínám.“
„Škoda, měl byste.“
Poznerovi už všechno splývalo, vzpomínal si, že tam byla nějaká osoba v zahrádce. Ptal se jí. A co má být?
„Říkala nám, že jste se tam zdržel nejméně půl hodinu. Vevnitř. Vy jste šel do chaty, i když tam, jak říkáte, nikdo nebyl?“
„Ale ne,“ bránil se Pozner úplně nesmyslně, „já jsem nešel dovnitř, čekal jsem jen na schodech. Volal jsem ho, ale dovnitř jsem nešel, to bych si netroufl, že ano.“
„Ani jste dovnitř nenahlížel?“
„Ne, kdepak. Já jsem čekal venku,“ trval na svém Vladimír Pozner a tvářil se sebejistě. Už se začínal kontrolovat a byl v duchu rád, že se mu to docela daří.

„Jak jste se dlouho zdržel?“

„Kdy?“

Hladík se odmlčel.

„Jak dlouho jste se u Maška zdržel?“

„Asi tři čtvrtě hodiny.“

„Díval jste se do jeho auta?“

„Já nevím, možná. Stálo tam na trávníku, otevřené, nikdo nikde. Vrata na parcelu dokořán...“

„Nikde jste tam Maška ani nezahlédl? Šel jste se po něm podívat kolem? Třeba do lesa?“

„Ne, proč? Vždyť říkám, že jsme se domluvili jasně, že za ním přijedu do chaty. Čekal na mě. Tedy, měl mě čekat... Čert ví, kde asi vězel. Přece na to nezapomněl! A že by se tomu chtěl vyhnout?“

„Vy jste si to pak neověřil? Nevolal jste mu a nezeptal ho, proč tam nebyl? Nezajímalo vás, proč tam nechal všechno otevřené a zmizel?“

„Ne, prostě jsem to pustil z hlavy, byl jsem v jednom kole. A taky mě tím trochu naštvál. To se přece kamarádovi nedělá. Nejdřív ho pozvat a pak se před ním zdechnout. Mohl mi říct rovnou, že mi nemůže nijak píchnout, nemusela to doprovázet taková komedie. Čekal jsem, že se ozve sám.“

„Vás nezajímalo, proč na vás nečekal?“

„Ale... zajímalo...“ nevěděl, co by na tyhle sugestivní otázky měl jiného říct.

„Takže jste ho už nesháněl?“

„Ne. Všechno se zběhlo tak rychle...“

„Co všechno?“

„S tím krámem... a to přepadení... všechno...“

„A nebylo to celé jinak?“

„Jak jinak?“

„Že jste s Maškem mluvil. Že jste se kvůli něčemu nepohodli, že jste ho možná podezříval nebo dokonce obviňoval z něčeho

konkrétního. Že jste ho zabil, pane Poznere! A odklidil do lesa! A buď vy sám, nebo s nějakým komplicem mu pro jistotu prostřelil hlavu.“

Vyděšeně zíral na kriminalistu a lapal po dechu. Hladík se usmíval.

„Vidíte, a je to. Snadné, že? V té chatě, kam jste, jak tvrdíte, vůbec nevstoupil, je plno vašich otisků. Na sklenici, na šálku od kávy. I vaše vlasy tam jsou. V té chatě jsou jen vaše a Maškovy otisky. Sám vidíte, že zapírat nemá smysl. Přiznejte se.“

„Já jsem ho přece nezabil!“

„Máte pravdu, teď bude na nás, abychom vám to prokázali. A prokážeme, tím si můžete být jistý. Přiznání je polehčující okolnost, rozmyslete si to. Vladimíre Poznere, obviňuji vás z promyšlené vraždy Antonína Maška. A zatím pouze z vážného ublížení na zdraví s důsledkem smrti u Karla Marouška. Máte na krku dva mrtvé. Možná víc... Chcete k tomu něco dodat?“

Pozner se rozkašlal, záchvat kašle nedokázal zastavit, byl to neurotický, dávivý kašel, až se mu zvedal žaludek.

„Proč se rovnou nepřiznáte,“ řekl smířlivě vyšetřovatel, „uleví se vám. Pravdu stejně neutajíte!“

„Služba!“ křikl Hladík do chodby, „můžete si ho odvést na celu. A dávejte na něj pozor!“

Bachař nasadil Poznerovi pouta a šli. Trestanec a galejník, blesklo mu hlavou a před očima se zatmělo. Nedokázal si to stále ještě všechno srovnat. Nechápal to. Taková náhlá a děsivá změna. Měl stále víc pocit, že klouže po bahnitém terénu, po stráni z kopce dolů a nemůže nic učinit, nemůže se zastavit. Byl v koncích.

Perspektiva chodby se rozpíjela, míhala v ohnivých jazycích. Tak nějak si v dětství v duchu představoval peklo. Z čeho všeho je vlastně obviněn? Z vraždy? Ze zabití? Z čeho ještě?

Bylo toho moc. Nohy mu podklesávaly, jako kdyby za sebou měl namáhavý výstup na vysokou horu. Únavný, vyčerpávající výstup, bez přípravy, bez tréninku.

„Počkejte tady,“ přikázal bachař a zmizel někde za rohem.

Pozner vnímal všechno vzdáleně, jako zpomalený filmový zá-
znam a ještě v polodřímotě.

Stál v nějaké místnosti, ruce spoutané. Ubožák k politování. Cítil,
že mu po tváři tečou slzy, nemohl tomu zabránit, nemohl to zastavit,
tekly spontánně. Spojenýma rukama se snažil utírat oči, ale tvář
byla stále mokrá. Co teď a co dál? Co ho čeká?

Sehnat advokáta, nejlepšího advokáta. Perry Masona. Českého
Perry Masona. Existuje vůbec takový skutečný Mason nebo Hercule
Poirot? Detektiv, který brání nespravedlivě nařčené a obviněné?

A nebylo by lepší se vším skončit? Proč vlastně žít? K čemu? Pro
koho?

Stál v místnosti a obrysy okolí se mu rozpíjely. Jasná byla v tu chvíli
jen velká prosklená skříň s malinkými krabičkami, vyrovnanými
vedle sebe.

Upřel pohled v maximálním soustředění tím směrem.

Byla to lékárnička. Ve dvířkách vězel klíč, svazek klíčů. Snad se
v tu chvíli projevil impuls, který nedokázal ovládnout.

Bachař byl stále kdesi mimo. Jinak nikdo, jen ticho.

Stačí pouhé dva kroky a opatrně otevřít skříňku. I spoutanýma
rukama to jde snadno. Otočit klíčkem, otevřít, aby nebylo slyšet
skřípání a pak vzít dvě skleničky, co jsou nejbliž po ruce.

AMITRIPTYLIN. ALFADRYL.

Jsou plné, až nahoru. Bude to stačit?

O tom všem teď není čas uvažovat. Nejdřív schovat skleničky
do kapsy, zamknout skříňku, odstoupit a dál čekat, jako by se nic
nestalo.

Tohle rozhodnutí nikdo nezmění. Je připraven.

Celým tělem se rozlévá zvláštní klid. Nikdy předtím Pozner netu-
šil, že by to mohlo být tak snadné. Paradoxně cítil úlevu, ulehčení.
Nebyl to zmatek, nějaká lítost, rozrušení nebo dilema, vůbec ne. Měl
dokonce co dělat, aby se nezačal spokojeně usmívat.

Bachař se vrací, příliš si ho nevšímá, má zřejmě svoje starosti.

„Tak jdeme, jdeme.“

Chce mít klid, jsou tři hodiny ráno.

„Dobrou noc,“ vypraví ze sebe Pozner ve dveřích cely.

„Dobrou, dobrou,“ odpoví bachař. Dveře zaklapnou.

Pozner je uvnitř, ve tmě. Tři partáci chrápou, hluboce oddychují.

Tím líp.

Po paměti si nalije ze džbánu vodu do koflíku z umělé hmoty a pak překotně, aby to měl rychle za sebou, vysype obsah obou skleniček do hrsti.

Takový míval odpor ke všem lékům, které musel spolykat. Tyhle chřupe, až se zalyká štěstím.

Čím to je? Zbláznil se! Musel se zbláznit.

Takhle je to lepší. Konečně jistota, jediná jistota... zapije tablety vodou, cítí, jak kloužou až do žaludku.

Vyjde to? Musí zahladit všechny stopy. Odstranit prázdné skleničky. Ale kam? Do záchodové mísy, pod matraci?

Konečně leží a zavře oči.

Jak je to v podstatě snadné, čekat na smrt.

Trochu se mu točí hlava, ale celým tělem se rozlévá zvláštní vyrovnaný klid.

Jde, vznáší se dlouhým tunelem, na jehož konci se objevuje příjemné, oslnivé světlo.

6

Intenzivní, nádherné a opravdu příjemné světlo. Je to jen světlo, nebo se v něm skrývá bytost? Bůh?

Ano, chceš-li. Jsem pravda i spravedlnost.

Netřeba nic říkat, nic vysvětlovat. Prostě chápe a odpovídá. Každému záchvěvu, každé myšlence už v okamžiku, kdy se klube, rodí.

Netřeba nic dokazovat, nic zdůvodňovat. Netřeba se bránit.

Světlo je tak jasné, a přece neoslepuje, nemá obrysy, nemá ruce ani nohy, ba ani tvář, ale rozumí všemu.

Je to nepopsatelné ulehčení. Konečně pokoj, konečně klid. A do toho zní zvláštní hudba, je to snad nějaká zvonkohra? Cinkání provází vznášení prostorem, lehké a snadné.

Všechno se v tu chvíli zdá směšné a malicherné, vždyť paradoxně, celý ten život dosud byl jen nepřetržitým řetězcem trápení a různých zklamání. Teprve nyní se všechno uvolňuje, harmonizuje. Škoda, že to Pozner nevěděl dříve, že si zoufal a bál se, že pln úzkosti musel překonávat strach ze smrti.

Proč se člověk tak bojí smrti? Není to docela obráceně? Není smrt cílem, který si člověk nejprve musí zasloužit? Zasloužit si nádheru smrti. Pobyt na zemi, život sám je vlastně onen očištec. Možná že právě odsouzení k věčnému životu na zemi je skutečný trest. Odsouzen žít. Trápit se.

Světelná bytost mu hladí duši. A Pozner se blíží k nějaké hranici, k horizontu, který mu už nedovolí vrátit se zpět. Jen co nejrychleji dojít, přiblížit se k tomuto cíli.

Nezlobí se na nikoho. Ani na ty, co mu ubližovali. Je tu i Mašek. I nějaká bytost, kterou nezná.

Vím, že ty za nic nemůžeš, vnímá Pozner beze slov.

Mašek se jen nachýlí, jako by v hudbě zvonků přitakával.

Měli jsme tě jen postrašit. Jen vyděsit. Přehnali jsme to. Omlouvám se, moc prosím o odpuštění.

Pozner se usmívá. To vše je přece dávno pryč. Přebolo to.

I já se omlouvám, vysílá svůj signál. Bránil jsem se. A očima hledá podobu adresáta této myšlenky. Může mu být asi dvacet. Má skoro černé vlasy a bílou plet'.

Dávat lidem lásku a pochopení. Odpouštět. To je možné jen zde. Dokázal bych to i na zemi?

Dokázal, odpovídá světelná záře. Dokázal!

Neuvěřitelná lehkost osvobodila tíhu těla. Necítí žádnou bolest. Na vše, co se děje s jeho tělem, pohlíží z výše.

Zřetelně se vidí, jen nemůže zasáhnout. Je to film, odraz života.

Zase houpačka na staré vrbové větvi, v zahradě o prázdninách. Ta dívka má už dvě děti a žije sama, rozvedená.

Rodiče v malé vesnici na Šumavě. Slíbil, že až bude mít čas, pomůže tátovi pořezat dříví. Neustále to odkládal, zapomněl na to. Komu teď táta řekne o pomoc, až se dozví...

Pozner cítí zahanbení, a přitom ví, že nic neutají.

Ale kde je žena a děti? V tomto společenství světelné záře není. Není tu nikdo z nich. Tedy žije, žije! Ještě žije.

A v tom okamžiku ji vidí. Objímá se s kníratým chlápkem, děti si hrají na koberci, lezou po měkkém a huňatém koberci... Nádherná měkká pohovka... Pozner však necítí bolest ani smutek. Proč?

Nemůže se zastavit, vznáší se rychle vzhůru, nad nějakou vilu s ohrazenou zahradou, za vysokou cihlovou zdí. A z ještě větší výše vidí les a údolí, v němž teče stříbrná stužka řeky. To je vše.

A světelná bytost ho laskavě chápe.

To jen dole, nad pryčnou, kde odpočívá jeho tělo, vypukl zmatek.

„Vstávej, vole, snídaně!“

„Jak může furt chrápat? Musí mít nervy jako špagáty, kam se na něj serem,“ mínil zrzounek, trůnící na míse, v obvyklém ranním rituálu.

„Dyt' ho zpracovávali celou noc. Asi mu chtěj přišít kdeco.“

„Hele, ale von je nákej bledej... von nedejchá!“

„A do prdele!“

Podívali se po sobě. Robustní frajer dokonce zapomněl na cigáro.

Jeden po druhém se skláněli nad Poznerem.

„Ty vole, von se podmáz. To je tedy frajer! Pěkně jim vytřel držku, je docela tuhej. Ted' mrkejte, jak se budou točit, takovej průser v base už dlouho nepamatuju...“

A začal bušit prudce a divoce do dveří cely.

„Bachááá!“

Trvá chvíli, než je v úderech možné rozlišit chvatné kroky vězeňské služby. Nejdřív se objeví v okénku tvář. Pak vrznou panty.

„Co je, sakra? Zbláznili jste se? Mám vás kázeňsky potrestat?“ zařve uniformovaná ostraha.

„Jak je libo,“ šklebí se zrzoun, „ale nejdřív bych slušně poděkoval.“

„Za co?“ zarazí se bachař a nejistě se dívá z jednoho na druhého.

„A jak to, že Pozner ještě chrápe?“

Ironická grimasa, kterou nasadili všichni přítomní v cele, mu rozbourala jeho sílu z převahy.

„Za upozornění.“

Pichlavé ohníčky pohledů se do bachaře zabodly jako trny z angereštu. Trochu ustoupil zpátky ke dveřím.

„Není to nějaká bouda? Varuju vás! Za jaký upozornění? Co se stalo?“

„Pozner je tuhej.“

Bachaři vyrazily perličky potu na čele. Zapotácí se. To by ještě scházelo. Pozner má přece zvláštní dohled!

Začíná pořádný rachot. Dveře cely se stanou průchozí pro celé procesí.

Dva lékaři z vězeňské nemocnice se sklánějí nad tělem. Napojují přenosné EKG, upevňují svody na chladnoucí tělo. Rozběhnout srdce. Elektroimpulzy. Dýchání. Infuze. Výplach žaludku.

A nosítka.

Tohle všechno vidí Pozner, jako by se díval shora, jako by se ho to už dávno netýkalo. Necítí bolest, jeho já je lehké, lehounké. Všechno hemžení a snažení vnímá, ale nemá s tím nic společného. Patří někam jinam. Jako kukla, která se zbaví krunýře, jako had odhazující kůži. Probleskuje poznání: tělo je dobré jen kvůli bolesti, trápení a strádání. Vlastní existence je mnohem krásnější.

Tělo leží na lůžku a ze všech otvorů se ježí kanyly, hadičky a rourky. Všude ciferníky a ukazatele.

Sestřička, co sedí za prosklenou stěnou, má docela milou tvářičku, vypadá vážně a soustředěně. Snad jí je Poznera dokonce líto. Co si asi myslí?

Stačí se vcítit do jejích myšlenek a ty přicházejí zvolna... Je to jako by odposlouchával hovor cizích lidí. Malinko se ostýchá.

„Chudák,“ myslí si sestra, „takovej pěkněj a mladej chlap. A co je to platný. Jen aby neexnul při mojí službě. Dohnali ho k tomu a teď mají nahnáno oni! Určitě nic neudělal. Říká se tomu někdy sebevražda a někdy volání o pomoc. Škoda, že ta pomoc přišla tak pozdě! Třeba se mohl ještě zachránit... ale takhle?“

Je to milá, moc milá holka. A on tu leží bezvládně, jako by to dávno nebyl on.

„Kdyby se probral, třeba bych se mu líbila,“ myslí si sestřička a nad bezvládným tělem sní. I tohle Pozner vnímá.

Jak asi uměl vzít do náruče? A hraje možná na kytaru, u táboráku... proč ho asi opustila žena... ne, on jistě není zlý... má něžnou tvář...

Bože, proč jí nemůžu dát nic najevo!

Zářivá, světelná bytost je asi nad tím vším.

„Vládo, Vládíku!“

Otočí se tím směrem, odkud přišlo oslovení.

„Babičko!“

Laskavá stařenka, kterou poznal jen krátce v dětství, na Šumavě, když byl docela malý. Pekla mu borůvkové koláče.

„Jsem tak rád, že tě zase vidím, babi!“

Babička se vlídně usmívá.

„Kdepak, Vládičku, ještě nepřišel tvůj čas. Musíš se tam vrátit. Ještě se musíš vrátit.“

„Jak to, proč?“ nemusí vyslovovat, každé slovo tu vnímají, každou nevyslovenou myšlenku.

„Máš ještě čas vyměřený životem.“

„Já vím, nepořezal jsem dříví,“ uvědomí si Pozner.

A než se vzpomene, obrovská rychlost ho nese zpátky a světlo, zářivé světlo se vzdaluje...

Obklopuje ho tunel a tma.

Začíná vnímat bolest. Začíná vnímat tělo.

„Podívejte, reaguje!“ volá kdosi, „to je obranná reakce na bolestivý podnět!“

Opět cítí bodnutí.

„Pane doktore, honem, pojd'te honem sem. Pozner se probírá!“

Vlastně velice nerad. Nerad se vrací zpátky do života. Tam, někde na prahu smrti, bylo přece tak krásně! Ale teď, v tuto chvíli, se cítí klidný, vyrovnaný a spokojený. Všechno, co bude následovat, vydrží. Teď ano.

„Stabilizujte dýchání a pryč s ním! Na psychiatrii, tam ať si s ním poradí, ještě aby nám tu opakoval sebevraždu!“ říká doktor.

Pozner otvírá oči.

Tvář sestry teď vidí docela blízko, blizoučko. Ještě nemá sílu dát jí cokoliv najevo. Přesto z očí do očí přeskakuje nějaká jiskra. Jiskřička.

Sestra ho pohladí po tváři, která by potřebovala oholit. Celé zmučené a bolavé tělo se zachvěje. Bolavý, docela pozemský pocit.

Jiná ruka mu utahuje gumu na předloktí, cítí, jak mu do těla proudí nějaký lék. Je zase malátný, ospalý, usíná.

Uvědomuje si jenom, že ho dávají na nosítka a někam odnášejí. Propadá se do hlubiny, ale zářivé, jasné světlo tu nikde není.

Probírá se na čistě povlečeném lůžku. Otvírá zvědavě oči.

Je v pokojíku sám, připoután různými hadičkami a přístroji. Může se však volně pohnout.

Už není na vězeňské cele, ale někde v nemocnici. Spal? Jak dlouho spal? Co se mu zdálo? A byl to vůbec sen? Spal opravdu? Možná to byla skutečnost. Skutečný prožitek!

Na stojanu vedle lůžka odkapává infuzní láhev, jako hodiny, každou vteřinu kapka.

Otvírají se dveře a v nich stojí muž v bílém plášti, zřejmě lékař. Může mu být čtyřicet a vypadá vlídně.

„Kde to jsem?“

I pouhé zaševení rtů dá Poznerovi práci a musí vynaložit obrovskou námahu, aby mu bylo rozumět.

„Na psychiatrické jednotce intenzivní péče, pane Poznere. Tady jste v bezpečí, nebojte se. Já jsem doktor Dvořák.“

„Na psychiatrii? Tohle je psychiatrie?“ diví se.

„A co jste čekal? Klec? Nebo svěrací kazajku? To si lidé povídají, realita je úplně jiná.“

„Jak dlouho tu budu takhle ležet?“

„Uděláme laboratorní kontroly. A jestli to nálezy umožní, vstanete a postupně všechno odpojíme. Měl jste sakramentské štěstí. Ještě chvilinku a už vás nikdo nevrátil zpátky. Měl jste to definitivně za sebou.“

Já vím, pomyslí si Pozner, ale hledí na doktora mlčky.

„Proč se vzdávat hned na začátku?“

„A jaký má smysl se bránit, když je všechno proti vám?“

„Myslím, že to má vždycky smysl. Víte, mám v pracovně takový citát, na zdi, od pana Wericha. A ten říká, že když už člověk jednou je, tak má koukat, aby byl. A když už byl a je, tak má být to, co je, a nikoliv to, co není, jak tomu v mnoha případech je,“ řekl doktor.

Zvláštní, když člověk je, tak má koukat, aby byl!

Ještě nepřišel tvůj čas, Vládíčku.

A velká zářivá bytost někde nad ním. Pravda a spravedlnost. To všechno se mu jen zdálo, nebo to skutečně zažil?

„Já jsem nikoho nezabil, nikoho nezavraždil. Jenom jsem se bránil, když mě přepadli!“

„Mě nemusíte přesvědčovat, já vás chápu.“

„A co bych měl podle vás udělat?“

Doktor vzbuzuje důvěru.

„Nejdřív se postavit na nohy a všechno si podrobně a v klidu, s odstupem promyslet. Sehnat obhájce. Pak se uvidí. Nic není tak černé, jak se na první pohled zdá.“

„Obhájce? Žádného neznám...“

Řeč mu ještě dělá problémy. Od nějaké trubice měl odřený krk, pálilo to a dřelo.

„Až bude potřeba, pomůžu vám nějakého najít.“

„Ale já nechci zpátky... nechci tam... to radši...“

„No tak, pane Poznere, teď jste tady a tady taky zůstanete, to vám mohu s čistým svědomím slíbit, protože o tom rozhoduji já. Dokud já k tomu nedám souhlas, nikdo vás nemůže nikam odvézt. Nemohou vás odvézt zpátky!“

Ulevilo se mu. Ale únava byla nakonec silnější, hlava poklesla a víčka se opět sama zavřela. Spal dlouho a klidně.

Když se Pozner znovu probudil, za oknem svítilo slunce a paprsky pronikaly dovnitř šikmo a padaly do nohou jeho lůžka.

Jak dlouho spal? Den, dva? Co se mezitím přihodilo?

V duchu si srovnával všechno, co se v posledních dnech stalo. Výslech. Léky ze skříňky. Hrst tablet. A dlouhá cesta až na práh smrti. A stejně dlouhá cesta zpátky.

Měl pocit, že za pár dnů o mnoho zestárl. Snad také zmoudřel, zklidnil se. Uvědomoval si, že není nijak rozčílený ani rozrušený. Připadal si v tu chvíli jako hráč, který vsadil svoje číslo a čeká, zda vyjde. Ne, to není přesné! Jako fanoušek, čekající na úspěch svého

mužstva. Ani to není přesné. Snad tedy jako chirurg, který skončil operaci a věří, že pacient přežije...

Všechno bylo teprve před ním. I operace. Znamenalo to poctivou přípravu, podrobnou a cílenou.

Ležel stále na lůžku, ale bez hadiček a trubiček. Na stolku, vedle postele, měl v puntíkatém porcelánovém hrníčku čaj.

Pozner se protáhl. Tělo bolelo, ale bolest neochromovala, vnímal ji jako zprávu, že žije. Pokusil se posadit. Dokázal to. Spustil nohy z lůžka. Před očima měl mžitky a hlava se točila, div nepadnul zpátky. Musí pomalu a opatrně.

Jak za pouhých pár dnů zeslábnou nohy, sotva člověka unesou! Ale stejně rychle se organismus dokáže vzpamatovat...

Za dva dny Vladimír Pozner zase chodil.

V mé pracovně se cítil ihned docela volně. Nepadá tu na člověka strohá anonymita zdravotnického prostředí: na stěnách visí nej-různější obrazy, grafiky a reprodukce, staré mapy a plány, různé suvenýry a trofeje, a dokonce několik dřevěných loutek. Knihovna, přeplněná knihami, stojánek s dýmkami, hora papírů na stole...

„Posadte se,“ vybídl jsem ho, „kávu nemám, můžu vám nabídnout čaj. Dáte si?“

Pozner čaj často nepil, ale ochotně přisvědčil.

Snad jsem ho něčím přesvědčil, na rozdíl od všech předchozích. Uvědomoval jsem si, že ho nesmím zklamat.

Silný, voňavě aromatický čaj stál v hrnku před ním.

„Co si o tom sám všem myslíte?“ zeptal jsem se ho.

Pozner zamyšleně pozoroval reprodukci z pařížského Montmar-tru.

„Dostal jsem se do pěkný kaše, ani nevím jak. Přišlo to tak náhle! Měl jsem až do té chvíle pocit, že všechno je normální, že to klope. Obchod, žena, dvě děti... včas jsem přehodil výhybku, zkusil podnikat, dřel, abych se udržel nad vodou... šlo to.“

„A tušíte, kde je vaše žena teď?“

„Myslel jsem si, že ji unesli.“

„A už si to nemyslíte?“

Pozner nevěděl, co na to říct. Ovšemže myslel! Přece nepřipustí takovou hloupost, že mu je žena nevěrná, že utekla i s dětmi za jiným! Měl z toho v hlavě zmatek.

Má vyprávět, co zažil na prahu smrti? A co když to všechno není jen vize, jen fantazie. Co když...

„Máte pochybnosti?“ zeptal jsem se rovnou, jako bych uměl číst myšlenky. „Trápí vás to?“

„Nerozumím tomu. Doktore, myslíte si možná, že jsem úplnej cvok, kterýho musíte nechat zavřenýho do smrti – ale já jsem teď zažil takový divný věci...“

„Tak mi o tom povězte, uleví se vám,“ vyzval jsem ho.

Pozner zaváhal. Tenhle doktor asi budil důvěru.

„Už jsem všechno říkal mockrát, jistě to tu někde máte napsané.“ Nechtělo se mu na to znovu vzpomínat.

Nepřesvědčoval jsem ho. Pozner měl v podstatě pravdu, jeho výpověď tu figurovala v několika exemplářích a jeden z nich měl doktor přímo před sebou. Bylo by směšné chtít, aby mu opakoval to samé.

Zeptal jsem se rovnou.

„Co si myslíte o odchodu své ženy?“

Ještě nedávno by Poznera taková otázka vyvedla z rovnováhy, teď o tom k vlastnímu překvapení dokázal mluvit spontánně a bez jakýchkoli zábran.

„Podívejte, brali jsme se, protože byla v tom. Pokud vím, tak jsem se s ní před tím párkrát vyspal, po koncertu. Ona byla dycky hrozně lípavá.“

„Spíš cílevědomá, ne?“

„Jak chcete, prostě čekala, až dosáhla svýho. Mně se ani moc zpočátku nelíbila, byly tam jiný krásný a atraktivní holky, jenže ty šly z ruky do ruky a nedělaly si s tím starosti. Tahle si prostě vyhlídla mě a dokud mě nedostala, čekala.“

„Když mužskej nechce...“

„Hezký řeči, pane doktore, ale jen řeči. Zkuste si jít na hotelu napařenej lehnout a přitom překračovat docela pěknou holku, jak vám leží přede dveřma pokoje. Šlápnete na ni? A když jí nebráníte, tak vám vleze rovnou do postele! Nemusíte se ani snažit, ani namáhat!“

„Taková byla?“

„Jo, vyhlídla si mě, tím jsem si jistej a už jsem se jí nezbavil. Jezdila za mnou všude. Celý dva měsíce. Zvykl jsem si na ni. Kluci si z toho dělali srandu. Že jsem vlastně jako ženatej, pod pantoflem.“

„A co když to teď udělala znova?“

„Myslíte, že si někoho vyhlídla a doma to zasekla?“

„Napadlo mě to.“

„Ne, to nepřichází v úvahu, musel bych si něčeho všimnout.“

„Dobře – takže jste se pak vzali?“

„Řekla mi, že je ve čtvrtém měsíci. Už se s tím nedalo nic dělat. Nedokázal jsem se na ni vykašlat. Připadal bych sám sobě jako lump.“

„Neměl jste pochybnosti?“

„Myslíte o tom, jestli je to moje? Ne, ani ne. Ona opravdu jezdila za mnou, mohla na mně nechat oči a nikoho jinýho si nevšímalá. Jiný ženský koketujou, flirtujou, zkoušej to, ale tahle ne. Fakt!“

„Takže jste se do ní nakonec taky zamiloval!“ konstatoval jsem.

„Asi jo. Já jsem předtím nikdy takovouhle holku nezažil, aby na ni bylo spolehnutí. Pak jsem se vykašlal na koncerty a přestal jezdit, no a šel jsem normálně dělat. Jenom sem tam jsem zahrál, tak na kapesný... A kapela se stejně rozpadla. Třeba zrovna Mašek začal hned fest podnikat. Kšefty, to bylo dycky jeho!“

„Jakpak jste se s ženou snášeli?“

„Dobře, docela dobře. V posteli to dycky klapalo... aspoň zpočátku. Udělali jsme si hned druhý dítě. Jenže jí to doma moc nesvědčilo, otravovala se, potřebovala mezi lidi. Když jsem začal podnikat chodil jsem domů děsně pozdě a zedřenej jako kůň. Začali jsme se

hádat. Štvalo mě, upřímně řečeno, že nechápe a vůbec se nesnaží pochopit, že to všechno dělám přece kvůli ní a dětem. Furt mi něco vyčítala, pořád bylo něco špatně. A uměla být pěkně zlá.“

„Uhodil jste ji?“

Zarazil se.

„Jen jednou, ale to mě vyprovokovala. Omluvil jsem se jí.“

„A mluvila někdy o rozvodu?“

„Asi jako každá ženská. Co by si počala se dvěma dětma, kdo by si ji uvázal na krk?“

„Mohla by se rozvádět z různých důvodů, třeba ze zklamání, nebo ze vzdoru, ze vzteku, co já vím...“

Zamyslel se.

„Je pravda, že poslední dobou moc spokojená nebyla, ale říkal jsem jí, že to přejde. Ale že by takhle utekla, jen tak, bez přípravy! Něco bych přece pozoroval! Něco by řekla! A jen tak se sebrat a zmizet?“

„Napsala vám to.“

„Právě tohle mi připadá podivné. Já jsem si jist, že ji k tomu někdo donutil! Třeba stejní lidé, jako vydírali mě. A drží ji jako rukojmí, i s dětmi!“

„Určitě by se už ozvali. Mohli by chtít peníze, proč by ji jinak drželi?“ zeptal jsem se.

„Ted' by to všechno nemělo smysl. Já jsem se dostal do kriminálu, kolem mě se stahuje všelijaký podezření. Tak proč by ted' lezli sami do oprátky? Takhle je to všechno jen proti mně. Nechtějí na sebe upozorňovat, protože kdyby se ozvali, pustí se po nich poldové a vlastně by mi tím pomohli! Aspoň by mně uvěřili! Ne, pane doktore, oni ted' nic nepodniknou, budou čekat na vhodnější chvíli!“

„Možná opravdu se tím vaším zatčením jejich plány narušily a hodně zkomplikovaly,“ připustil jsem, „když budu vycházet z toho, co tvrdíte, chtěli vás asi postrašit, pořádně poučit, ponížit, dát na srozuměnou, že proti nim nemáte šanci, jste jen ubožák, nula, že

si můžou hrát jako kočka s myší, jak se jim zachce. A pak si s vámi udělat, co budou chtít, protože mají v rukou všechno. Včetně vaší ženy a dětí. Až se úplně složíte a vzdáte to. Ale tím přepadením, co skončilo smrtí, se karty divně zamíchaly a vy jste se dostal z jejich dosahu. Asi na štěstí pro vás. Myslím, že by vás nešetřili – jestli je pravda, co se dnes a denně píše v novinách... Zrovna včera našli nějakého podnikatele ocelovým lanem přivázaného na strom a upáleného. To jsou opravdu surové asiatské metody!“

Pozner se malinko zachvěl. Bráno z tohoto zorného úhlu, měl vlastně štěstí. Kde se najednou bere taková agresivita, taková krutost?

„Co vlastně o své ženě víte? O její minulosti, o dětství?“ obrátil jsem výhybku, „zajímalo vás to někdy?“

„Já vím, že vyrostla někde u tety, vlastní rodiče se zabili v autě, když byly malá. Vyšla ekonomickou školu a má maturitu.“

„To je všechno? Víc o ní nevíte?“

Pozner se opět zamyslel, ale ať pátral v paměti jakkoli, víc detailů si nevybavil. Co když tohle všechno není pravda? Nikdy po tom nepátral...

„Vlastně nic. Nic víc. Nikdy o tom nemluvila.“

„S kým se dřív přátelila, co dělala?“

Pozner vzdychl.

„Jedna nula pro vás. Nevím. Nezajímalo mě to, nenapadlo mě na ní vyzvídat. Nejsem žárlivý, jestli myslíte tohle. Sám jsem si dost užíval a vím, jak to chodí. Žárlí jen ubožáci.“

„Dobrá, dejme tomu,“ připustil jsem, „toho druhého spíš poznáme podle chování než podle životopisu. Souhlasím. Ale říkal jste, že s vámi toho moc neužila. Kolik je jí?“

„Dvacet jedna. A s tím, že si neužila, máte asi taky pravdu,“ připustil Pozner, „to víte, ráno jsem vstával a únavou se sotva držel na nohou. Jak já bych býval ještě spal. Musel jsem vypít hned po probuzení hrnek kávy, abych se vzpamatoval. A hlavně nějak vzpružil.“

Jenže potom mě zase bolel žaludek. Tak jsem do sebe ládoval všelijaký prášky, co mi kdo doporučil.“

„Kouříte?“

„Vůbec ne...“

„A co spaní?“

„Dřív jsem spal hned, jako když padne kámen do vody, ale teď, už několik měsíců, nevím. Padal jsem únavou, zavíraly se mi oči, klimbal jsem u televize, ale jakmile jsem si lehl do postele, ani za nic jsem nemohl zabrat. Pořád se mi hlavou honily všelijaký myšlenky. Zboží a daně a všechno možný. Usnul jsem kolikrát až ve dvě v noci, někdy až ve tři.“

„A bral jste si nějaké prášky na spaní?“

„To ne, já jsem si nechtěl na nic zvykat. Aby se ze mě nakonec nestal feták! Stačilo, že mě furt bolela hlava. A ty záda! Snad se o mě pokoušel i infarkt.“

„A byl jste s tím někde u lékaře?“

„Ne, copak jsem měl čas? Ono to nakonec dycky povolilo.“

„Ještě něco vás trápilo?“

Vladimír Pozner zavřel oči, jak se snažil usilovně vrátit do doby před necelým týdnem. Jako by to nebyly dny, ale celé roky.

„Měl jsem pocit, že ztrácím paměť, nemohl jsem si za boha vzpomenout na úplně běžný věci, třeba na telefon nebo na jméno, který jsem bezpečně znal a tisíckrát před tím použil. Dokonce se mi stalo, a to jsem si vážně připadal jako magor, že jsem si nemohl vzpomenout, jak se jmenuje jeden člověk, s kterým jsem chodil do školy... Fakt, magořil jsem!“

„Štvalo vás to?“

„V krámu ne, to jsem se držel vší silou, ale řeknu vám, někdy jsem měl tisíc chutí chytit takovou babu, co sekýruje, za krk a vyhodit! Ovšem, neudělal jsem to. Jenom jsem cejtil, jak mi ten vztek stoupá od žaludku až k nosu...“

„S jídlem to asi taky nebylo moc slavné,“ konstatoval jsem, „jak se na vás tak dívám. Určitě jste zhubl! A mimo té kávy jste taky něco snídal?“

„Ne, kdepak! V poledne jen tak něco, třeba salám s rohlíkem nebo salát. A večer... podobně. Teplý jídlo znamenalo zajít do hospody. Ne, to jsem měl málokdy.“

„Ani doma? Vaše žena nevařila?“

„Někdy, v neděli nebo v sobotu. A spíš takový jídla, kašičky pro děti...“

„Měl jste někdy chuť na sladké?“

„Na sladké? To ne! Kvůli mně by cukrárny vůbec nemusely existovat a ze všech sladkostí mám nejradši buřta. Ale abych byl docela upřímný, někdy mne to přepadne a koupím si celou velkou čokoládu a s ním ji najednou, celou. Nebo bonboniéru. A co teprve slaný buráčky anebo brambůrky! Nezastavím se, dokud tam něco zbývá.“

„Hlava se vám nikdy nemotala?“

„Jakpak ne! Já ani nevím, čím to je, ale v poslední době, asi tak rok, jsem hrozně citlivej na změny tlaku... třeba si lehnu v pohodě, a ráno se nezvednu, mžitky před očima a motám se pak celý dopoledne. Zkoušel jsem si dát panáka. To na chvíli pomůže, ale pak je to ještě mnohem horší!“

„Když už jsme u toho tělesného stavu, co třeba střeva? Fungují normálně?“ ptal jsem se a sem tam si něco poznamenal. Pozner ani nezpozoroval, že probíhá vyšetření soudním znalcem.

Potřeboval jsem však znát objektivní pravdu. Věděl jsem, že mnohem účinnější je netvářit se nikdy jako psychiatr – jen si tak povídat – a tak se člověk dozví mnohem víc.

„Myslíte, jako jestli mám někdy hnačku?“

„Třeba, nebo zácpu?“

„Ne, tak to mi funguje docela normálně, na štěstí. Jenom někdy, když jsem víc nervózní, cejtím, jak mi to tam pracuje. I ty zvuky... takový škrundání, až je to nepříjemný!“

Dopili jsme čaj.

„Podívejte, pane Poznere, tak jste mi tady vlastně popsal nádherný manažerský syndrom. Jako z učebnice.“

Pozner zůstal na doktora překvapeně zírat.

„Co že je to?“

„Manažerský syndrom, to je dneska velice častá porucha. A co se vás týče, je to taky důvod, abyste zůstal na zdejším psychiatrickém oddělení a nevracel se do cely ve vazbě. Víte, tenhle syndrom příznaků vzniká obvykle u lidí, když přepínají své síly, špatně si odhadnou rezervy. Lidé jsou jako automobil, který má pořád stejnou karoserii, stejný motor, používá stejné pohonné hmoty, ale zatím se změnila silnice, po které se člověk pohybuje. Dneska už to bohužel není široká asfaltka, ale naopak, rozbité provizorium, samá zatačka, samá díra. A navíc, u auta si občas zkontrolujete elektrolyt v baterii a dobijete. Když se blíží nebezpečí, když klesá napětí a ubývá destilka, začne blikat kontrolka. Jenomže u člověka žádná kontrolka nesvítí. Tak si často vybiije baterii dokonale. Jestli jste motorista, víte, že oživit mrtvou baterii je skoro nemožné!“

„Ale doktore, tím trpí dneska kdekdo!“

„Podle statistik skoro každý třetí člověk na světě!“

Pozner odložil prázdný hrníček a vstal.

„Tak co mi tedy radíte, pane doktore?“

„Pokusím se vás srovnat dohromady, abyste stál na vlastních nohou. A jestli chcete, seženu vám advokáta, který se toho ujme po právní stránce.“

„Perry Masona?“

„Někoho podobného.“

„Tak vám moc děkuju. Jsem mu k dispozici, jakmile se to bude hodit.“

Po zatmění slunce se začalo zvolna rozjasňovat. Alespoň se tak Poznerovi v tu chvíli zdálo.

Hovorna psychiatrického pavilonu byla vybavena pohodlnými křesly a poskytovala dostatek soukromí k důvěrnému hovoru, což se o ostatních prostorách oddělení říci nedalo.

Advokát, doktor Jurkovič, připomínal trochu slovenského herce Kukuru, měl stejný knírek a dokonce i zhruba stejný věk. Interestantně prošedivělé černé vlasy asi přitahovaly pozornost nejedné mladé ženy, pro niž stojí muž za pozornost teprve od čtyřicítky výše...

Právník seděl v křesle vedle Poznera a nikterak nedával najevo netrpělivost, ačkoli líčení celé anabáze bylo zdlouhavé. Doktor Jurkovič se přitom dokonce usmíval a jen sem tam si poznamenal slovo či dvě. Nikam nespěchal, nebo to alespoň nedával najevo. Možná nasadil jen profesionální masku, ale v každém případě působil suverénně a přesvědčivě.

„Shrňme si, co je evidentně nesporné a co je třeba ještě prověřit,“ řekl Jurkovič, když Pozner konečně vyčerpал všechno, co mu chtěl říci, „především jste obviněn z nepřiměřené obrany. Zabil jste nešťastnou náhodou osobu, která vás napadla. Zaútočili na vás tři, byli tedy v přesile a vy jste využil možnost, která se nabízela. Verze obžaloby, že jste se na čin předem připravoval nebo jej dokonce nějak vyprovokoval či inicioval, nemůže obstát. Je vůbec absurdní, že se musí stále prokazovat přiměřenost. Stejnou logikou by totiž bylo možné požadovat, aby se oběť nechala pro jistotu zmrazit a pak teprve by mohla útočníka zneškodnit. Myslím si, že nabroušené veřejné mínění bude docela na naší straně. Lidé už mají nejistoty a obav plné zuby.“

„Ovšem,“ přisvědčil Pozner, „třeba osmkrát trestaného, co někoho napadne, pobodá a znásilní, vyšetřují klidně na svobodě. Kde je nějaká přiměřenost?“

Advokát kývl a pokračoval.

„Přiměřenost obrany je předem nesmyslná formulace, nedá se specifikovat, nedá se kvantifikovat. Na tom založíme naši obhajobu, protože je to nepochybné. Docela se na tuhle kauzu těším! Asi použijeme i novináře, aby senzibilizovali čtenáře. To bude důležitý precedens. Chybou justice byla i vaše vazba a vůbec nechápu, proč policie nešla především po útočnících, jak je možné, že nenašli ty další dva násilníky. Jejich snaha zpochybnit fakt, že útočníci byli tři, jen proto, že znají pouze totožnost jediného, tedy mrtvého Karla Marouška, je podle mého názoru směšná a naivní. Není důstojná skutečných profesionálů, s tím jsem se už dlouho nesetkal. Celý případ je nějak zmršený. Doufám, že ne úmyslně...“

Pozner pozorně poslouchal.

„Co to byl zač, ten Maroušek?“

„Bylo mu třiadvacet. Nikde oficiálně nepracoval, alespoň podle zjištění policie. Trochu skin, koketoval s nějakou soukromou bezpečnostní agenturou, ale neprošel testy, nevzali ho. Podle mých neoficiálních zjištění se Maroušek nechával angažovat na špinavé a nezákonné akce. V Praze teď existuje několik institucí, které se specializují na vymáhání dluhů. Některé tak činí dosti salonně, jiné ovšem zcela surově, brutálně a násilně. Týrání a bití povinných osob, jejich rodinných příslušníků, únosy a podobně. V jedné takové partě se prý občas projevoval. Jsou to podzemní organizace, všechno se tam dojednává jen ústně, ostatně ani ti, co do toho pak jdou společně, se předem obvykle vzájemně neznají. Vymáhají se hlavně nedobytné dluhy a milionové pohledávky. Metody mají rozmanité, někdy nad tou fantazií až jímá hrůza. Teď nedávno nějakého podnikatele pověsili na strom, polili benzinem a zaživa upálili. Častěji mu jen uřežou ruce a nohy a nakonec i hlavu a po kouskách naházejí někam do přehrady.“

„Jak to, že to policie takhle nechává? Proč nic proti tomu neudělá?“

„Udělá, ale bohužel, kde se točí velké a snadné peníze, hrozí i korupce. Mám nějaké podezření i v tomto případě, a rád bych se mýlil. Vaše kauza je jinak souběhem určitých nečekaných náhod. Ti, co po vás šli, asi zkoušeli, co vydržíte, jak dlouho chcete vzdorovat a postupně nasazovali větší a větší kalibr tlaku. Mají vyzkoušeno, že se nakonec každý a rád podrobí jejich požadavkům. Každá taková parta vydírá na svém území, které si jako sféry vlivu tyhle skupiny rozdělily. Ve všech oblastech to tak je, v politice i v prostituci. Policie to sem tam, do jisté míry, kryje. Mají mezi nimi své informátory, kteří jim zase občas nějakou zprávičku pustí, když potřebuje policie, je to symbióza, která existuje ve všech systémech a režimech. Nelze vyloučit že se najde i nemorální policajt, který v tom jede přímo s nimi. To ovšem neříkám proto, abych vás demoralizoval, je to realita, v níž žijeme, a musíme s tím prostě počítat.“

„Chápu. Jenom mi není jasné, jakou má v takovém světě člověk šanci obstát.“

„Existuje rovnováha. Ale někdy je tomu třeba malinko pomáhat, aby se pravda ukázala ve správném světle. Druhá věc je samo vydírání. Škoda, že nemáme k dispozici ty výhrušné lístky. Mohla by se zkusit expertiza. Je dost pravděpodobné, že existuje přímá souvislost s tím vaším napadením, vyděračskými dopisy a pochopitelně i s tím vandalstvím v krámě. Potřebujeme nějaké svědky! Nevzpomínáte si náhodou na někoho, kdo by přicházel v úvahu?“

Pozner chvilku váhal. Snad některá z těch babek, co sedávají na plotě, ve stínu, proti jeho obchodu. Ani jednu z nich však nezná jménem. Pomáhaly mu, když likvidoval tu spoušť. Jedna z nich přece dokonce volala policii!

„Možná někdo z okolí, ale já ty lidi znám jen od vidění. A sám za nimi ani jít nemůžu...“

„S tím si nedělejte starosti, to je záležitost obhajoby a postará se o to naše kancelář, někoho tam pošlu. Musíme taky znát tamější atmosféru. Jak jste s lidmi v okolí vycházel?“

„Snad dobře. Nikoho jsem nešidil...“

„Co v tom obchodě bylo předtím?“

„Trafika.“

„Ale vy jste taky prodával tabákové výrobky, ne?“

„Ano. Ano. A zkoušel jsem i nápoje, kolu, pivo, minerálky – co se vešlo. Měl jsem i takové potraviny, co mohou doma chybět, rýži, špagety...“

„Takže by ti lidé v okolí mohli být spíše spokojeni?“

„Doufám, že ano. O nic nepřišli, spíše získali. Jenom noviny, časopisy, známky a jízdenky nevedu.“

Může to také být pouhá závist. Pocit, že na tom Pozner snadno a hodně vydělává. Kdo ví? Bude ještě nějakou dobu trvat, než si lidé zvyknou, že úspěch druhého by měl spíše stimulovat k napodobování a ne být signálem k útoku a likvidaci. Jak dlouho, rok, dva nebo víc?

„Víte, někdy mi dnešní situace u nás připomíná nastupování do autobusu v Kyjevě. Ti vzadu se ovšem snaží dostat dovnitř, ale ne tím, že by cpali a tlačili ty osoby před sebou – oni se snaží je vytáhnout, odstrčit, aby se tam na jejich místo vecpali oni sami. Hlava nehlava. Kdo je vepředu, musí si dávat sakramentský pozor, aby nepřišel k úrazu – má totiž proti sobě všechny, co přišli až po něm! Běda, když to nečeká a je nepřipraven.“

„Pokud vím, nikomu jsem neublížil, ani jsem nikoho o nic nepřipravil.“

„Věřím, ale to na celé věci nic nemění. Musíme si udělat jasný a přehledný obrázek, kdo měl zájem vám ublížit, komu jste byl solí v očích, kdo vám chtěl parádně namydřit schody. Třeba budete nakonec překvapen. Projedeme systematicky všechny možnosti. Posuneme se blíž jedině tehdy, až zmapujeme potenciální škůdce. Ale musíme se něčeho chytit. Nějakého náznaku, přemýšlejte o tom. Zatím si ověříme, co je zjevné.“

„A co s tím Maškem?“

V Poznerově hlase se cosi zachvělo a Jurkovič to postřehl.

„Já jsem mu přece nic neudělal, to by bylo absurdní!“

„Máte pravdu, ani já nevidím jediný důvod, proč byste ho zabíjel. Ani jim určitě není jasné, jak byste se dostal k pistoli z krádeže ve vojenském prostoru. Možná na tom teď pracují... a tím hůř pro objasnění celého případu. Podle mého jen plácli do vody a jejich verze se sesype jako domeček z karet. Zkoušeli vám hodit udičku a vy jste zabral, protože jste jim lhal! Jak to vlastně bylo? Mně ostatně musíte říct pravdu!“

„Vážně jsem s ním vůbec nemluvil. Dojel jsem na chatu, čekal na něj, ale on tam nebyl. Musel asi chvilíčku předtím odejít, náhle odejít, protože měl nedopitou kávu, stála na stole...“

„A vy jste ji dopil!“

„No jo, čekal jsem, byla mi dlouhá chvíle, měl jsem žízeň a ještě jsem byl nervózní...“

„Tak proč jste jim lhal? Proč jste se nepřiznal?“

Pozner vzdychl. Tuhle otázku si kladl dost dlouho, snad si myslel, že je lepší o některých věcech spíš nemluvit.

Pokrčil rameny.

„Vím, že to byla blbost, ale představte si, v jaké jsem byl situaci. Chtěl jsem jen jedno, dostat se z toho za každou cenu a ujišťuju vás, pane doktore, kdyby po mně v tu chvíli chtěli cokoli, podepsal bych. Neumíte si představit tu bezmocnost, zoufalství, bezradnost a to ponížení. Nikde žádná naděje... Něco mi říkalo, že nejlepší bude mluvit a vůbec přiznávat co nejmíň. Ať mi to sami dokážou...“

Advokát se usmál.

„Celkem plausibilní vysvětlení. Jistě máte pravdu v tom, že nikdo nemůže soudit druhého, jestliže nezažil stejné podmínky. Domnívám se, že tuhle část obžaloby snadno vyvrátíme, jestli nebudou nakonec mít sami dost kritického rozumu a nevypustí tuhle pasáž rovnou. Pochyboval bych, že takhle vágní a neprůkazné obvinění obžaloba využije. Snížili by tím i hodnotu všeho ostatního. Moc bych se jim divil, tak naivní určitě nejsou. A vycházet z toho, že podezřelý popřel

svůj vstup do inkriminované místnosti a že se tam našly jeho otisky prstů, to je směšné. Vrah by tam přece nenechával otisky! Myslím, že i z tohoto pohledu váš případ nevypadá zle. Hlavní je, že se máte o co opřít.“

„A o co, prosím pěkně?“

„O jistotu, že pravda je na vaší straně. Víte, i pro advokáta je dost potřeba, aby věřil, že zná objektivní pravdu. Já bych těžko obhajoval člověka, o němž bych sám byl vnitřně přesvědčen, že mi lže. Ani já bych nebyl dobrý a přesvědčivý. Takhle do toho mohu dát všechno, co cítím. Inspiruje mě to.“

„Takže mi věříte?“

„Ano, myslím, že ano. Přesvědčil jste mě.“

Doktor Jurkovič vstal a složil si lístek s poznámkami do diáře.

„Pane doktore, prosím vás ještě...“

Pohlédl na Poznera tázavě.

„Copak?“

„Nemohl byste taky zjistit něco o mé ženě a o dětech? Nic o nich nevím. Nevím, kde jsou a co je s nimi...“

Jurkovič pokrčil rameny.

„Mohu to zkusit, ale příliš úspěchu v tomhle neočekávám. Vám jde spíš o to, abyste se o nich dověděl, nebo aby se k vám vrátili?“

„Obojí.“

„Vidíte a právě v tom vám sloužit nemůžu. Tohle je docela v oblasti mezilidských vztahů...“

„Mohl byste je sehnat a přesvědčit...“, upnul se k této myšlence a nedokázal se vynořit nad hladinu.

„Mohu se pokusit o zjištění, kde jsou, to ano. Mohu je oslovit, budete-li chtít, vaším jménem. Ale co udělají, co udělá vaše žena – to záleží jen a jen na ní!“

„Jenže já jsem přesvědčen, že jsou v nebezpečí. Určitě je někdo zadržuje násilím.“

Advokát se zamyslel.

„Nejsem detektiv, nemám ani možnosti, jak po nich pátrat. Proč se s tím podezřením neobráťte na policii?“

„Odmítli to!“

„Jistě vám řekli důvod!“

„Důvod, důvod. Můžou se vymluvit, na co chtějí. Budou tvrdit, že jsem je někam odstranil já! Ale já cítím, že moje žena je v nebezpečí. Děti! Copak je tak těžké to pochopit? Když to všechno takovým ďábelským způsobem navlékli na mě, byla by pro ně jen hračka držet je někde pod zámkem.“

„Proč se tedy neozvali?“

„Vy jste jako ten psychiatr! Že by požádali o výkupné a kdesi cosi... V téhle situaci si ti lumpové budou dávat sakramentsky pozor, aby neudělali chybu, aby na sebe neupozornili. Potom, až vyšetřování skončí, až bude po soudu, možná. Ovšem jen za předpokladu, že z toho vyvážnu. Jinak by to nemělo smysl. Co by po mně mohli chtít? A ještě by moc riskovali!“

Zdálo se, že tahle dedukce advokáta poněkud zviklala.

„Nechci malovat černě, ale co když jim už něco udělali?“

„Určitě ne, vím to,“ vykřikl Pozner hlasitě, až se sám zalekl intenzity svého hlasu, „jsem si jist, že jsou naživu. Vím dokonce, že jsou v nějaké vile... budete si myslet, že jsem cvok... Konečně, jak jinak, když jsem na psychiatrii..., ale věřte mi, já jsem je v duchu viděl!“

Doktor Jurkovič hleděl zkoumavě, ale nikoliv nedůvěřivě. Spíš překvapeně.

„Dobrá, připustíme, že existují mimovědomé síly a že tím způsobem vám rodina signalizovala, že jsou, že existují. A vy si myslíte, že je tam drží násilím. Ale připustíte si, že může existovat mnohem reálnější varianta, totiž že jsou na útěku od vás.“

Trefa. Bod. Mám štěstí, tenhle advokát není hloupý, uvědomil si Pozner. Matná vzpomínka zážitku prahu smrti mu v podstatě dávala za pravdu...

„Stejně bych chtěl vědět, co je s nimi, kde jsou... abych měl klid.“
Doktor Jurkovič uvažoval. Snad cítil náznak čehosi pudového, anomálního.

Muž je tvor prestižní a ješitný.

„Udělám, co bude v mých silách, abyste získal potřebnou přesnou informaci. Máte nějakou představu, kde by se mohli zdržovat?“

„Ani v nejmenším.“

Advokát zavřel aktovku se spisy a definitivně se otočil ke dveřím.

„Na shledanou, pane Poznere!“

Vůz kriminálky zastavil před pavilonem.

„Kdy už pustíte toho Poznera?“ zeptal se kapitán Hladík, sotva dosedl do křesla v mé pracovně, „potřebujeme ho.“

Zpytavě jsem pohlédl na přítele kriminalistu.

„Hned tak to nebude.“

„Jak to, už je přece v pořádku! Byl tu za ním i advokát!“

„Souhlasí, byl tu advokát. Ale na aktuálním stavu pana Poznera to nic zásadního nemění. Zatím zůstane tady, u nás. Máme pro to diagnostický důvod a musíme dokončit znalecké pozorování.“

„Heleď, to jsou jen výmluvy. Všechno máte hotové, vždyť já to znám. Prostě ho nechcete pustit. Tak si podáme stížnost!“

„To můžete. Než se s tím seznámí státní zástupce a než to projedná soud, stejně nemůžete nic dělat. Proč ho tak nutně potřebujete?“

„Je nesporně vinen. Tímhle pokusem o sebevraždu to nepřímou přiznal. Chtěl se vyhnout potrestání. Každý pachatel hledá skuliny, kudy by mohl uniknout. On je vinen, tím jsem si jist.“

„A čím je vinen? Z čeho pramení tvoje jistota?“

„Lhal a pokoušel se svést stopu jinam. Já tyhle zběhlé kytaristy znám. Je to svoloň, flákači, kteří si mysleli, že teď jim padnou do ruky zadarmo miliony. Bez práce. Jenže to platí jen v pohádkách.“

„Takže tobě nejvíc vadí, že je muzikant. Že hrál v rockové kapele a kdoví co?“

S Hladíkem se známe od školních let, jsme skuteční přátelé a navíc nás často spojují i profese. Mnoho Hladíkových případů bylo třeba psychiatricky a znalecky posuzovat. A Hladík byl vždy naprosto střízlivě racionální. Tentokrát se mi zdálo, že se s Hladíkem něco děje.

„Co je s tebou? Zbláznil ses? Zrovna ty najednou podleheš nesmyslné představě, že zběhlý muzikant musí být lump! Copak každý, kdo je trochu skin a trochu punk a malinko anarchist a já nevím co ještě, protože je to moderní, musí být taky automaticky darebák? Jenže tenhle Pozner ani nefetuje, ani nechlastá, ani neprodává drogy pod rukou, za to ti ručím. A ty, místo aby ses držel osvědčené intuice, blbneš. Chceš se zesměšňovat tím, že obviníš prvního podezřelého? Ksaku proč?“

„Copak ten chlap i tebe zblblnul? I tys mu naletěl?“

Malinko mě to zaskočilo. A zvlášť od Hladíka.

„Já? A kdo ještě?“

„Právě, že nikdo. Mě nepodfoukne, nemá šanci. Tak, kdy ho pus-tíš?!“

Musím přiznat, že mě zprvu i trochu zviklal, ale rychle jsem se zase vzpamatoval. Já se jistě nemýlím! Anebo ano?

Hladík si pohrával s propisovačkou mezi prsty a poněkud nervózně se kousal do rtů.

„Až uznám za vhodné a ujišťuju tě, že to nebude brzo. Pan Pozner není oficiálně ve stavu, kdy by mohl být uschopněn, aby zvládl další vyšetřování. A basta. Kdyby snad soud přikázal, pak ho předám, ale jen do vězeňské nemocnice. A to se nestane, protože není důvod!“

„To je tvoje poslední slovo?“

Hladík se naštval a já se musel usmát. Připadalo mi to všechno absurdní, nepochopitelné. Proč i Jiří Hladík, tak zkušený a obratný kriminalista, se najednou chová jako krvelačný a smyslů zbavený maniak, kterého vůbec nezajímá objektivní skutečnost? Má jen svou pravdu!

Copak se i na něm odráží agresivita a arogance společnosti?

„Vypadáš unaveně,“ řekl jsem neutrálně. Neměl jsem chuť pokračovat v tomhle tónu a v hrozícím konfliktu, který mi na jedné straně připadal směšný a zbytečný a na druhé straně mě děsil svou torpidní slepotou.

Upřímně řečeno mi to trošinku nahánělo hrůzu.

Hladík, snad díky tomu uklidňujícímu a nekonfrontačnímu tónu, kapituloval.

„Dělám dvacet hodin denně, kdejaký pitomec, který přišel na vnitro před týdnem, si na mě otvírá hubu a nám, starým kriminalistům, dává lekce, jak máme pracovat! Takhle už to nejde. Mám chuť dát výpověď, jít do civilu, na všechno se vykašlat! Zažil jsem leccos, ale takovýhle bordel ne. Copak je možné, aby do profesionální práce neustále zasahovali laikové? Dovedeš si představit, že tobě, zkušenému psychiatrovi, bude třeba nějaký taxikář nakazovat, jak máš správně léčit?“

„Taxikář?“ podivil jsem se.

Hladík se zarazil.

„Ano, máš pravdu, jako vždycky. Jsem alergický na diletanty, kteří mají pocit, že díky funkci sežrali i veškerou moudrost.“

A odmlčel se.

Už jsem nic neříkal a postavil před přítele kriminalistu šálek čaje.

Ticho trvalo dobrou čtvrt hodinu.

„Máš pravdu, potřebuju dovolenou jako sůl. Ještě nikdy jsem se na ni tak netěšil. Chci být někde daleko od lidí a s nikým nemluvit, nestýkat se. Připadám si jako vyždímaný citron. Těším se do důchodu, budu sedět na zahradě a pěstovat zeleninu.“

„Neblázni, ještě pár let si počkáš. Já chápu, že na kriminálce máte teď pocit zbytečnosti, trefujou se do vás ze všech stran. Čtu noviny. Víím, že když chytnete zloděje nebo lupiče, kdoví kolikrát trestaného, nevezmou vám ho do vazby a on se vám druhý den vysmívá.“

„Jo, vznešeně a pohrdavě nám kyne! Nemáme žádnou, absolutně žádnou autoritu. Jako bychom přeléváli moře cedníkem. Nediv se, že se někdy chovám nemožně. Ale jak tohle může jít dál? Až profesionálové znechuceně odejdou a vezmou to do ruky ti dokonalí a neposkvrnění, čistí andělé... to chci vidět!“

„Však ty ještě hned tak neodejdeš!“

„Rád bych věděl, proč. Štve mě to, že si to nedovedeš představit!“

„Umím si to představit. A taky vím, proč to děláš a jak to děláš. Je samozřejmě možné nahradit kriminalistu kýmkoliv. Ale je to stejné, jako když se místo právníků po únoru dostávali k soudu dělnické kádry! Podle toho to pak vypadalo. Ono i obráceně, když chodili vysokoškoláci do výroby, nebylo to k ničemu. Každý má dělat to, co umí!... Ty, stejně jako já, máme svoji práci rádi. Nevím, co by se muselo stát, abychom se jí dobrovolně vzdali!“

„Neměl jsem náladu,“ zabručel Hladík, „asi jsem se dal strhnout! Nezlob se.“ Snad se poněkud styděl, že vidím do jeho myšlenek a jeho tichého vzdoru.

A Hladík začínal mít vztek na sebe. Raději by se neviděl.

Předchozí vztek na všechno a všechny se zvolna obracel dovnitř.

Důstojný, profesionální vztek.

Někdy kolem půl druhé se vrátil Hladík na kriminálku. Měl pořád takový podivný pocit rozladěnosti, který nedokázal docela vytěsnit. Všechno ho štválo a uvědomoval si, že by bylo asi nejlepší, kdyby mohl někam zalézt, s nikým nemluvit a mlčet.

Na chodbě potkal nadporučíka Kučeru.

„Co je s tebou?“

„Co by? Nic,“ bručel Hladík, „a jak jsi ty daleko s tou vraždou v Bráníku?“

„Dělám, co můžu!“

Bylo třeba najít nějaký systém, který by umožnil snadno překontrolovat asi tisícovku zrakově postižených a nevidomých mužů mladšího a středního věku v Praze a okolí. Tohle bylo jako hledat zrnka písku a trvalo by to určitě dlouho, prostě zcela neefektivní činnost.

„V jedné větší centrále mi poradili, že bych mohl ze seznamu vyškrtnout ty, co chodí provázení psem. Pes tam přece nebyl!“

I to byla dobrá rada a Kučera za ni byl vděčný. Alespoň část prověřovaných osob odpadla. A ještě jednu získal. Ať se obrátí do výukového rehabilitačního centra, tam by mohli mít přehled o místech, kam se jejich frekventanti umísťují.

Jednu z pracovních příležitostí nabízela rehabilitační pracoviště, fit centra i různé posilovny, kde měli v nabídce i masáže. Takové „Slender you“ se nacházelo dokonce nedaleko místa činu, v areálu bývalých přízemních jeslí, a zaměstnávali tam hned tři nevidomé!

Kučera se tam vydal ráno.

„Koho že sháníte? Nějaké slepce? Tak u nás máme pana Míška, pana Slavíčka a paní Zachovou. Pan Slavíček dneska nepracuje, má celý týden dovolenou, je tu jen paní Zachová. Měl tu být i Míšek, ale

nevíme, co s ním je, už druhý den nepřišel do práce, chodil hned ráno. On doma nemá telefon. Asi je nemocný," vysvětlovala ochotná pracovnice v recepci.

„A kolik je tomu panu Míškovi let?“

„Míškovi? To vám řeknu přesně, třicet osm. Slavíčkovi je čtyřicet a paní Zachové šestadvacet. Jsou to skvělí pracanti, každý si je moc chválí, někteří klienti chtějí chodit jen k nim. Víte, slepci mají citlivé ruce a velkou trpělivost.“

Kučerovi se zdálo, že ta dívka je sdílná až moc! Ale který z těch dvou by to mohl být? Míšek nebo Slavíček. Anebo ještě někdo úplně jiný?

„Neptal se tu po nich v poslední době někdo?“

„To víte, že ano. Každou chvíli se po nich někdo ptá, objednávají se k nim i dva měsíce dopředu. Mají plno objednávek.“

„Ano, to chápu, ale myslel jsem, jestli tu na ně nevyzvídal někdo něco osobního?“

„Já nevím, mohla bych se zeptat, střídáme se tady...,“ znejistěla mladá recepční.

„Budu rád. A můžete mi vypsát jména těch klientů, kteří s panem Slavíčkem a Míškem v posledním týdnu přišli do styku?“

„Všechny?“

„Ano, prosím! Všechny.“

Recepční malinko zaváhala.

„Já nevím, jestli to můžu...“

„Ovšemže můžete. Dokonce musíte,“ řekl Kučera a zamával průkazem, „vyšetřujeme závažný trestný čin!“

Recepční na chvíli strnula, ale už se na nic neptala, i když to měla na jazyku, a začala vypisovat z knihy nějaká jména a adresy –

„To jsou naši stálí klienti, určitě nic neprovedli,“ mumlala si nahlas, „ale když myslíte!“

Kučera složil seznam jmen do kapsy.

„Ještě mi řekněte adresu pana Slavíčka a pana Míška.“

Když měl všechno pěkně pohromadě, už se chystal pokračovat, ale recepční za ním vyběhla až ven.

„Ted' jsem si vzpomněla! Minulý týden někdo volal, takový nepříjemný mužský hlas, chtěl adresu pana Míška.“

„A vy jste mu ji dala?“

Dívka se trochu ošívala.

„No, nakonec dala! Víte, on se představil, že je ze Správy sociální péče, z nějakého kontrolního odboru, a že si chce ověřit Míškovu adresu, abych mu ji řekla, jestli to souhlasí.“

„A vy jste naletěla!“ Už to začalo vypadat podezřele a Kučerovi něco říkalo, že přihořívá.

„Asi jo, když on byl v tom telefonu takový rezolutní a protivný. Já nesnáším tyhle arogantní chlapy, co si myslí, že jsou jediní na světě! Pak mě napadlo, že jsem to neměla dělat a odkázat ho, až tu pan Míšek bude, ale nic zlého mě nenapadlo. Teprve teď, když jste se ptal, dala jsem si to dohromady. Myslíte, že se panu Míškovu něco stalo?“

Kučera pokrčil rameny. „To se uvidí! Zatím vám děkuji.“

Jestliže je premisa správná, což znamená, že obětí je skutečně nevidomý – a jediný nepřímý důkaz, který k tomu vedl, je rozlámaná slepecká hůl – mohl by tím mrtvým mužem být skutečně pan Míšek, protože zájem o jeho osobu cosi naznačoval. Kučera měl na tyhle kamínky do mozaiky šťastnou ruku.

Přesto, aby si byl opravdu jist, rozjel se nejprve za Slavičkem.

Bydlel se starou matkou, která o něho pečovala v malém přízemním bytě v Podolí, a měl okna přímo na hlavní a rušnou ulici, po níž se projíždělo ke stadionu.

„Dal byste si kávu?“ zeptala se zdvořile hned ve dveřích, když otvírala, „a posad'te se, prosím. Syn tu bude hned, jen se trochu upraví. To víte, déle mu to trvá a dneska si přispal.“

„Poslyšte, paní Slavičková,“ využil té chvílky Kučera, aby se něco dověděl navíc, „má váš syn nějaké nepřátele? Nevyhrožoval mu někdo?“

„Kdo by mu vyhrožoval, nikam nechodí a s nikým se vlastně nestýká. Co by kdo po něm chtěl, vždyť chudák skoro vůbec nevidí!“

„Určitě nemá žádné problémy?“

„No, to já bych přece musela vědět!“ pravila rezolutně. A možná i trochu našťavaně.

Kučera se poslušně posadil a čekal. Uvažoval, na co a jak by se měl Slavička zeptat, aby ho tím hned nerozrušil. Neměl zkušenost, jak se postupuje u takto postižených lidí.

Pan Slaviček se po bytě pohyboval suverénně a bez hole, jen s trochu předpaženými rukama, a přesto do ničeho nevrážel, skoro jako ptáci, kteří se umějí vyhnout každé překážce. Došel přímo až ke Kučerovi, skoro jako by ho viděl.

„Dobrý den, copak si přejete?“

„Hlavně jsem si chtěl ověřit, že jste v pořádku. To je dobře. A co byste mi mohl říct o panu Míškovi, jistě ho znáte!“

„Ano, znám. Pracujeme spolu.“

„Neměl nějaké nepřátele? Nebo někomu nedlužil peníze? Nehrál třeba nějaké hazardní hry, nesázel?“

„Kdepak,“ zarazil ho Slaviček rezolutně, „co vás to napadá? A proč se na to vlastně ptáte? Přihodilo se mu něco?“

„Víte, hledáme totožnost nějakého muže, který mu popisem asi odpovídá, domníváme se, že by to mohl být on, a tak musíme zjistit všechny podrobnosti, abychom to dali dohromady.“

„Tak proč se nezeptáte rovnou jeho?“

„Protože ho zřejmě někdo zabil, potřebujeme zjistit, je-li to on, a hledáme pachatele.“

„Někdo ho zavraždil?“

„Vypadá to tak, ale jak říkám, nevíme, jestli ten mrtvý je skutečně pan Míšek anebo někdo jiný.“

Slaviček se posadil a zhluboka se nadechl.

„Kde jste ho našli?“

„Pod viaduktem v Bráníku.“

„Tam? Míšek bydlí blízko, určitě tam tudy denně chodí! Je to takový přízemní domek ve stráni, stará chalupa, kde jejich rodina žila odedávna. Prý jsou kolem jen třešňové sady a jinak nic. Pokud vím, bydlí tam sám, jen někdy za ním zajížděla sestra odněkud z pohraničí, z Mostu nebo z Litvínova.“

„Takže by ho vlastně nikdo nepostrádal?“

„Kdo by? Jenom z práce, kdyby nepřišel.“

„Ale on už dva dny nechodí do práce.“

Slavíček mlčel, neřekl chvíli nic, snad přemýšlel. A možná ho to zasáhlo víc, než bylo znát.

„Třeba to není on, vidíte. Možná je doma, nemocný, třeba se nachladil... Já tam pojedu s vámi,“ rozhodl se Slavíček najednou.

„Vy? Nechci vás tím obtěžovat!“

Ale Slavíček ho rozhodně zastavil.

„Musím s vámi. Na zahradě mu běhá pes, vlčák, a vás nezná. A taky nevíte, kam dává Míšek klíče od domu, když odchází. To vím jenom já a jeho sestra.“

Argument to jistě byl. Co když tuhle skryš někdo vypožadoval a využil příležitosti, vloupal se dovnitř a tam na Míška počkal a zabil ho? Co když k vraždě došlo doma a jen tělo pak pachatel pohodil z náspu? Nikdo zatím na místě činu nezaznamenal stopy po zápase, po obraně!

Návštěva v místě bydliště pana Míška byla opravdu nutná. Pan Slavíček si vzal skládací bílou hůl a s Kučerovou pomocí nasedl do auta.

„Za viaduktem, až projedete na druhou stranu, musíte dávat pozor, protože k domku vede jen úzká a nenápadná cestička, žádný jiný přístup tam není.“

Skutečně, do stráně mezi stromy mohutných třešní a višní se vinula úzká, škvárou sypaná cesta, která končila u přízemního baráčku. Kučera zastavil a pomohl svému parťákovi vystoupit.

Za plotem zuřivě štěkal a pobíhal zdivočelý vlčák a cenil na příchozí nepřátelsky zuby.

„No tak, Dane, Dane, klid!“ řekl tiše Slavíček.

A pes kupodivu přestal štěkat a skákat na plot. Jen ostražitě čekal za vrátky.

„Jděte, nebojte se. Vrátka jsou vždycky otevřená. A pes vám nic neudělá, mě zná. Vypadá zle, ale je jen hladový a žíznlivý.“

„To se pozná?“

„Řekl bych, že ano.“

Oba muži se protáhli otevřenou brankou a prošli zarostlým dvorkem až ke dveřím.

„Ted' sáhněte nad horní futro, do pravého rohu. Jistě jsou tam klíče, když Míšek není doma.“

A bylo to přesně tak, jak Slavíček řekl. Uvnitř nikdo. Kučera natočil do kastrolu vodu pro psa, dal mu jeden tvrdý rohlík, který ležel na kuchyňském stole, a pes jej začal chroupat, jako by to byla šunková kost.

„Potřebuju nějaké doklady nebo fotografie, aby se mohla kompletovat dokumentace a srovnat s mrtvým. Nevíte, kde by to tady mohl mít?“ zeptal se mimochodem Kučera.

„Doklady? Počkejte, někde tady!“ A s holí nachýlenou dopředu Slavíček zamířil ke kredenci. „Někde tady,“ ujišťoval, „vždycky sem chodil pro peníze.“

A neomylně otevřel zásuvku, v níž byly nejenom osobní doklady, papíry, potvrzení a fotografie. Byla tam i vkladní knížka na heslo a v bílé obálce pětadvacet tisícikorun v hotovosti. Loupežné přepadení doma se zjevně nekonalo. Je-li tím mrtvým skutečně pan Míšek, a všechno tomu nasvědčovalo, útočníci nebo útočník ho přepadli mimo dům, asi na cestě do práce brzo ráno anebo večer, když se vracel. To rozhodnou na soudním.

Kučera zajistil nějaké doklady, zavřeli za sebou a klíče si kriminalista pro jistotu ponechal u sebe. Policie se tam ostatně musí vrátit, aby domek zapečetila a psa odvezli do útulku.

„Dovezu vás domů,“ navrhl Kučera.

„Děkuji vám, pane,“ řekl Slavíček tiše a dlouhou chvíli mlčel, skoro až do konce cesty.

„Jestli je Míšek po smrti, já bych si toho psa vzal, co myslíte?“

A znělo to skoro prosebně.

„Zná mě a nemusel by si zvykat na cizí. Nechtěl bych, aby skončil v útulku, Míšek ho měl moc rád...“

„Dobrá, když chcete a bude to potřeba, zařídím, slibuju! Můžete se spolehnout. A děkuju vám.“

Pan Slavíček vystoupil a zmizel v domě a Kučera se rozjel nejdřív zpátky na kriminálku. Nejdůležitější mu v tu chvíli připadalo potvrdit totožnost mrtvého a k tomu jistě mohou pomoci doklady a písemné materiály, co našel v domku. Aby byla jistota, kdo je ten zavražděný. A pak se vydat po dalších stopách.

Vyslechnout všechny klienty, co s Míškem v posledním týdnu přišli do styku.

Nebylo moc času, Kučera vypil jednu kávu z automatu a v rychlosti ještě Hladíkovi řekl pár dalších podrobností.

„Víš co, vezmi si Seidla a jeďte prolustrovat ty Míškovy klienty. Třeba se od nich něco dozvíme, maséři stejně jako holiči bývají sdílní a dost toho na sebe povědí. Já zatím ověřím stomatologickou kartu, abychom mohli s jistotou tvrdit, že je to skutečně on. A hod'te sebou!“

Ani to nemusel říkat, bylo jasné, že čím rychlejší a překvapivější bude zásah, tím je větší naděje pachatele usvědčit.

Kučera odešel a Hladík byl rád, že může přemýšlet o něčem jiném. Pořád na něm ležel podivný a hloupý pocit, že se choval jako hlupák. Měl na sebe vztek! A odjakživa mu v takových chvílích nejvíc pomáhalo, když se mohl zabrat do nějaké činnosti.

„Tak kde začneme?“ zeptal se Seidl.

Na seznamu klientů byl na prvním místě inženýr Petr Pohan, majitel prosperující počítačové firmy, který bydlel na sídlišti Novodvorská a tamtéž bylo i sídlo jeho pracoviště.

„Co si přejete?“ zeptal se zpříma, „něco se stalo?“

Kučera mu stručně vylíčil, co se stalo, a přitom sledoval, jak se bude tvářit. Inženýr Pohan zbledl a trochu se zapotácel. Informace mu vyrazila dech.

„Víte, já, já... když sedíte deset hodin u počítače a čučíte do obrazovky, nepřál bych vám, co to dělá se šíjovými svaly. Už jsem chodil na vodoléčbu i na elektroléčbu a na trakce, ale nejvíc mi pomohla masáž pana Míška. Má zázračné ruce, stačí, aby se vás dotknul, a je vám líp, doslova zázrak. A přitom je chudák slepý...“ zarazil se a podíval na kriminalisty, „vlastně byl, že ano?“

„Posledně jste se nechal masírovat právě předevcírem! Co jste dělal pak večer a v noci, máte nějaké vysvětlení?“ zeptal se poručík Seidl. „Tedy na dobu, kdy došlo k vraždě.“

Pohan se zamyslel.

„Já nevím, asi nemám. Byl jsem doma. Bolela mě hlava, šel jsem spát.“

„A nikdo vám samozřejmě nemůže nic dosvědčit!“

„No, to nemůže. Já jsem rozvedený, žiju sám.“

„Tak to byste měl přemýšlet, jak dokážete svoje tvrzení!“

Inženýr se ale nenechal manipulovat.

„Pokud vím, musíte mi naopak vy dokázat, že jsem dělal něco jiného, jestli vám nestačí moje slovo. Víc nemám, co bych vám k tomu řekl!“ a pravil to rezolutně, čímž naznačil, že už ho zdržují. „Pokud budete něco potřebovat, jsem vám i nadále k službám.“

Nemělo smysl ho strašit, nebyl z těch, co se hned rozsypou, zvláště, když zjevně s tím vším neměl nic společného.

Na druhé štaci narazili kriminalisté na Martina Tučapského, číšníka z baru Kochba.

Když mu ukázali průkazku, očividně zbledl, museli si toho všimnout.

„Copak, není vám dobře?“ pravil Seidl jízlivě a zlomyslně se pásl na číšnickových rozpacích. „Jakpak vy jste znal pana Míška? Nebudete zapírat, že ho znáte, vidíte?“

„Koho že mám znát?“

„Pana Míška!“

„To byl ten masér, ne?“ A v ten moment jako by se Tučapskému ulevilo, čekal asi nějaký mnohem větší průšvih. A byl rázem sdílnější.

„Já ho znám už rok, chodím k němu často, to víte, číšník se naběhá a odskáčou to záda a nohy. A to on uměl, opravdu zlaté ručičky!“

„Prima. A co jste dělal předevcírem večer?“

Spokojeně se usmál.

„Tak to vám povím docela přesně. Byl jsem v Bratislavě, hraju totiž závodně házenou a měli jsme tam zápas. Vrátil jsem se až dneska v noci a hned od rána makám.“

To se ovšem dalo ověřit.

„Krucinál, jak se zdá, tohle nám moc nepomůže! Nezdá se mi, že by tudy vedla cesta,“ bědoval Kučera, který si od výsledku klientů tolik sliboval. Co se dalo dělat! Zbývala ještě paní Králová, jaksi pro úplnost. Ani Kučeru, ani Seidla nenapadlo, že by ji mohli podezřívát. Vydali se za ní do Hodkoviček.

Paní Králová bydlela s manželem v nově postavené vilce nad údolím, měli nádherný výhled na modřanské stráně a na Vltavu.

Zazvonili u branky a čekali. Po chvíli se otevřely dveře a vyšla asi pětatřicetiletá žena, žádná sexbomba, ale docela příjemná a na první pohled vyděšená, i když ještě nevěděla, o co jde.

„Že by měla doma milence a lekla se?“ napadlo Seidla. „Proč je tak vyplašená?“

Mladá žena došla pomalu až k brance a oba muže téměř očima prosila o smilování.

„Jste paní Králová, vidíte,“ začal Kučera, „my jsme z kriminálky, potřebujeme se vás na něco zeptat. Pustíte nás dál, ať nestojíme u branky?“ a ukázal jí svůj průkaz.

Paní Králová si ho ani neprohlédla a otevřela s tak nešťastným výrazem, jako by jí hrozilo snad kdovíjaké mučení. Oba muži

vstoupili do vilky a zůstali stát ve vstupní hale. Nemohlo jim však ujít, že se jejich hostitelka neustále nervózně rozhlíží.

„Copak je? Stalo se vám něco? Nebo se bojíte? Vždyť ještě ani nevíte, proč jsme přišli!“

Králová pokrčila rameny, mlčela a zoufale se rozhlížela, jako by očekávala odněkud nějaký útok. Ta ženská má z něčeho strach! Ale z čeho?

„Jsme tu kvůli panu Míškovi. Znáte ho? Masér z fit centra v Bráníku.“

Její reakce byla překvapující. Rozkašlala se, až se začala dusit.

„Jak to víte? Proboha, jak to víte?“

„A co? Že jste tam chodila na masáže? To nám řekli v centru. Také, že jste byla poslední, kdo ho asi viděl živého. Předevčírem dopoledne. Pozdě večer nebo v noci ho někdo zavraždil!“

Ani Kučera, ani Seidl nečekali takovou reakci. Paní Králová omdlela a praštila sebou na kachlíky, jenom to žuchlo. Na štěstí ji stačilo jen lehce poplácat a zase nabyla vědomí.

„Někdo ho zabil? On ho někdo zabil?“ ujišťovala se, „takový hodný člověk! Jemný! Bože můj, to je šílené. Prosím vás, prosím vás, jděte pryč, jděte. Každou chvíli se vrátí manžel!“

„Ale to nám přece nevadí, jsme tu služebně,“ namítl Kučera nechápavě.

„Já vím, ale on to nepochopí. Víte, manžel na mě strašně žárlí, nikam sama nesmím, pořád mě hlídá a sleduje. Kdyby vás tu našel, nedovedu si představit, co by se stalo!“

Byla zjevně na pokraji zhroucení. „I na ty masáže jsem chodila na zapřenou, nedovolil by to! Hned by v tom hledal nějakou nevěru!“

„A pan Míšek měl nějaké nepřátele?“

„To já nevím, nikdy jsme spolu moc nemluvili...“

V tu chvíli bylo slyšet otvírání vstupních dveří, které zavržaly, a v hale se objevil muž v modré tříčtvrteční bundě.

„Co tu děláš s těma chlapama, mrcho!“ řval nepřítelně. „Myslíš, že se za mými zády budeš s nima mrouskat?“

Paní Králová se celá schoulila, jako by čekala rány. Muž si počínal, jako by tu nikdo nebyl. Oba muže vůbec nebral na vědomí.

„Mně parohy nenasadíš! Mně ne! A s tím tvým masérem je taky konec, konec, rozumíš!“ řval dál, až mu šla pěna od úst, a ve chvíli, kdy se nad ženou hrozivě napřáhl, Seidl mu bleskurychle nasadil pouta.

„To nám vysvětlete, pane Král! Copak bylo s tím masérem?“

Podíval se na ně, jako by je teprve teď zaregistroval.

„Nedovolím nikomu, aby na ni šahal chlípnýma prackama! Nikomu!“

„Proboha, ale vždyť to byl slepec!“ zašeptala paní Králova zoufale a rozplakala se.

Její manžel se narovnal jako olympijský vítěz a hrdě a mlčky si je všechny změřil. K tomu už nebylo co dodávat.

S jistou hrdostí si nechal nasadit náramky a následoval je důstojně do auta.

A Kučera si uvědomil, že takovou vraždu ze žárlivosti ještě v životě nevyšetřoval!

Koncipient advokátní kanceláře doktora Jurkoviče vypadal odhodlaně. Měřil skoro metr devadesát a jeho atletická postava vzbuzovala respekt. Už rok pracoval v advokátní kanceláři a procházel postupně všemi činnostmi, které kancelář zajišťovala.

Tentokrát na něho padla úloha téměř detektivní: zajistit a vyšetřit co nejvíce informací pro budoucí obhajobu Vladimíra Poznera. Doktor Jurkovič byl systematick, vyžadoval detailní podklady, aby mohl právě mezery a nepřesnosti žaloby zvrátit důvěrnou znalostí realit. Proto byl ostatně vyhledáván ve všech složitějších případech a udělal si jméno jako neohrožený a bystrý ovšem i úspěšný právník. Pro koncipienta Antoše to byla těžká, ale velmi instruktivní praxe.

Přízemní domek, který Antoš hledal, stál hned u silnice a obklopovala jej velká zahrada se dvěma už z dálky dosti zchátralými

skleníky. Některé skleněné tabulky nahradily prkna a desky, dokonce i kartony z krabice.

Popisné číslo souhlasilo.

„Paní Maroušková, paní Maroušková!“ zavolal. Nikde tu totiž nenašel zvonek, kterým by svou návštěvu ohlásil a upozornil na sebe. Nechtěl vniknout dovnitř jen tak. Co kdyby měli odvázaného psa?

„Haló, je tu někdo?“

Naproti, přes silnici, se otevřelo okno a z něj se ozval ženský hlas.

„Strčte do branky, není zavřeno. Maroušková je skoro hluchá, neslyší vás. A starej Maroušek je v nemocnici. To víte, po mrtvici.“

Sousedka asi věděla všechno a prahla po uplatnění.

„Už je tam měsíc, nemůže se hejbat. Kdo ví, jak to s ním dopadne! A copak jim chcete?“ Zvědavost převládla.

„Úřední jednání, paninko!“

„Ježíšmarjá, aby tak umřel! Už takhle je pronásleduje samý neštěstí! To by tak bylo!“

„Neříkejte,“ využil Antoš sousedčinu vstřícnost. Přešel ochotně na druhou stranu, aby potvrdil svou vděčnost za doplnění informací. Ostatně kdo ví, co bába všechno napovídá, každá nitka může být dobrá.

„Počkejte, mladý pane, já přijdu,“ překotně nabídla osoba za oknem a zmizela uvnitř. Vzápětí klaply domovní dveře.

Hlas patřil robustní šedesátnici v šátku kolem hlavy. Nedala Antošovi ani příležitost vydechnout.

„Oni to jsou docela hodní lidé, ale to si představte! Jediný syn, tedy měli ho pozdě a navíc, mezi námi, starej Maroušek byl kořala!“

Antoš nedával najevo ani překvapení, ani zvědavost a snažil se tvářit co nejvíc neutrálně. Věděl už, že takhle získá nejvíc, protože každý chce být co nejpřesvědčivější a nakonec se přestane kontrolovat. Tahle taktika se mu mnohokrát osvědčila v praxi.

„Neříkejte!“ opakoval ve stejné překvapené tónině.

„Baže, už jeho táta chlastal. A von div nepropil celej barák. Mívali malý zahradnictví, pěstovali zeleninu a kytky. Ale moc to nešlo na odbyt, tak šli voba do jézédé. Dělalí v kravíně.“

„A co ten chlapec?“ vrátil se Antoš k meritu věci, ostatní detaily ho zase tolik nezajímaly, „co je s ním?“

„Právě, to je nejhorší. Docela hezounký chlapeček to byl, ale to víte, moc tý inteligence nepobral. Dali ho do ústavu, rozumíte, do Psár.“

„A co je to za ústav?“

„Pro blbý děti, říká se tomu tady pakárna. Je to kousek odtud, na Jílový u Ručiček zahnete, každěj vám to poví. Jenže on už tam není.“

„Jak to?“

„V osmnácti si ho starej Maroušek vzal domů, aby taky vydělával. Měl s nimi jít dělat do kravína, ale jemu se moc pracovat nechtělo, měl invalidní důchod, tak co by dělal, že jo! Chytil se nějaký party. To se ví, dneska těm mladejm chybí přísnost a výchova. Koukal byste, jakou já mám tady nevěstu, jen co je pravda! Místo, aby byla vděčná, že má vystaráno a že chytla takovýho slušnýho muže, ani se mnou nepromluví. Jo, mladý pane, jsou to nevděčníci.“

Koncipient využil chvílku, kdy se sousedka nadechla.

„Tak on nikde nepracuje?“

„Jak by mohl, dyť je mrtvej, dočista mrtvej! Zavraždili ho!“

„Vážně? A jak se to stalo, prosím vás? Tady?“

„Ale ne, kdepak tady! Chcíp jako pes. Tady vidí každěj druhýmu do talíře, nic se neutají. To v Praze ho někdo zapích, tam je nebezpečno! Prej se nešťastnou náhodou k něčemu přimotal, ale já tomu moc nevěřím. On to byl asi pěkněj lump, mezi náma, dokonce co se všechno dalo doma ukrást, ukrad a prodal. A taky mámu tlouk. Kolikrát si sem přišla chudinka stěžovat a schovávala se tu. A když přišel s těma svejma kamarádama, to byl naproti rachot!“

„Moc radosti z něj neměli, co?“

„Rozumí se samo sebou! Dyť z něj měli strach. Mámě jednou zlomil ruku, když mu nechtěla dát prstýnek po nebožce matce. Jenže to víte, nechtěla ho dát k soudu, tak raději mlčela. Tý se ulevilo, věřte mi!“

Antoš se usmál.

„Tak děkuji, paninko, já už musím jít.“

Trochu zklamaně na něho pohlédla.

„No jo, když musíte, tak musíte... strčte do těch vrátek!“

Dívala se za ním s určitou lítostí, dokud nezmizel na protější straně v zahradě. Tak pěkně si popovídali!

Doktor Antoš prošel dvorkem, mezi prázdnými bedničkami, lís-kami, rezavým náradím a rozlomeným dvoukolákem až ke dveřím nízkého domku.

Vzal za kliku, bylo otevřeno.

Jakmile však otevřel, šlehl ven nepříjemný zápach zatuchliny a sladké hniloby, že se obracel žaludek.

Ze vstupní chodbičky vedly na každou stranu dveře. Obojí zely dokořán, takže měl okamžitě přehled. Vpravo byla kuchyň, na stole špinavé nádobí ve tvaru pyramidy.

Na druhé straně byla ložnice. V posteli, zachumlaná do špinavých peřin, ležela nějaká osoba.

„Paní Maroušková,“ zavolal nahlas.

Osoba se zvedla na loktech a upřela na Antoše bezbarvý a prázdný pohled.

„Co je? Pojd'te blíž!“

Antošovi se stále víc zvedal žaludek. Zápach se tu mísil do nepopsatelné směsice, v níž nešlo rozlišit, zda je to víc stolice, moč, nebo jen hniloba. Za zavřenými okny se všechno ještě více koncentrovalo. Kdyby se mohl jen nadýchnout a nemluvit, snad by byl i vydržel. Takhle ho stálo obrovské přemáhání, aby neutekl. Všechno tu bylo zašlé a špinavé. Nábytek, povlečení na peřinách. Doupě.

Jistě tu bude i spousta hmyzu, napadlo Antoše.

„Vy jste nemocná,“ zeptal se, „paní Maroušková?“

Nastavila levé ucho, jako každý nedoslýchavý.

„Co říkáte?“

„Jestli jste nemocná!“ Cítil, jak se mu s každým slovem obrací stále víc vnitřnosti.

Žena, které mohlo být sotva šedesát, spíše méně, odkryla peřinu a vystrčila na Antoše nohu. Snad ho pokládala za lékaře.

„Zase se mi otevřela noha!“

Velký a rozpadlý, mokravý vřed na levém bérce vypadal odporně. Zhnisaná tkáň odporně páchla a lákala okamžitě mouchy, velké masařky, které si na granulující tkáň sedaly a bzučely.

„Přišel jsem kvůli vašemu synovi!“

Přiložila si ruku k uchu, stočenou do naslouchátka.

„Jo, ten už je mrtvej!“

A mávla druhou rukou do prostoru, jako by odháněla nepříjemnou vzpomínku.

Antoš pochopil, že tady se už nic podstatného nedoví. Co kdyby však zajel do ústavu v Psárech? Zaplat' pánbůh za upovídanou a sdílnou sousedku!

„Pošlu vám sem doktora!“ křikl k posteli a začal ustupovat. Žena na lůžku mu stejně nerozuměla.

Když za sebou zavřel a nadechl se, připadal si doktor Antoš, jako by se znovu narodil. Sousedka na protější straně samozřejmě hlídkovala.

„Hrůza, co?“ křičela otevřeným oknem zlomyslně, „jako v senkrubně!“

Nejhorší na tom bylo, že měla pravdu. Byla to hrůza.

„Pročpak k ní nezavoláte doktora? Měla by jít do nemocnice!“

„Kdepak. Ona nechce!“

Koncipient neměl čas zdržovat se dlouhým povídáním. Byl rád, že zaparkoval poblíž. Ještě z pootevřeného okénka však využil ochotné sousedčiny rady.

„Jakpak se dostanu do těch Psár?“

„Vždyť jsem povídala, teďko zahnete na Břežany a pak pojedete jako na Jílové, přes Libeň. A nahoře na kopci, u hájovny, tam je taková křižovatka – vy nepojedete ani rovně ani doprava, ale rovnou vlevo. A hned za lesem, taky vlevo, je ten ústav. Nemůžete ho minout!“

Antoš zatáhl okénko a bleskově nastartoval.

Dosud nikdy ve zdejšími okolí Prahy nebyl, neznal je a všechno ho tu překvapovalo. Rozlehlost polí, rybníky, hluboké lesy a kopce, údolí potoků a nedaleká řeka, vesničky a romantická zákoutí.

Projel kolem libeňského kostelíku a stoupal prudkými serpentínami vzhůru. Podél lesa tu parkovala auta, nejčastěji s pražskými čísly, asi houbaři. Možná i ti, co se přijeli jen tak podívat a oddychnout v přírodě.

Pootevřeným stropním okénkem vnikal dovnitř svěží vzduch, prosluněný a prozářený. Mladý koncipient se mimoděk usmíval.

Sousedka ho nasměrovala dobře.

U „ručiček“ odbočil vlevo a stejnými horskými serpentínami, pro-tínajícími po obou stranách les, sjížděl směrem do Psár. Měl podivnou chuť na hodinku zastavit a sednout si do mechu a jen tak dýchat pryskyřičnatou vůni, která spoře vnikala i do rychle projíždějícího auta.

Za poslední zatáčkou se vpravo objevily rekreační chatky. A vlevo od silnice, hned u autobusové zastávky, zářila obrovská cedule, kterou hledal: Ústav sociální péče – Psáry. Byl na místě.

Celý rozsáhlý areál zalévalo slunce. Rybníček uprostřed svírala z jedné strany příjezdová cesta lemovaná topoly, z druhé strany hráz a za ní šťavnatá louka. Budovy ústavu stály opodál.

Antoš vjel branou dovnitř a zastavil mezi parkujícími vozy u administrativní budovy. Nějaká ošetřovatelka se skupinou dětí se právě chystala na vycházku.

„Prosím pěkně, kde bych našel ředitele?“ zeptal se nesměle. Zvláštní, jinak býval suverén, který neměl v komunikaci problémy,

ale jakmile se objevil ve zdravotnickém zařízení, ani nemusel počítovat dezinfekci, hned ztrácel odvalu. Netroufal si. Snad na něj působila skrytá magie prostředí. Zakleté království, kde neplatí běžné parametry života venku.

„Tamhle, na konci chodby, v patře,“ ukázala žena a popoháněla svěřence, kteří se zastavili a okukovali zvědavě Antošův vůz.

Kolik jim tak může být? Deset, patnáct nebo dvacet? Těžko se hádá, vypadají všichni tak mladě!

Ředitel ústavu, drobný šedivý muž s bohatou kšticí, ho přijal ihned.

„Karel Maroušek! No ovšem, Karlíček. Copak je s ním?“

„Je mrtev,“ řekl Antoš, „napadl ještě se dvěma komplici nějakého člověka a nešťastnou náhodou ho napadený zabil.“

Ředitel pokýval hlavou.

„Bál jsem se, že to tak jednou dopadne. Anebo ještě hůř. Kdybyste ho znal! My jsme ho tady měli osm let, až do osmnácti. Dostal se k nám z hrozného prostředí. Matka byla hodně slaboduchá, a to jsem shovívavý, otec notorický alkoholik. Ale kluk na tom nebyl nej-hůř, spíš hodně zanedbaný, není divu. Rodiče zbavili rodičovských práv a dítě umístili z odboru péče u nás. Abychom zajistili základní školní vzdělání. Vyšel u nás pomocnou školu. Karlíček!“

„Jak se tu choval?“ zeptal se Antoš, „měl tu nějaké kázeňské problémy?“

„Problémy? Ze začátku ne, ale pak se tu v okolí chytil nějaké party, byli v tom ještě dva chlapci od nás a dva z Jílového. Vykrádali chaty a byty. Dokonce pak ve třech objektech založili požár, aby se na ně nepřišlo.“

„Byl to násilník? Pral se?“

„Že by se pral sám, to ne. Vždycky se nechal někým zbulíkovat, byl hrozně závislý. Kdekdo ho mohl zmanipulovat. Ale když si někoho oblíbil, udělal pro něj cokoli, naprosto nekriticky. Kdyby zůstal u nás, určitě bychom ho dotlačili, aby se vyučil.“

Z křesla v ředitelově pracovně se otevřeným oknem krajina kolem zdála ještě klidnější a romantičtější. Na protějších svazích zlátl obilí a odkudsi zvenčí se dovnitř nesl povyk dětí.

„Nepůsobí to tady na vás,“ zeptal se mimoděk Antoš, „pořád být jen mezi těmi postiženými?“

Ředitel se zaklonil a zavrtěl hlavou.

„Dělám tu přes třicet let, všechny je znám. Pro většinu z nich jsme jejich opravdová, skutečná rodina. Neumím si představit, že bych dělal něco jiného.“

„Jak staré tu máte klienty?“ zeptal se koncipient, „vlastně chovance? Mohou tu být i déle než do osmnácti?“

„Ovšem. Řadě je přes třicet, podívejte,“ ukázal oknem, „třeba tamhleta dívka. Kolik byste jí hádal?“

„Co já vím? Tak osmnáct, nebo méně?“

„Dvaatřicet. Oni jsou nejen mentálně retardovaní, ale i pomaleji stárnou, vypadají pořád jako děti. Nejstaršímu chovanci je přes čtyřicet.“

Koncipient vrtěl hlavou, byl to svět, který vůbec neznal. Trochu mu naháněl hrůzu.

„Ale proč tedy odcházel Maroušek v osmnácti? Tady by to pro něho bylo lepší, ne?“

„Určitě. Jenže rodiče požádali o propuštění, jemu bylo osmnáct... chtěli, aby na ně pracoval a živil je. Zákon je v takových případech zájmu na jejich straně. Jenže nakonec to všechno bylo naopak. Slyšel jsem, že se dal zase dohromady s těmi vejlučky z Jílového...“

„Znáte jejich jména?“

Ředitel přisvědčil. Jak by je neznal!

„Takové kápo byl vždycky Daniel Mikejs. Je mu asi tak pětadvacet a už byl nejméně třikrát v kriminále, vždycky se z toho dostal nějak snadno. Dvakrát na amnestii. Myslím, že jim není žádná lumpárna cizí, jen když z toho něco kouká. Zabil by vlastní mámu. A protože dnešní společnost je velice tolerantní k lumpům a ničemům a je

jí celkem jedno, jak získávají peníze a jak vydělávají, tak tomuhle Mikejsovi patří dneska kde co. Jenom chodí a kasíruje. A má kolem sebe partu pomocníků.“

„A kde bych ho našel?“

„Jeho? A proč? Mladý muži, nepleťte se do toho, byla by vás škoda!“

Doktor Antoš na sobě nedal nic znát.

„Potřeboval bych se ho na něco zeptat.“

„Když jinak nedáte..., musíte do Jílového, projedete skrze bránu a pojedete jako k Vltavě. Má tam na skále vybudovaný úplně opevněný hrad. Asi má oprávněný strach! Bojí se o život,“ ředitel vstal a nahlédl do vedlejší kanceláře.

„Dáte si kávu, vidíte?“

Koncipient nedokázal odmítnout, kávu nikdy!

Miniaturní náměstíčko, uprostřed se čtverhraným záhonem růží, se otevíralo směrem k řece a k protějšímu smíchovskému břehu. I tady slunce pražilo na plné obrátky.

Kolik může být dnes ve stínu, pomyslel si Antoš, skoro třicet, nejméně. A v takovémhle horku se mordovat po světě! O co příjemnější by bylo zalehnout třeba na Podolské plovárně nebo ve Žlutých lázních. Jen si tak lehnout na betonový chodníček u bazénu, anebo do trávy u Vltavy a usínat. Ať se slunce skrze ozonové díry dál směje!

Vsadím se, že bych okamžitě usnul, pomyslel si Antoš.

Na rohu ulice, prudce spadající z kopce k náměstíčku, byl zavřený obchod se staženou roletou a nad ní viselo jméno majitele a provozovatele: Vladimír POZNER.

Antoš si zkoušel představit, jak by tu mohl vypadat provoz v plné zátěži. Někde tady, na chodníku, stoleček se židličkami. Se slunečníkem? Možná. Je libo zmrzlinu? Nebo si tady jen vypít limo-

nádu? Pivečko? Ovšemže lahvové, ale vychlazené. Možná i kávu by tu uvařili...

A k tomu si můžete nakoupit čerstvou zeleninu.

Jenže koho tu oslovit? S kým se dát do řeči?

Ty stařeny, polosedící a zpola se opírající o plot naproti, nebyly k přehlédnutí. Seděly tam vlastně tři a svorně hleděly směrem k Antošovi a mlčky, jako sudičky, ho pozorovaly. Jistě tu sedávají a zevlují celé hodiny.

„Dobré odpoledne,“ pozdravil, když došel až k nim, „máme dneska zase horko, co?“

Stařeny synchronně pokyvovaly hlavami.

„Hned bych si dal něco na osvěžení. Kdypak otevřou?“

„Tady, tady myslíte?“ vyvalila oči jedna ze stařen, „tady hned tak neotevřou a kdoví, jestli ještě vůbec někdy otevřou.“

„Neříkejte,“ nasadil Antoš svou taktiku, která nikdy neselhávala.

„To si pište, mladý pane. Zavřeli, zavřeli toho mladýho, i tenhle obchůdek. Někde před domem ho prý napadli tři lumpové a on je pozabíjel, jak se bránil. Že má takovou sílu, to bych byla nikdy neřekla! Vidíte, a ještě ho kvůli tomu zavřeli. To je dneska pěkná spravedlnost!“

„On byl jinak asi slušný člověk,“ nadhodil Antoš. Další možnost, aby se mohly uplatnit.

„Mladej a hezkej člověk to byl,“ reagovala bystře druhá a poslední, dosud mlčenlivá, se hned přidala.

„Milej a pozornej ke starým lidem.“

„Řekněte sám, copak je to nějaká spravedlnost, když mu takhle všechno rozbili a policie nikoho nezatkla?“ zeptala se. Jako by si povídaly mezi sebou a mladý muž před nimi věděl, o co jde.

„Oni mu tady něco rozbili? Kdo?“

„No právě, právě. Kdybyste to viděl, všechno rozmlátili, vandalové. I tu váhu s číslickami, co svítila, jak měl na pultě. A flašky.

Všechno. Musel to bejt nějakej zvrhlík nebo sadista, když mu takhle rozbíjet dělalo radost!”

„A chytili je?“ divil se Antoš. „Přece tu museli zanechat nějaké stopy.“

„Copak policajti dneska někoho chytanou? Nebud’te dnešní! Jsou s nima spřáhnutý, všude to píšou v novinách. Dokonce prej i ty auta kradou a pak prodávaj...”

Antoš cítil, že tudy cesta nevede.

„Přece si ho museli nejdřív vyčíhat! Někdo tu musel obcházet, ne? Takovýho neznámýho člověka, co tu okouní, byste si určitě všimly!”

„Všimly, všimly! Jakkpak, když to asi udělali v noci! V noci my spíme, jako slušný lidi.“

„Ale asi bydlíte blízko, nějaký rámus byste slyšely!”

Jedna po druhé zavrtěla hlavou.

„A nevíte, jak se mu stalo to neštěstí, jak ho přepadli?”

„A pročpak vás to zajímá, panáčku?” zpozorněla jedna z babek, a nechtěl-li se Antoš stáhnout a zmizet, musel s pravdou ven.

„Jsem z advokátní kanceláře, která pana Poznera obhazuje. Potřebujeme nějaké svědectví v jeho prospěch...”

Jak se zdálo, v očích zevlujících stařen ještě získal.

„To víte, jak tu chodí chlapi z dolní hospody a hlavně ti dělníci ze stavby, co jsou v maringotkách, bývá tu rámus. Ožerou se a pak nemůžou vyjít do kopce. Zrovna tamhle v ulici bydlí jeden opilec, ten když se namete, nadává všem. A řve na celou ulici. Někaký rámus, jak říkám, tady nikoho nevzruší. Jsme na to zvyklý. Ani se nikdo nepodívá z okna, za to vám ručím.“

„Možná byste měl víc štěstí tam, co bydlel. Víte, jak ho přepadli.“

„A vy znáte jeho bydliště?”

To ovšem neznala ani jedna.

„Počkejte, jezdíval sedmnáctkou, jako od Modřan, z Bráníka...”

Dost povšechné a nepříliš přesné sdělení. Antoš věděl, že adresu Poznerova bydliště by sehnal v advokátní kanceláři, měl však pocit, že tam se vypravil druhý koncipient Janoušek.

Když dorazil doktor Antoš do Ječné ulice, do Jurkovičovy advokátní kanceláře, kolega Janoušek už seděl u počítače. Veliký šéf se měl objevit každým okamžikem a chystal se sumarizovat shromážděné údaje.

„Co jsi zjistil? Něco důležitého?“ zeptal se Antoš.

„Kamaráde, bude to dost průšvih. Nikdo v jeho okolí o tom nechce mluvit. Mají strach. Všichni mají strach o vlastní kůži, o děti...“

„A prosím tě, proč vlastně? Někdo jim konkrétně vyhrožoval?“

„Není třeba. Každou chvíli se dočteš, že tam a tam oloupili bezmocného staříka a přitom se vydávali za policajty. Nemají dnes k policii vůbec důvěru, na štěstí k nám jsou ochotnější, neodmítnou tě rovnou, ale nechtějí nic říct. Nic neviděli, nic neslyšeli. A někteří ti to řeknou rovnou – nechtějí mít žádné komplikace.“

„A mluvil jsi s někým konkrétně?“

„Ano, sehnal jsem ženu, která tehdy volala policii, když se jí pod okny odehrávala ta divoká bitka, jak přepadli Poznera. Prý to byl nenápadný, slušný člověk, jeho žena také, nikdy o nich nebylo slyšet. Ona se o ty děti starala, taková čistotná a pořádná ženská. On prý se taky staral, nikdy předtím nepil, do hospody nechodil. V domě prý o nich nemůže nikdo říct ani v nejmenším něco špatného.“

„Takže přece jen povídala!“

„Ale jen když o nic nešlo. Jakmile jsem na ní chtěl, aby o té bitce svědčila u soudu, začala se cukat. Úplně se změnila..., vlastně mě zdvořile vyhodila. A to takovým tempem..., nechápu do teďka tu její vyděšenou a hysterickou reakci, vyváděla jako pomínutá. Myslím, že už ji někdo zpracovával...“

„Aby nesvědčila?“

„Aby mlčela. Mohli ji uplatit. Anebo pohrozit, že jí zlámou ruce. A když viděla, co viděla, dá si přirozeně pozor. A bude se zoufale

snážit, aby ji neviděli, že s někým nápadným mluví. To byla prostě panická hrůza, kterou měla v očích. Takhle se normálně člověk nechová.“

Bylo tedy víc než zřejmé, že na nějaké zásadní svědectví ve prospěch Vladimíra Poznera nemůže obhajoba spoléhat.

A o manželce a dětech ani stopy.

Hned po ránu, když se Pozner probudil, přinesla mu sestřička čerstvé noviny.

„Podívejte, píšou tam o vás!“

Na první straně novin byl obrovský titulek, aby ho nikdo nepřehlédl.

BUDE POZNER POTRESTÁN ZA TO, ŽE SE JEN BRÁNIL?

Počátkem měsíce byl Vladimír Pozner (29), podnikatel z Prahy, vydírán zatím neznámou skupinou osob, kteří po něm požadovali pravidelné platby za „ochranu“. Protože tyto nezákonné odvody odmítl, vandalsky mu poničili obchod v Praze 4, který zcela zdemolovali, a následujícího večera jej tři neznámí muži napadli před domem, v místě bydliště.

Vladimír Pozner se pochopitelně bránil a použil finský nůž, který nosil při sobě. Nešťastnou náhodou byl jeden z útočníků, kteří Poznera surově bili, bodnut přímo do aorty a na místě zemřel. Jednalo se o K. M. (23).

Vladimír Pozner byl vzat do vazby a obviněn nejprve z vraždy a pak byl podle našich informací jeho čin překvalifikován na zabití v nepřiměřené obraně. Zdá se, že pro českou policii je jediným přesvědčivým argumentem přiměřenosti nechat se nejprve zabít. A pak se uvidí...

Soudní projednávání případu bylo nařízeno na pondělí, v 10 hodin na obvodním soudu pro Prahu 4.

Psychicky těžce traumatizovaného a vyčerpaného podnikatele zde bude vzhledem k jeho stavu zastupovat známý pražský advokát JUDr. Milan Jurkovič.

„Co tomu říkáte, pane Pozner? Dobře to napsali, co?“

Pozner zíral do novin, kde figurovalo jeho jméno, a snažil se uvědomit si vůbec dosah toho všeho. Šílený sen začal náhle. Teď je možná v dohledu jeho reálné vyústění.

„Myslíte si, že je to dobře? Že o tom takhle napsali?“

„To si pište, že jo. Kdyby se o to nezajímal tisk, tak by to ještě nějak zešvindlovali. Takhle už nemůžou,“ mínila sestra, „a vy máte štěstí, že vás zastupuje pan doktor Jurkovič. Ten vás z toho vyseká, uvidíte. Hlavně buďte v klidu.“

Pozner vstal a znovu si slovo po slově pročítal článek. Chvillemi měl zvláštní pocit, jako by se to vše netýkalo jeho, jako by celá záležitost patřila k někomu jinému a celý svět kolem byl jiný, změněný. Jako by ani on do toho světa nepatřil. Děsilo ho to.

Co když jsem se opravdu zbláznil?

Před polednem si ho zavolal do pracovny doktor Dvořák.

„Za chvíli za vámi přijede doktor Jurkovič, protože vás musí seznámit s definitivní verzí obžaloby. Dal jsem souhlas k vaší osobní účasti při soudním projednávání, samozřejmě v rámci pracovní neschopnosti a za zdravotnického doprovodu. Abyste byl úplně klidný, nedovolil jsem již žádné další upřesňující výslechy, jak požadovala policie. A oni nakonec, v obavě, aby nedošlo zase k nějaké nepředvídané zkratkové události, souhlasili.“

Pozner přikývl, cítil, jak se mu pozvolna vrací ztracená sebedůvěra.

„Budu tam muset mluvit? Budou se ptát?“

„Ne, pouze v informační úvodní části, když se bude soudně zjišťovat a potvrzovat vaše identita. Všechno ostatní zodpoví advokát, vy budete jen sledovat líčení. I já budu předvolán jako svědek ob-

hajoby, jako soudní znalec a váš ošetřující lékař, abych tam doložil závěry posudku.“

„Jak to může dlouho trvat?“

„Těžko odhadnout. Podle mého názoru se celý proces může stihnout za den. Když dosáhneme osvobození, hned nazítří vás pustím domů.“

Vladimír Pozner zavřel oči a vydechl.

„Už aby to bylo za mnou!“ Ještě se chtěl na něco zeptat, ale po rázném zaklepání vtrhl do Dvořákovy pracovny advokát Jurkovič.

Na čele se mu perlily kapičky potu, protože venku za oknem zuřil výjimečný a nepříčetný pařák.

V rychlosti přečetl obžalobu, která byla jeho kanceláři doručena ve dvou kopiích, a tvářil se nadmíru spokojeně.

„Obžalobě jde o exemplární potrestání civilní osoby, která s sebou nosí zbraň a použije ji v sebeobraně, přičemž vážně poraní útočníka. Obžaloba se domnívá, že od toho je tu jen policie, aby hájila zájmy občana, a chce, aby soud konstatoval vinu. Zároveň žádá výrazné omezení případů, kdy občan vezme svou obranu do vlastních rukou. Základním bodem je teze, že Praha není Chicago – to by se pak lidi stříleli navzájem...“

„Jaké mám šance, že to dobře dopadne?“

„Rozhodně větší, než mají oni. Zajímá se o to tisk a celá veřejnost. To není zanedbatelné, i když trochu dvojsečné. Vyčtou nám, že ovlivňujeme veřejnost.“

Doktor Jurkovič se však usmíval a jeho rovnováha se přenášela i na Poznera.

„A... co moje žena..., zjistil jste něco?“

Advokát malinko pohasl.

„Nevím o ní nic. Žádné zprávy, žádné informace. Jsem stoprocentně přesvědčen, že ji nikdo neunesl, ale že odešla sama. Mám i další pochybnosti, ale tím vás teď nebudu zatěžovat. Vy máte před

sebou zásadní proces, všechno ostatní musí počkat a přijde to na řadu až potom.“

„Ale co když to s tím souvisí?“

Jurkovič pohlédl na svého klienta jen letmo.

„Nemám pro to sebemenší důkazy.“

Pozner sklopil hlavu a kýval.

„Dobrá, věřím vám. Už o tom nemluvme. Uvidíme pak.“

Do pondělka zbýval ještě celý víkend. Perspektiva i z Poznerova pohledu dostávala nějaké obrysy.

V noci z neděle na pondělí spal Vladimír Pozner jen málo a neklidně. Často se budil a pronásledovaly ho děsivé sny. Měly formu útržkových filmů, kde v inkvizičním procesu byl odsouzen k upálení, po chvíli po něm zase stříleli v tmavém lese a pak prchal před ostřelovači, kteří ho pronásledovali letadlem.

Byl rád, když se ráno rozednilo a mohl vstát. Oholil se a od sedmi hodin seděl v hale připraven. Zmáhala ho vnitřní nervozita. Za poslední dny a týdny prožil tolik dramatických událostí, cítil se jako na houpačce, nahoru a dolů, ani není divu, že jeho vnitřní rovnováha byla narušená.

Jen s enormní obtíží se soustřeďoval na každou myšlenku, kterou chtěl dovést do konce.

Soudní budova připomínala svými studenými chodbami poněkud kafkovské bludiště. Nekonečné průchozí koridory, očíslované dveře.

Ač provázen doktorem Dvořákem, cítil Pozner podivné mrazení v zádech. Vkrádala se malinká pochybnost, kterou nedokázal zapudit. Co když se objeví zrníčka písku a stroj se zadře, zadrhne? Co když se objeví nová, absurdní skutečnost, proti níž nezmůže nic, ani on, ani ti, co jsou ochotni ho bránit?

Když vstupoval do soudní síně, vnitřně se chvěl, jako by trpěl zimnicí.

„Jen klid,“ zašeptal doktor Dvořák, „za chvíli to bude za vámi.“

Zasedání bylo veřejné. Většinu z míst ve dvou lavicích, určených pro veřejnost, zaujali zřejmě novináři. Předseda senátu, prošedivělý doktor Doubek, zasedl i se dvěma přísedícími a se soudní zapisovatelkou v čele pod státní znak. Napravo od něho seděl státní zástupce a vlevo usedl doktor Jurkovič s obviněným Vladimírem Poznerem.

Všechny procesní náležitosti byly splněny, totožnost přítomných potvrzena.

Ze všech původních úmyslů se v žalobě státního zastupitelství objevila pouze nepřiměřená obrana s následkem smrti útočníka. Státní zástupce mluvil střídavě a již se vůbec nesnažil vylíčit Poznera jako potenciálního zločince, který si dlouho připravoval mstu na osobách, co mu vandalsky zničily jeho soukromý majetek. Žalobce se spokojil s prostým vylíčením faktů, včetně toho, že Pozner měl u sebe nebezpečnou zbraň, nazývanou finský nůž s vyskakovací čepelí, již pak bodnutím ponořil do hrudníku útočníka. Na rozdíl od původního vyšetřovacího spisu nebylo zpochybněno, že pan Vladimír Pozner se bránil, když na něho v přesile zaútočili. Nikoliv obráceně. Byla tak s malými výhradami přijata i verze, že útočníci byli tři, z nichž dva nakonec utekli.

Ani obžaloba, ani obhajoba neměla svědky, kteří by tuto verzi potvrdili, či vyvrátili, a jak konstatoval státní zástupce, ani lidé, kteří přivolali policii v osudný večer, nechtěli mít s procesem nic společného, odmítli v jakékoliv podobě svědčit. Prý si už na nic nepamatují.

„Je nesporné, že mají strach,“ přiznal státní zástupce nerad a s jistou trpkostí. „Za těchto neúnosných podmínek se nejenom právo a spravedlnost obtížně hájí, ale stejně těžce se prokazuje zločin. Bude-li tento výrazný dnešní trend lhostejnosti pokračovat, nebude justice nakonec schopna zasáhnout ani v nepochybných věcech a bude tak ochromena.“

Po konkrétním vylíčení všech známých faktů státní zástupce ukončil své expoé slovy: Jménem republiky žaluji Vladimíra Poznera z použití nepřiměřené obrany, v jejímž důsledku byl zabit Karel Maroušek.

Již ani slovo o vraždě, o otiscích prstů. Bez dalších souvislostí. Ani slovo o zavražděném Maškovi.

Soud přikročil k výslechu svědků.

Přednosta ústavu soudního lékařství dodal své dobrozdání písemně.

Karel Maroušek zemřel v důsledku přímého probodnutí aorty, což prakticky okamžitě vyvolalo smrt. Rána byla vedena velkou silou, čepel projela kůží, prorazila plicní tkáň a mezi 1. a 3. mezižebřím zasáhla oblouk aorty až do srdečního svalu. Ani rychlá pomoc lékaře nemohla zabránit úmrtí.

Zpráva ústavu soudního lékařství byla zaprotokolována bez dotazů a pochybností jako nezvratný fakt.

Ani protokol pohotovostní jednotky o zásahu na místě činu nevyvolal překvapení. Konstatovalo se v něm velmi jednoduše, že na místě našli zakrvácenou a nepochybně mrtvou osobu, což vzápětí potvrdil lékař rychlé záchranné služby. Zároveň byl na místě zadržen pachatel Vladimír Pozner, jevící známky požití alkoholu, ještě s doličným předmětem v ruce. Na doporučení nadřízených byla Poznerovi odebrána krev na alkohol a ihned poté byl umístěn do vazby, neboť celá předběžného zadržení byla naplněna.

Slovo dostal Poznerův obhájce, doktor Jurkovič.

„Nechci zdůrazňovat, jaký negativní psychologický vliv měla na mého mandanta diletantská a nepochopitelná policejní rutina, která místo objektivního zhodnocení a vyšetření zatkne postiženou, napadenou osobu a bezohledně ji brutálním způsobem zavře mezi recidivisty a nepochybné zločince ve věznici v Ruzyni. Psychologickou újmu na zdraví vyčíslí lékaři, já se chci držet pouze jednoznačných a snadno prokazatelných skutečností.“

Vladimír Pozner byl vydírán. Nějaká individua, jimiž se to v dnešním podnikatelském světě jen hemží, aniž by to vyvolávalo policejní znepokojení, požadovala za „ochranu“ jeho těžce budovaného obchodu pravidelnou desátku, každý měsíc pět tisíc korun. Tento fakt nestojí ostatně žalobě za víc než za pouhé konstatování, jako by tento způsob obohacování byl v podstatě docela v pořádku. Občan je tu zřejmě vydán na milost a nemilost kriminálních živlů, kteří

současnou benevolenci zákona pokládají za tichý souhlas státu se svojí aktivitou.

Protože se Vladimír Pozner jako svobodné individuum vzepřel tomuto násilí a brutální aroganci, byl mu pro výstrahu vandalsky zničen jeho podnikatelský projekt, na jehož aukci i zařízení si musel vzít vysoký úvěr. Celou bezpečnostní situaci státu tu věcně zobrazuje konkrétní jednání vyšetřujících policistů, kteří na místě panu Poznerovi „moudře“ poradili, že by bylo lepší platit... Dobrá rada nad zlato! I bezmocné konstatování, že pachatele policie stejně nikdy nenajde, svědčí o morální úrovni sebevědomí aktuálních ochránců zákona. Je nepochybné, že za tuto skutečnost nemohou policisté jako takoví, ale systém, který umožňuje, aby v čele, v rozhodujících funkcích na těchto institucích, na místech profesionálních, seděli diletanti a neprofesionálové, ochotníci. Jestliže bude politika v budoucnu převažovat nad odborností, soudím, že není naděje na nějaké zlepšení.

Pan Vladimír Pozner byl napaden třemi osobami, když se silně rozrušen předchozími zážitky vracel domů. Je nepochybné, že s touto senzibilizací pachatelé předem počítali. Ponechávám bez povšimnutí invektivu, že Pozner jevil známky požití alkoholu. Jen si tak vnitřně kladu otázku, jak by se podle státního žalobce asi měl zachovat průměrný občan tohoto státu, kterému vandalové rozbijí usilovně budovaný zdroj existence a který se dozví, že je pramalá naděje na spravedlnost. Troufám si tvrdit, že 99 procent lidí by to řešilo pomocí alkoholu!

Při návratu domů, aby bylo zcela nepochybné, kdo skutečně drží otěže bezpečí občanů v rukou, je napaden třemi individui a on v obraně jednoho z nich zneškodní. Má při sobě jedinou zbraň, o níž se i ve Foglarových knížkách říká, že patří neodmyslitelně do kapsy pravého muže, nůž. Tedy nic nenormálního, nic výjimečného. Je to finský nůž, protože pan Pozner nemá zbrojní pas, aby mohl vlastnit účinnější zbraň.

Je jen ironií osudu, že žaloba označuje kapesní nůž za obzvláště nebezpečnou zbraň.

A Vladimír Pozner ji v nebezpečné situaci ohrožení vlastního života použije. Kde je ona deklarovaná mez přiměřenosti? Měl snad vyčkat, až mu některý z pachatelů vyrazí oko? Nebo je to ještě málo? Je třeba přičíst vyražené zuby a zlomenou ruku?

Na celé věci je pozoruhodné i to, že policie nevypátrala ani další dva útočníky, ač i žaloba pokládá za nepochybně prokázané, že pachatelé útoku byli tři!

Za ještě pozoruhodnější ovšem pokládám fakt, že žádný z potenciálních svědků z okolí místa činu není ochoten ani v nejmenším svědčit. Proč? Ze strachu, vážený soude, z prostého lidského pudu sebezáchovy. Co se mne netýká, není, neexistuje! Bojí se totiž, že jim za takovou upřímnost tihle všemocní násilníci ublíží. Jsou vystrašení zprávami z novin, příklady, o kterých se denně dovídáme. Tato lhostejnost je motivovanou obavou o život. Apelovat na morální smysl existence je směšné a neuvěří tomu už ani naivní dítě. Příмым důkazem toho je žaloba sama: útočníci byli tři, ale není známo nic o zbývajících dvou. Ti se pohybují někde mezi námi, páchají další násilí a připadají si nepochybně docela bezpeční.

Pocit zoufalství a bezmocnosti vedl Vladimíra Poznera až k zoufalému aktu volání o pomoc, k sebevražednému pokusu, který na štěstí pro něho i pro spravedlnost nevyšel. Dodnes je tento muž v ošetřování psychiatrického oddělení a my se vzápětí dovíme i podrobnosti ve zprávě soudního znalce, který zhodnotí jeho stav.

Když se před osmnácti lety ve francouzském městě Troyes projednával dnes již historický případ Patricka Henryho, změnilo se soudní projednávání v ostrý boj mezi příznivci a odpůrci trestu smrti. Z případu se stal prestižní precedens. Dnešní proces proti Vladimíru Poznerovi je manifestem zastánců konzervativní linie, která prosazuje, že občan je jednoznačně chráněn státem, a nemá tudíž právo se sám bránit. Snad je mu jen ponechána víra, že

spravedlnost nakonec zvítězí, zatímco pachatel se může domáhat všech práv a také si může dovolit vše. Ono se pak uvidí.

Pevně věřím, že žijeme v právním státě, v právním společenství a je na nás, abychom občana přesvědčili, že státní instituce, hájící jeho zájmy, je dostatečně odvážná a silná, aby přiznala pochybení.

Ve státě, kdy občan za svou bezpečnost platí nemalé daně, ho mezi jiným také zajímá, zda je také de facto před lumpy a zločinci ochráněn. Jinak bude přinucen si svou obranu před kriminálními živly zajistit sám, a tím zpochybní samu existenci práva v demokratickém systému. Demokracie není anarchie a pohrdání řádem, není to však ani znásilňování práva silnějšími a asociálními jedinci.

Podobných případů, jako je tento, projednával soud v posledním období několik, nikdy to však nebyl případ tak jednoznačný. Pokládám za asociální, absurdní a nemorální, aby soud vyhověl obžalobě a konstatoval, že obrana napadeného občana byla neadekvátní a na základě této zcela samozřejmé nutnosti byl obviněn ze způsobení závažného poranění s následkem smrti.

„Domnívám se, že argumenty žaloby jsou dostatečně průhledné, stejně jako tvrzení obhajoby je jasné a srozumitelné. Z těchto důvodů již ani nepokládám za nutné vypovídat o našich poznatcích k osobě Karla Marouška. Jsou však soudu i obžalobě k dispozici, bude-li to třeba.“

Malá soudní síň se zaplnila do posledního místečka.

Bylo tu i televizní zpravodajství a několik známých novinářů, kteří si při Jurkovičově řeči činili intenzivně poznámky.

„Vážený soude, na základě ověřených skutečností obhajoba žádá: za první – plné zproštění vzneseného obvinění vůči Vladimíru Poznerovi, týkající se nepřiměřenosti jeho obrany. Za druhé – plné zproštění obvinění za zabití Karla Marouška v rámci této obrany a za třetí – finanční odškodnění 100 000 korun českých za vzniklou újmu na zdraví. Dále požadujeme, aby žalující strana uhradila soudní a vazební náklady, včetně nákladů vynaložených na obhajobu.“

Doktor Jurkovič se jako z divadelního jeviště rozhlédl po soudní síni a pak svou mohutnou postavu složil do nepohodlné lavice vedle Vladimíra Poznera.

Ten po celou dobu seděl se sevřenými rty a sledoval každé advokátovo slovo.

„Soud děkuje obhajobě za přednesená fakta, která budou pečlivě zaprotokolována. A nyní žádám soudního znalce pana MUDr. Petra Dvořáka, aby přednesl soudu odbornou expertizu.“

Předstoupil jsem.

„Potvrzuji, že zdravotní stav Vladimíra Poznera byl vazbou a s tím souvisejícími okolnostmi výrazně poškozen. Vazební depresivní syndrom značné hloubky se projevil i těžkou autoagresí, poruchou pudu sebezáchovy. Stav vyžaduje psychiatrickou péči až do konečného vyřešení případu, aby se předešlo dalšímu zkratovému jednání.“

„V jakém stavu byl Vladimír Pozner v okamžiku, kdy došlo k napadení?“

„Lze říci, že si Vladimír Pozner uvědomoval nebezpečnost celé situace i nebezpečnost svého počínání, to však bylo zcela zastíněno bezprostředním ohrožením vlastního života. S tím pochopitelně i souvisí vymizelá schopnost ovládnout toto počínání. Vrchol takové situace maximálního vitálního ohrožení odpovídá diagnóze panické reakce, na niž se vztahuje příslušný paragraf trestního zákona, který konstatuje, že za toto jednání nemůže být jedinec trestně odpovědný.“

Po polední přestávce proces pokračoval.

Před soudem odpovídali experti, kriminalisté, vedoucí vězeňské ostrahy a několik specialistů, aby se všem procesním náležitostem učinilo zadost.

Obecně se však v soudní síni klonili k názoru, že jednání probíhá zcela ve prospěch Vladimíra Poznera.

V šestnáct hodin se soud odebral k poradě a byla vyhlášena další přestávka. Nervozita v soudní síni přes jednoznačnost dojmu ve prospěch obviněného vůči hledně narůstala.

V šestnáct třicet předseda senátu oznámil výrok soudu.

Vladimír Pozner se zprošťuje v plném rozsahu obvinění z použití nepřiměřené obrany i se všemi z toho plynoucími důsledky.

Vladimír Pozner se plně zprošťuje i obvinění z vážného poranění Karla Marouška s důsledkem smrti, protože k tomu došlo v přímé souvislosti s přiměřenou obranou.

Soud přiznává Vladimíru Poznerovi finanční kompenzaci ve výši sto tisíc korun českých za utrpenou újmu.

Žalující strana, tedy stát, je povinna uhradit soudní výlohy, včetně nákladů na obhajobu.

Státní zástupce si vyžádal zákonnou lhůtu k prostudování rozsudku a k případnému odvolání. Tento fakt však nijak neovlivňuje možnost propuštění Vladimíra Poznera z léčby, bude-li jeho zdravotní stav upraven.

Tu noc měl Vladimír Pozner opět pocit, že se znovu narodil.

A já jsem dodržel slovo. Hned ráno, jakmile se otevřela propouštěcí kancelář, vypsals všechny potřebné doklady a Poznera po krátkém pohovoru propustil.

„Nemyslete si, že máte vyhráno, teprve teď to bude nejhorší. Všechno na vás padne. Úzkost, strach a deprese z budoucnosti. Teprve až tohle období překonáte, bude všechno OK. Netrapte se tím, stres působí totiž vždycky až v okamžiku, kdy pomine. Do té chvíle nás naopak drží pohromadě.“

„Budu ještě užívat nějaké léky?“

„Ne. Můžete to zvládnout vlastní vůlí. Jenom kdyby to opravdu nešlo, přijďte nebo se ozvěte.“

Pozner kývl na srozuměnou, vzal si pár osobních věcí, které mu vrátili při propuštění z vazby, vyjma finského nože, který zůstal jako doličný předmět u soudu, a sestra mu otevřela dveře, kterými vyšel z pavilonu do parku.

Mohl se nadechnout čerstvého vzduchu. Ještě snad nikdy neprožíval slunečný den jako tentokrát. Uvědomoval si plně vůni, zvuky i sílu větru.

Přestože slovy zdůrazňoval, jak silně je vyzbrojen na návrat, se skutečným a definitivním návratem domů úmyslně otálel. Musí ještě něco nakoupit...

Schránka na dopisy byla plná účtenek, propagačních letáčků a složenek. Nic víc. Žádná zpráva, žádný pozdrav, nic.

A ještě svíravější pocit ho zaplavil, když otevřel dveře bytu. Ticho. Prázdné, duté ticho, v němž se kroky rozléhaly jako v nějaké obrovské jeskyni.

V kuchyni zbylo neumyté nádobí, na kávové sedlině se dokonce rozlezla mohutná plíseň.

Pustil se do úklidu, to ho uklidňovalo. Setřel prach, pavučiny. Pak si otevřel gulášovou konzervu, kterou našel ve špajzu.

V půl desáté večer zazvonil telefon.

Hrklo v něm: kdo to může být? Přítel, který mu chce blahopřát? Nebo někdo jiný, kdo mu chce vyhrožovat, vynadat, ublížit?

Zvedl sluchátko s těžko popsatelnou obavou.

„Poslouchej dobře, Pozner! Měl jsi prostě štěstí, vyváznu jsi z toho perfektně a ještě to něco hodilo. Myslíš si teď, že jsi mistr světa? Jenomže pořád nevíš, kde máš ženu a děti? Chtěl bys je vidět, ne? Asi nejradši živý, co? Nebo se mýlím? Stačilo by po kouskách?“

Zavřel oči a křečovitě sevřel sluchátko.

Věděl to! Tušil to! To jenom ONI mu nevěřili. Nikdo mu to nevěřil.

„Chtěl bys je mít zpátky doma, co? Proč nic neříkáš? Nemáš zájem?“

„Ale ne, mám, samozřejmě, že mám!“ Srdce se mu rozbušilo, div že neprorazilo hrudník.

„Kdy bych je mohl vidět?“

„Nebud' tak hr, Pozner! Nespěchej! Nebude to zadarmo, to si piš! Dostaneme dvě stě klacků na dřevo, jasný?“

„Dvě stě tisíc?“

„Ovšem. Slyšel jsi dobře. Nebo se ti to zdá málo? Máš pravdu, tak dvě stě padesát, jsme domluvený. Můžeš je zejtra přinést a bude to. Z ruky do ruky.“

„Ale jak poznám, že to není nějaká bouda?“

Hlas na druhé straně se pobaveně zasmál.

„To nepoznáš nijak, Pozner. Jestli nechceš, je to tvůj problém. Nebo ti mám poslat ouško? Nebo prstíček, abys věřil?“

„Ne, proboha to nechci!“ křičel Pozner, „já ty peníze nějak seženu. Určitě je seženu!“

„Výborně, jak je vidět, jsi už docela rozumnej. Hlavně se nás nesnaž podfouknout, to by byl tvůj konec. Je ti to jasný! Už bys je nikdy neviděl!“

Vrýval si do paměti hlas, každé slovo, každý důraz, každou pomlku. Nikdo mu nevěřil! Nikdo! Ale on to tušil, on to věděl!

Ted' je to tady... tahle jediná, stále se opakující myšlenka mu zaplnila okamžitě celou kapacitu mozku.

Kde do zítřka sehnat nenápadně dvě stě padesát tisíc? Kde?

„A kam je mám přinést, ty peníze?“

„Tak si dobře pamatuj. Pojedeš stejně, jako jsi jel navštívit toho svýho kámoše Maška, na Radlíku, směrem na Jílový.“

Poznerovi přeběhl po zádech záchvěv mrazivého chladu.

„Je tam na odbočce hospoda a taky zastávka autobusu. Těsně před ní je telefonní budka. Tam budeš mít další instrukce. Zejtra, přesně v poledne!“

Cvak. Hlas zmlkl. Zítra v poledne!

Půjčit si, ale od koho? Kdo bude mít doma v matraci dvě stě tisíc? Doma může dát dohromady sotva patnáct, možná dvacet, ale víc sotva. Snad nějaké zlato?

A ohlásit to policii? Po těch zkušenostech, které s nimi v poslední době měl? Mohl by dopadnout ještě hůř. Neměl k nim důvěru, nevěřil jim.

Jediný, ke komu měl naprostou důvěru od počátku, byl doktor, ale toho by se jistě ptal zbytečně. Kde by se u doktora, ve státní nemocnici, nota bene na psychiatrii, vzaly potřebné tisícovky?

A co advokát? Doktor Jurkovič. Tomu by nemusel nic moc vysvětlovat, jistě by pochopil..., ale že by půjčil peníze?

Naivní představa. Jedině říci mu úplně všechno, risknout to a zkusit s jeho pomocí ty peníze někde vydolovat, vypůjčit.

Ze všech možností byla tahle nejbližší a nejschůdnější.

Vytočil chvatně číslo do advokátní kanceláře, které měl v rezervě uschované, kdyby něco v budoucnu snad potřeboval. Netušil sám, že to bude tak brzo.

Nekonečně dlouhé vyzvánění. A nakonec záznamník: Nejsme přítomni, zanechte vzkaz v délce jedné minuty, děkujeme.

Jaký vzkaz jim má nechat? Co jim má říct? Co když se k tomu vzkazu dostane někdo cizí...

Do smrti bych si musel vyčítat svou neopatrnost, kdyby se jim kvůli tomu něco přihodilo! Co už by se nedalo napravit...

Že by se snad přece jen zkusil poradit s doktorem?

Celou půlhodinu trpělivě vytácel Dvořákovo číslo, čím dál zoufaleji a zběsileji. Stále dokola, stále obsazeno. Buď mluví, nebo má na stanici poruchu. Třeba taky jen špatně zavěsil. A možná, že je přetížena centrála.

Konečně! Po dlouhém úsilí vyzváněcí tón. Jen aby tam byl! Jen aby! „Dvořák,“ povídám.

Jak se asi Poznerovi ulevilo!

„Pane doktore, tady Pozner. Já mám strašný problém. Potřebuju se s vámi moc nutně poradit. Nevím, co mám dělat.“

„Tak za mnou přijďte,“ nabídl jsem mu.

„Víte, já, nezlobte se, mně se tam moc nechce...,“ představa, že by se takhle rychle po propuštění vracel do psychiatrické léčebny, mu naháněla hrůzu. Měl trochu obavu, aby se nakonec ze všeho přece jen nezbláznil.

„A telefonicky by to nešlo?“ zeptal jsem se vstřícně.

Pozner malinko váhal. Vždyť nemusí říct všechno!

„Potřebuju rychle sehnat dvě stě padesát tisíc.“

Proboha, jen ať se doktor neptá, na co. A nevyzvídá podrobnosti, úpěnlivě se soustřeďoval Pozner.

„Dvě stě padesát tisíc! To je hodně... a do kdy to potřebujete?“

„Do zítřejšího poledne!“

Nastalo ticho, oba jsme mlčeli a já uvažoval.

„Podívejte, pane Poznere, napadá mě už jen jedno, jediné východisko. Půjdete do Centrální obchodní banky a ohlašte se u ředitele. Je to můj dobrý známý, zavolám mu. Požádáte o úvěr a aby se věc urychlila, o okamžitou půjčku v hotovosti v téhle sumě. Když budou chtít, tak mohou vyhovět, pro ně je to malá částka, okrajová záležitost. Pokud se odstraní administrativní bariéry, můžete peníze dostat v podstatě na počkání.“

„A co mám udělat?“ zeptal se Pozner, kterému se ulevilo a balvan obav mu spadl z duše. Připadal si náhle jako opilý.

„Vezměte svoje doklady, živnostenský list a jděte. Já mu tam zavolám, spolehněte se. Kdyby se něco zadrhlo, zavolejte mi.“

Jak mohou být i zdánlivě neprůchodné věci vyřešeny rychle, snadno a jednoduše! V tuhle chvíli však nešlo o dvě stě padesát tisíc korun českých, ale o život. A když jde o život...

Poznera se zmocňovala zvláštní netrpělivost a tréma.

Jako když ještě chodil do školy a čekal, že bude vyvolán k tabuli. Na jedné straně se bál toho okamžiku, na druhé straně se nemohl dočkat, zdálo se, že čas utíká úplně jinak než dřív. Po tom všem, co teď prožil, nepociťoval však strach ani napětí. Snad se všechno vyřeší, všechno se dostane do normálních kolejí, je to už jen otázka nejbližších chvil, nejbližších hodin. Neúprosný čas.

Odložil jsem sluchátko a rozevřel svůj telefonní diář.

O... obchodní banka... sešitek se však otevřel u písmene K. Kriminální policie. Kapitán Hladík.

Jen okamžik jsem váhal, s pohledem upřeným do jednoho soustředěného bodu. Nechtěl jsem spáchat osudovou chybu.

Všechno klaplo. Hladík jednal ihned. Dvě stě padesát tisíc si odnesl Pozner složené po pětitisícovkách v úhledném balíčku a nasedl do škodovky, zaparkované před domem. Chtěl vyjet s předstihem, aby byl na místě včas. Škodovka, potvora, nechtěla nastartovat, vrčela a škytala. Teprve, když otevřel kapotu a párkrát zapumpoval, škrtla a rozběhla se.

Vladimír Pozner se vydal směrem na Jílové, k osadě Radlík. Měl vynikající náladu, cestou si dokonce začal hvízdát.

Co je to dvě stě padesát tisíc v porovnání se štěstím celé rodiny. Jakou mají dneska vůbec peníze hodnotu?

Vyjel zatačkami u Libře a stočil se vpravo k Jílovému.

Před telefonní budkou poslušně zastavil, vystoupil z auta a zamířil k budce. Už sahal na prosklené dveře.

„Jste pan Vladimír Pozner?“

Otočil se. Za ním stál policista v uniformě.

Zatraceně! Co teď? Všechno je asi v pekle, všechno se hroutí!

„Ano,“ zabručel co neklidněji, „co má být?“

„To je v pořádku, nemusíte mít obavu, vaše rodina je v pořádku, všichni. Provedli jsme bleskovou akci na jejich osvobození a teď jsou v bezpečí.“

Oddychl si.

„Mohl bych je vidět?“

„Ovšem, proto na vás čekám. Zavezu vás na místo, není to daleko, pojedu s vámi.“

Opět nasedl a policista vedle něho. Neptal se na detaily, nechtěl vypadat dotěrně a vyzvídat.

„Máte ty peníze?“

„Ovšem.“

Projeli až na náměstí v Jílovém a odbočili směrem k Vltavě. Nad nejvyšším bodem v okolí se rýsovala opevněná vila za vysokou zdí.

„Zahněte po téhle cestě nahoru,“ vyzval ho policista.

Pozner to bezmyšlenkovitě provedl a už se šplhali vzhůru. Vrata do vily se automaticky otevřela a hned za nimi se zase zavřela.

Snad ho malinko zmátlo, že uvnitř neuviděl žádné další uniformy. Asi jsou v civilu, napadlo ho.

„Tak si vystup,“ uslyšel vedle sebe.

Ohlédl se a zjistil, že přímo na něho směřuje hlaveň pistole.

„A makej, makej,“ tykal mu najednou policista a jeho předchozí zdvořilost byla tatam. Změnil se nejen způsob, ale i přístup. A aby dodal svým slovům na pádnosti, udeřil Poznera prudce rukojetí pistole do týla.

Prvotní zmatek se rychle rozptýlil.

Už je to jasné, naletěl! Naletěl na uniformu. Lhostejno, jestli na falešného policajta, ve falešné uniformě anebo skutečného policajta, který to táhne s únosci. Co na tom záleží, co to změní?

„Vem s sebou ty prachy!“ nařídil policajt.

Pozner vzal poslušně balíček ze zadního sedadla a vystoupil. Mohlo ho to napadnout, když se ptal po penězích. Proč by se po nich jinak ptal...

Nemělo asi teď smysl se bránit a vzpírat. Takhle neměl žádnou, ani minimální šanci, odpráskl by ho jako králíka.

Třeba se ještě nějaká šance naskytne.

„Neotáčej se a mazej nahoru!“

Vila měla hladkou fasádu a poměrně malá okna, v přízemí na nich visely mříže. A dvůr byl z betonu.

Kráčel po schodech, policajt o krok za ním.

Zvažoval, jaké má vyhlídky, ale příliš nadějně to nevypadalo. Takhle trapně naletět! Co když tu žena ani děti nejsou? Co když tu ani vůbec nebyla? Co když jsou dávno mrtví?

O svém osudu si moc iluze nedělal. Věděl, že ho nepustí.

A uvědomoval si zvláštní věc: tohle všechno přece viděl. Ano, poznával detaily na schodišti, veliký obraz, brnění v rohu...

Jak je to možné?

Měl v hlavě zmatek a jakási mozaika se mu míhala před očima. Snad tady někdy byl? Snad tohle už jednou prožíval? Kdy to bylo?

Určitě nedávno, ve snu.

„Zastav se! Čekej!“ strohými povely a tykáním dával policajt jednoznačně najevo, jaká je Poznerova pozice.

Nebyla příliš důstojná ani nadějná.

Policajt otevřel dveře do jakéhosi salonu, zařízeného se vkusem starožitným nábytkem. Jako na zámku.

„Posad se,“ nařídil policajt a ukázal na vysokou dřevěnou gotickou židli.

Pozner poslechl a vyčkával. Všechno, co viděl kolem, bylo nějak důvěrně známé. Stůl, váza, zrcadlo na zdi. I rokoková pohovka.

Konečně se otevřely dveře a vešel suverénní a mladý muž s knírkem a trochu delšími vlnitými vlasy. Pobaveně a s nadhledem se usmíval.

„Vítám tě, Pozner!“

„Dobrý den,“ řekl nejistě Pozner.

„Ty prachy má s sebou. V balíčku,“ hlásil policajt.

„Drž hubu,“ okřikl ho mladík, „pak si je vemeš, ale až potom. Až bude po akci. Jasný?“

Policajt se stáhl do rohu a posadil se obkročmo na polstrovanou židli.

„Tak ty bys chtěl zpátky svoji ženu, Pozner? Co?“

„Ano.“

„Jo, správně. Ale to by sama musela chtít, že? Jseš přece džentlmen a nebudeš ji nutit!“

„Kde je?“

„Můžeme ji zavolat...“ Mladík se otočil a otevřel dveře. V nich se objevila mladá žena v pruhovaném kostýmku. Slušelo jí to.

„Tak, chceš se vrátit k tomuhle blbečkovi?“ zeptal se jí a ukázal na Poznera.

Vyprskla.

„K tomuhle chudinkovi, to bych to vyhrála. V žádném případě, Dane, nikdy! Co bych z toho měla?“

Pozner zavřel oči a měl v tu chvíli docela jasnou představu, kdy tuhle scénu viděl: manželka sedí na pohovce objímá se s cizím chlápkem. Proč téhle vizi nevěřil?

„Jak to... jak...“ koktal.

Mladý muž byl ochotný a sdílný. A jmenoval se Dan. Asi Daniel.

„Známe se dlouho. A intimně, Pozner. Dávno před tebou. Tak když se mi ozvala, proč bych jí nepomoh, aby se tě zbavila?“

Hleděl na ni. Ani neuhnula pohledem, neměla jedinou výčitku.

„Dala mi typ a zbytek byl jen technickou záležitostí. V tom máme dost zkušeností, jasný? Vymlátit z někoho dluhy, to je naše specialita. Ten tvůj kamarád Mašek byl sice dobřej, ale moc chytřej ani opatrněj nebyl. Museli jsme ho zlikvidovat, překážel. Tam se to všechno trošičku zadrhlo. A pak ten malér, s kterým jsme nepočítali. Ten blbec Maroušek! Všechno se zbabralo, selhala režie. Chápeš? Ty jsi tomu dal korunu tou kudlou! Zkomplikovalo se to. I tak to ještě mohlo klapnout, mohl bejt od tebe nějakou chvíli pokoj a myslím, že bys živej ven nevylez, to se dá taky zařídit. Ale ty ses z toho báječně vylhal, Pozner. Co teď s tebou, člověče?“

„Tak proč jste chtěli ty peníze?“

„Jednak proto, abys neměl pochybnosti a přišel jsi za námi. A pak, taky si musíš zaplatit za likvidaci, zadarmo to nikdo dělat nebude.“

„Takže to jsou peníze za moji likvidaci?“ jako by stále ještě nechal Pozner, „a já si ji zaplatím! To je geniální!“

„Že ano? Tenhle poliš je na to specialista. Za dvě stě klacků po tobě nezbude ani popel. V kafilérce se proměníš v kostní hnojivou moučku, jak je libo.“

„Skvělé,“ radoval se Pozner hystericky, „ale nejdřív mě snad nějak odděláte, ne?“

„Možná, za ty peníze si můžeš, Pozner, vybrat. Zastřelit? To je nejrychlejší. Ale těch možností je víc. Třeba naporcovat, to je zas nejlacinější. Taky tě můžeme polejt benzínem a spálit. Máme už dost zkušeností.“

„Mohlo mi to dojít, že policie v tom jede s váma!“

„To zase přeháníš, Pozner! Ale sem tam jsme si někoho koupili. Všechno se dá pořídit za peníze, záleží jen na ceně, za jakou je koupíš. A všichni jsou nakonec úplatní!“

Proč já jsem se o tom zmiňoval tomu doktorovi, napadlo Poznera. Nejdřív si myslel, že to doktor shodil policii a ta prostě ihned zasáhla. Tahle naivní představa trvala jen do chvíle, než pochopil, že je všechno jinak a že je v bryndě. V tu chvíli se začal orientovat ve správném stavu věcí i ve své situaci. Možná, že ovšem někdo koupený u policie předem varoval toho mladíka, ještě mladšího, než je Pozner, ale odhodlaného ke všemu. Tak to mohlo být: doktor to vše ohlásil policii, nebo to ohlásila banka. A tenhle koupený policajt splní svoji úlohu a za dvě stě padesát tisíc ho odpraví...

Kdyby to někdo vyprávěl, neuvěří tomu.

Mají to vymyšleno geniálně. Peníze budou tím pádem nedobytné, banka je nedostane zpátky, odepíše je, protože Pozner zmizí. Bude nezvěstný, podezřelý a jako po zloději a defraudantovi po něm vyhlásí pátrání. A po čase jej zruší a prohlásí ho za mrtvého, jak jinak...

V hlavě měl Pozner jasno, pochopil, že z téhle situace není úniku, smířil se s tím.

Zkoušet utéct? Jak a kudy? Vyskočit oknem na betonový dvorek? Rvát se s nimi. Věřit, že jim uteče, až ho povedou ven? Anebo ho popraví tady?

„Dost dobrý! Co tomu říkáš, Pozner, musíš uznat, že se k tobě chováme jako v rukavičkách. Dlouho jsme nebyli k nikomu tak laskaví.“

Jaká velkorysost! A žena, s kterou má dvě děti, se na to dívá jako na gladiátorské závody v cirku.

Vlastně mu v tom okamžiku bylo všechno fuk. Vzdal to. Ať to co nejrychleji skončí.

„Tak, Pytrys, odved' si ho. Ty prachy jsou tvoje,“ řekl Dan jako vladař při audienci. Dosedl na pohovku a objal půvabnou dívku v pruhovaném. Přesně tak to už jednou Pozner viděl, z výše té zářivé bytosti. Ostatně, brzy asi přijde jeho čas. Vráť se. Alespoň jedna výhoda, nebál se smrti. V podstatě se na ni těšil. Měl svou předchozí zkušenost.

Ve dveřích se ani neohlédl, vyšel na chodbu, po schodech dolů jako stroj, policajt za ním.

Co bude dělat? Zastřelí ho? Zahraje někde do země, hodí do nějaké zdejší staré štoly? Rozemele?

Vyšli před vilu, na malý betonový dvorek.

„Táhni do sklepa, do těch dveří!“ nařídil policajt a strčil ho tím směrem. Pozner se trochu zapotácel.

V tom okamžiku, v té minutě, se stalo něco neuvěřitelného. Vstupní bránou projel pancéřový policejní vůz, rozlomil ji jako skořápku a ve stejnou minutu se přes pevnou a vysokou zeď doslova přenesla celá skupina mužů v černém, s kuklami na hlavách.

Zásah trval jenom mžik.

Dva z nich srazili policajta, dva uchopili Poznera a strhli ho k zemi. Ostatní se odehrálo stejně rychle, za neustálého houkání bezpečnostních sirén a policejních houkaček.

Prostor kolem vily byl uzavřen.

V jednom z policejních vozů seděl muž, kterého Pozner znal, vyšetřoval ho nedávno ve vazbě, ale netvářil se našťavaně, spíš naopak.

„Musím přiznat, že jste nám trochu zamotal hlavu, pane Poznere, ale díky za pomoc. Spoléhali jsme, že vydržíte a trochu jsme přitom i riskovali. Náhodou to vyšlo.“

Protiteroristické komando končilo bleskovou akcí.

„Nemělo smysl vás do toho zasvěcovat, takhle jste byl opravdový, a to je uchlácholilo. Brzy se o tom dozvíte víc, nejspíš z tisku. Víte,

šel jsem po nich dlouho. Teď se všechno vyjasnilo, taky víme, proč to pořád drhlo. Kde byla žába na prameni...”

„A co bude s ní?”

„Bude souzena s nimi. Děti... musíme je nechat vyšetřit a pak... mohou zůstat v ústavu... anebo... jak budete chtít. Sám si můžete rozhodnout, kde jim bude nejlíp. Máte někoho, kdo by se o ně spolehlivě postaral?”

Postaral! Snad ano. Ale musí nejdřív pořezat to dřevo na zimu!

„A co ty peníze?” napadlo Poznera, „musím je vrátit!”

„Dostanete je zpátky a vracet je nemusíte, můžete ten úvěr použít na rozšíření svého podnikání, budete-li ještě chtít.”

Všechno se mu v hlavě motalo.

Dovezli ho domů a doporučili, aby šel spát a vzal si dva Stinoxy. Poslechl a usnul. Možná by usnul i bez toho, cítil, že je totálně vyčerpán.

Ráno vstal jako po flámu. Pomalu se došoural do kuchyně, bosky, našel si mezi horou špinavého nádobí čistý hrníček a uvařil si kávu.

Pak vzal svazek klíčů a rozjel se ke svému obchodu.

Pomalou roloval starou rezavou roletu. Nespěchal.

„Koukněte, píšou o vás,” ozvalo se mu za zády. Dýchavičná stařena držela v ruce noviny.

MAFIE V KLEŠTÍCH – POZNER NA SVOBODĚ

Protiteroristický oddíl policie zasáhl včera proti mafii organizované na našem území D. F. (26). Úspěšný zásah odhalil centrum vydírání na vysoké úrovni. Z dobře informovaných pramenů jsme se dověděli, že tato parta má mimo jiné na svědomí vraždu podnikatele Antonína Maška a dalších dvou pražských podnikatelů, které na zakázku popravila. Stejný osud chystali i pro Vladimíra Poznera, osvobozeného před několika dny. O jeho procesu jsme čtenáře informovali. Z dobře informovaných zdrojů jsme se dověděli, že speciální tým inspekce

ministerstva vnitra zahájil vyšetřování mezi podezřelými policisty a na čtyři z nich již uvalil soud zajišťovací vazbu. Vysokého úředníka policie postavil dnes policejní prezident mimo službu.

V téže chvíli zazvonil v mé pracovně telefon.

„Stáhl jsem zpátky tu žádost do civilu,“ sdělil mi přítel Hladík lakonicky.

„Už vím, čtu noviny. Tušil jsem to,“ odpověděl jsem, „a nedovedeš si představit, jak jsem rád.“

Stařena složila noviny a počkala, až Pozner docela otevře.

„My vám to tady s Boháčkovou pohlídáme...,“ prohlásila. A protože se tvářil nechápavě, ještě dodala: „Musíte si přece dojet pro čerstvý zboží!“

Pohlédl na ni a na náměstíčko před obchodem.

Boháčková se už belhala a opírala o koště.

Jan Cimický
Vražedná past

Edice Detektivka
Ilustrace na obálce volné zdroje
Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 7. 10. 2019

ISBN 978-80-274-0221-2 (epub)
ISBN 978-80-274-0222-9 (pdf)
ISBN 978-80-274-0223-6 (prc)